

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A B C

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 391 P

Poznań, niedziela dnia 27 sierpnia 1933

Rok XXVIII

Poznań, 26 sierpnia.

Młodzi i „starzy”

Daliśmy wczoraj „na wesoło” krótką odprawę „sanatorom”, obwieszającym światu, jako rzekome fakty, pobożne swe życzenia na temat „kruszenia się murów endeckiej twierdzy” w Poznaniu w postaci jakoby wewnętrznych „walk”, „rozłamów” itp. Na tem miejscu pragniemy stwierdzić, dlaczego to między naszym młodszym a starszym pokoleniem narodowym — mówiąc lapidarnie: między młodymi a „starymi” — tego właśnie niema, czego „sanacja” tak gorąco pragnie.

Najpierw zaznaczyć należy dla ścisłości, że — szczególnie, jeżeli chodzi o czynniki kierownicze — to nasi „starzy” nie są znowu tak bardzo starzy... Raczej to pokolenie średnie, w sile wieku męskiego. Z drugiej strony wśród młodych nie brak ludzi nie całkiem już młodych w ścisłym znaczeniu tego słowa. Stąd różnica temperamentów, z różnicy wieku płynąca, nie jest tak wielka, żeby zachodziło niebezpieczeństwo rozdźwięków myślowych. W poglądzie na praktyczny sposób przeprowadzenia danej sprawy mogą z natury rzeczy zachodzić odcienia, czasami choćby i znaczniejsze; ale to zgola nie najczęściej, przeciwnie, to gwarancja świeżości, żywotności, rozwoju. Nietylko się tego nie lekamy, ale życzymy sobie wręcz, by tak było.

Decydującą jest podstawa ideowa, a ta jest bezwzględnie wspólna wszystkim narodowcom bez względu na różnicę wieku, pokolenia, temperamentu. Mamy na myśli nietylko samą ideologię narodową, jako taką, ale ponadto, ideologię tej źródła moralne, psychiczne, umysłowe, a mianowicie harmonję idealizmu pobudki działania i realizmu metody działania.

To jest główna przyczyna, dla której w obozie narodowym łatwo zrozumieć się wzajemnie przedstawicielom młodszego i starszego pokolenia. Przyczyny tej konsekwencją już prostą jest, że ogół narodowców — znowu bez różnicy wieku, pokolenia i temperamentu — zapatrzony jest w sprawę publiczną, w sprawę narodową, z pominięciem interesu osobistego, często z pogardą dla osobistych widoków życiowych. Nas to łączy, a zarazem tamtym tak utrudnia zrozumienie naszej psychologii, zrozumienie zwartości obozu narodowego mimo wszystko, co weń godzi, i co się czyni dla odciążenia od obozu narodowego ofiarnych jego zwolenników i szermierzy.

Jest jeszcze jedna przyczyna, dla której „sanacji” trudno wbić klin niezgody między młodymi a „starymi”, bo ci ostatni, chociaż niebardzo się jeszcze „zestarczeli”, pojmują swój stosunek do czynników młodszych w obozie narodowym jako stopniowe, ewolucyjne, racjonalne torowanie im drogi na stanowiska i placówki, dotąd zajmowane przez starszych. Stwarza to atmosferę wzajemnego zaufania, w której młodzi nie potrzebują się nadmiernie spieszyć, a starsi na nich się bożyc.

Jeżeli w jakim mieście czy mia-

Reorganizacja Europy Środkowej

Projekt, który niezbyt prędko będzie mógł być zrealizowany

Paryż, 26. 8. (PAT.) Korespondent „Paris-Soir” donosi z Rzymu: Rząd włoski miał złożyć zapewnienie na Quai d'Orsay, iż Mała Ententa nie będzie wykluczona z pertraktacji, które mają wkrótce rozpocząć się w Rzymie. W związku z projektami Mussoliniego, dotyczącymi Europy centralnej, a Austrii w szczególności.

Redakcja „Paris-Soir” do wiadomości tej dodaje od siebie uwagę, iż podawane ostatnio informacje w sprawie zjazdu ministrów spraw zagranicznych Francji, Anglii i Niemiec w Rzymie nie były ścisłe. Ewentualna konferencja ministrów miałaby na celu zbadanie reorganizacji Europy centralnej w duchu paktu czterech. W każdym razie ewentualność ta nie opiera się na podstawach poważnych i znajduje się obecnie dopiero w stadium prawdopodobieństwa, stanowiąc tylko projekt, który niezbyt prędko będzie mógł być zrealizowany. Dziennik upoważniony jest do podkreślenia, iż w każdym razie taki zjazd ministrów nie ma stanowić wstępu, ale przeciwnie zakończenie rokowań, które odbędą się w Rzymie z Węgrami i Małą Ententą.

Berlin, 26. 8. (Tel. wł.) W związku z zapowiedzią prasy paryskiej, że w połowie września nastąpić ma w Rzymie spotkanie ministrów spraw zagranicznych Francji, Anglii i Niemiec, mówi się tu, że aczkolwiek oficjalnie Niemcy nie zostały jeszcze o tem powiadomione, niemniej jednak uważają spotkanie za możliwe, a to jako pierwszą praktyczną realizację paktu czterech.

Omawiając w dalszym ciągu podróż Benesa i Titulescu do Rzymu, oświadcza w komentarzach prasa, że zadaniem Mussoliniego będzie reorganizacja Europy środkowej, w której Niemcy mają wziąć udział. Mussolini, jako mediator, będzie usiłował pozyskać dla tego projektu zarówno Benesa, jak i Titulescu. Pisma niemieckie nie ukrywają jednak, że będzie to połączone z wielkimi trudnościami, zwłaszcza jeśli chodzi o Czechosłowację.

Przebieg strajku w północnej Francji

Policja oczyściła kanały od barykad i zatorów utworzonych przez strajkujących

Paryż, 26. 8. (PAT.) Dziś w godzinach rannych policja przy pomocy marynarzy oczyściła kanały północne od szeregu barykad i zatorów utworzonych przez strajkujących. W niektórych wypadkach pomagali marynarzom i policji w odprowadzaniu berlinek, z zablokowanych prześię samych pracowników kanałów. W miejscowości Conflans, gdzie strajkujący nie chcieli podporządkować się żądaniom władz, specjalne statki marynarki wojennej kilku mocnymi uderzeniami rozbiły zator, odprowadzając jednocześnie berlinki wraz ze znajdującymi się na nich strajkującymi robotnikami w kierunku martwych odnóg rzeki Oise. Po oczyszczeniu przez władze prześię dzień dzisiejszy minął spokojnie.

Strajkujący złożyli ministrowi robot publicznych memoriał, w którym

steczku przejściowo ten spojry nieco krzywo na tamtego, są to rzeczy indywidualne i odosobnione zupełnie, zasadniczo stosunek młodszego do starszego pokolenia narodowego, stosunek Związku Młodych Narodowców do Stronnictwa

Sensacyjny artykuł „Daily Mail” o wynikach spotkania Mussoliniego z Dollfussem

Londyn, 26. 8. (Tel. wł.) Omawiając ostatnie spotkanie Mussoliniego z Dollfussem rzymski korespondent „Daily Mail” stwierdza, że poza zasadniczymi sprawami gospodarczymi, w dziedzinie polityki uzgodniono jedynie, że kanclerz Dollfuss przeciwstawi się wszelkim próbom Anschlussu.

Na polu gospodarczym uzgodniono pięć zasadniczych punktów najgłówniejszych. Włochy m. in. oddadzą Austrii wolną strefę w Tryjeście za opłatą roczną; 2. Austrija będzie mogła stworzyć sobie własną flotę handlową, której portem macierzystym będzie przyznana jej wolna strefa w porcie tryjesteńskim. 3. Austrija zobowiązuje się kierować cały swój eksport na Tryjest, który stanie się również bazą dla

wychodźców austriackich; 4) Włochy zagwarantują Austrii dalekosiężną ulgę celne dla importowanych towarów austriackich; 5. Włochy zobowiązują się kupować większe ilości towarów austriackich za pośrednictwem kontrolowanych przez rząd organizacji i instytucyj handlowych.

Artykuł swój kończy korespondent, wyrażając przypuszczenie, że wielka aktywność Mussoliniego dąży do zupełnego uzależnienia gospodarczego Austrii i Węgier od Włoch i wciągnięcia tych krajów w orbitę bezpośrednich wpływów włoskich, oraz przeciwstawienia się Małej Entencie.

Jak wiadomo, w czasie ostatnich rozmów Mussoliniego z ministrami węgierskimi Włochy zapewniły Węgróm wykupienie całego tegerocznego zbioru kukurydzy.

Rajd awionetek niemieckich

Śmiertelny wypadek lotnika Possa

Berlin, 26. 8. (PAT.) Zpośród samolotów biorących udział w pil. rajdzie awionetek, które wystartowały wczoraj do 1-go etapu, odpadło 19 maszyn. Do drugiego etapu, który rozpoczyna się dzisiaj rano, startują 103 awionetki. Drugi etap wiedzie na zachód od Berlina do Düsterbergu, bądź też dla maszyn mniejszych do Münster.

Berlin, 26. 8. (Tel. wł.) Czołowy pilot niemiecki Poss, jeden z najlepszych pilotów światowych, znany z szeregu wielkich lotów europejskich, uległ w czasie przelotu na drugim etapie rajdu awionetek niemieckich tra-

gicznemu wypadkowi, ponosząc śmierć na miejscu. Aparat zawadził w miejscowości Neustadt w Meklenburgji o wieżę kościelną, wskutek czego runął na ziemię. Towarzyszący lotnikowi mechanik został również zabity. Z 103 aparatów, które wystartowały do drugiego etapu lotu, 6 samolotów musiało powrócić do Berlina, jeden wylądował na trasie z powodu defektu motoru.

Do Bremy jako pierwszy przybył znany czołowy lotnik sportowy i wojskowy Reichswehr Seidemann, który z powodu gęstej mgły musiał zatrzymać się na miejscu.

Uchwały drugiej międzynarodówki w Paryżu

Burzliwy przebieg posiedzenia komisji — Rezolucje o antysemityzmie, rozbrojeniu i ogólnej polityce stronnictwa

Paryż, 26. 8. (PAT.) W czasie nocnego posiedzenia plenarnego międzynarodowa konferencja socjalistyczna przyjął dwa wnioski, w sprawie ogólnej polityki II międzynarodówki i w sprawie rozbrojenia.

Pierwsza rezolucja domaga się, by w krajach, gdzie nadal jest demokracja, klasa robotnicza broniła z wszystkich sił wolności indywidualnej i społecznej, dalej zasady powszechnego głosowania i wreszcie swobody syndykalizmu.

Rezolucja w sprawie rozbrojenia domaga się natychmiastowego wznowienia prac konferencji rozbrojenia w Genewie, następnie całkowitego zniszczenia prywatnych fabryk broni, dalej proklamuje strajk powszechny, jako ostateczny środek przeciwko wojnie, wreszcie wypowiada się za koniecznością arbitrażu, przyczem odmowa arbitrażu winna służyć, jako kryterjum dla określenia napastnika.

Paryż, 26. 8. (PAT.) Posiedzenia komisji II międzynarodówki miały charakter poufny. Niemniej jednak wiadomem jest, że przebieg ich był burzliwy a grupa Blum-Zyromski znalazła się w mniejszości.

Na plenarnym posiedzeniu przyjęto jednogłośnie uchwałę przeciw antysemityzmowi. Uchwała, dotycząca ogólnej polityki II międzynarodówki przyjęta została 291 głosami przeciwko 18. Rezolucja rozbrojeniowa przyjęta została 283 głosami przeciwko 19, przy 22 wstrzymujących się od głosowania.

Narodowego rozwija się w warunkach zdrowych i prawidłowych, co właśnie tak niepokoi naszych przeciwników.

Będzie to ich musiało niepokoić nadal.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z cyklu zagadnień morskich

Przemysł portowy w Gdyni

Tendencją współczesną, dającą się powszechnie zauważyć przy rozbudowie portów, jest dążenie do ich uprzemysłowienia. Obok handlu portowego zaczyna się powstawać przemysł portowy. Dwa są jego rodzaje: 1) t. zw. przemysł handlowy, tj. przemysł pomocniczy, dla handlu morskiego, oraz 2) przemysł portowy we właściwym słowa tego znaczeniu.

Pod pojęciem przemysłu handlowego mamy na myśli pakownię i palarnie kawy, sortownie i pakownię herbaty, dojrzewalnie bananów, pralnie i oczyszczalnie owoców suszonych itp. Instalowanie się takich warsztatów pracy w porcie jest pożądane i tego rodzaju placówki zostały zaseregowane do procedurów, przyczyniających się do rozwoju i rozbudowy portu. Mamy ich też w Gdyni cały szereg.

Natomiast przemysłu portowego we właściwym słowa tego znaczeniu, nie mamy prawie wcale. Niemniej zaczątki jego już istnieją, przymierzając ciekawym jest fakt, iż większość przedsiębiorstw przemysłowych w Gdyni powstała przy udziale kapitału zagranicznego. Wszystkie przedsiębiorstwa dobrze się rentują i zwiększają produkcję. Zagranica, dobrze obeznana ze sprawami przemysłu portowego, wyprzedziła inicjatywę kapitału krajowego, słabo się orientującego w tych sprawach. Tembardziej warto wskazać na szerokie możliwości, stojące otworem przed przemysłem portowym w Gdyni.

Osiedlając się w porcie, przedsiębiorstwo korzysta z bezpośredniego transportu drogą morską surowców, przeladowywanych wprost ze statku do własnych magazynów względnie z możliwości wysłania bezpośrednio zagranicę swoich fabrykatów. Fabryka opierająca się na surowcach lub półproduktach zagranicznych korzysta znacznie ze „zblżenia się” do źródła surowcowego, oszczędza sobie bowiem koszty transportu. Przytem przemysł portowy korzysta z szeregu przywilejów: celnych, podatkowych i komunikacyjnych.

Jeśli chodzi specjalnie o Gdynię, należy zwrócić uwagę na doskonałe warunki terenowe, sprzyjające rozwojowi przemysłu portowego. Tereny przeznaczone dla przedsiębiorstw przemysłowych ciągną się wzdłuż kanału przemysłowego, który może być przedłużony w głąb kraju na bardzo długiej przestrzeni. Przedsiębiorstwa korzystają z nadbrzeży, przy których się znajdują, ładują wprost ze statków i wprost na statki.

Wielkie przywileje dla przedsiębiorstw przemysłowych przyznał dekret Prezydenta R. P. z dnia 10 marca 1932 r. o utworzeniu w Gdyni strefy wolnocelowej. Wolny obszar celny — jest to wydzielona w granicach portu strefa, traktowana pod względem celnym i skarbowym jako zagranica. Towary zagraniczne mogą być przywożone do wolnego obszaru bez opłat celnych, monopolowych i bez obciążenia podatkami pośrednimi oraz bez obowiązujących w kraju ograniczeń przywozowych i wywozowych. Jak widzimy, są to przywileje bardzo cenne.

Dzięki nim, możemy być pewni, że przemysł portowy rozwinię się w szybkim tempie. Wytrawny znawca przedmiotu, p. B. Mohuczy liczy się z tem, że przemysł portowy obejmie następujące rodzaje wytwórczości: przemysł chemiczny, olejny, hutniczy, metali pólslachetnych, przemysł włókienniczy, garbarski, wyroby z manili, konopi i juty, przetwory rybne, wytwórczość superfosfatów, młyn eksportowe i wszelki obrót uszlachetniający.

Krótkie informacje gospodarcze

— Wielkie zakłady przemysłowe I. G. Farbenindustrie postanowiły przeznaczyć na nowe budowlę sumę 12 milj. marek, na inne inwestycje natomiast przeszło 22 miliony mk.
— W północnym Szlezewiku zastrajkowały produkcję mleka, protestując przeciw niedostatecznemu w ich przekonaniu uwzględnieniu przez czynniki rządowe ciężkiego położenia rolników. Na 145 mleczarni około 120 stoi bezczynnie.
— W rumuńskim m.in. handlu rozpoczęły się rozmowy w sprawie zawarcia układu handlowego między Polską i Rumunią na podstawach kompensacyjnych oraz wzajemnego uregulowania sposobu rozrachunków z tytułu wymiany towarowej.

Ruch spółdzielczy w Polsce

Kryzys odbił się bardzo dotkliwie na rozwoju ruchu spółdzielczego w Polsce. Skutkiem znacznego zmniejszenia się siły nabywczej ludności obroty spółdzielni spadły o 25—30 proc. i więcej, a z każdym rokiem jest coraz gorzej. Odbyły przed kilku tygodniami we Lwowie zjazd działaczy spółdzielczych stwierdził, że jedynym ratunkiem jest nawiązanie bliższego kontaktu z ludnością, zwłaszcza rolniczą, większe jej zainteresowanie temi instytucjami. Przytoczone poniżej liczby rzucają pewne światło na tę sprawę.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, za ostatnie cztery lata liczba spółdzielni u nas wzrosła o 18.2 proc. (z 10.116 na 11.962), ale w ostatnim roku wzrost ten wyniósł zaledwie 0.6 proc. (z 11.896 na 11.962), przyczem zaletnie od charakteru tych instytucyj wzrost ten jest nader niejednorodny. — Spółdzielnie polskie wzrosły liczebnie o 9.9 proc. (z 6.167 do 6.777), natomiast żydowskie o 38.5 proc. (z 670 do 928), ukraińskie o 35.5 proc. (z 2.487 do 3.369) i niemieckie o 7.4 proc. (z 792 do 888). W ostatnim roku ilość spółdzielni polskich zmniejszyła się o 0.9 proc. (z 6.837 do 6.777), żydowskich o 1.2 proc. (z 939 do 928), ukraińskich wzrosła o 26 proc. (z 3.283 do 3.369) i niemieckich o 6.1 proc. (z 837 do 888). Na uwagę zasługuje poważny pomimo czasów kryzysowych rozwój spółdzielni ukraińskich, które zazwyczaj z żadnych zapomóg postronnych nie korzystają, a utrzymują się jedynie dzięki poparciu ze strony szeroki warstw ludności miejscowej.

Jeżeli wziąć pod uwagę stosunkowy udział każdej grupy w ogólnej ilości spółdzielni, to okaże się, że na początku powyższego okresu spółdzielnie polskie stanowiły 61.0 proc. ogólnej ich liczby, a w końcu — 56.7 proc., ukraińskie odpowiednio 24.6 proc. i 28.2 proc., niemieckie 7.8 proc. i 7.4 proc. i żydowskie 6.6 proc. i 7.7 proc. Jeżeli zwrócimy uwagę, że Polacy, ściśle rz.-katolicy, stanowią w państwie 63.8 proc. zaludnienia, Ukraińcy (gr.-katolicy) — 11.2 proc., Niemcy (ewangelicy) — 3.8 proc. i Żydzi

— 10.5 proc., to widzimy, że ruch spółdzielczy stosunkowo najsilniej rozwinął się wśród ludności ukraińskiej, liczba bowiem instytucyj tych przekracza 2 i pół razy liczbę, która wypadłaby ze stosunków narodowościowych u nas. Nie ulega żadnej wątpliwości, że spółdzielnie wśród ludności ukraińskiej tak duży rozwój zawdzięczają wyłącznie jej czynnemu poparciu. Inne spółdzielnie cieszą się znacznie mniejszym poparciem, co zjazd lwowski w zupełności potwierdził.

Spółdzielnie, w zależności od celu, dla którego zostały założone, również rozwijają się niejednorodnie. W okresie ostatniego czterolecia ilość spółdzielni spożywczych wzrosła o 9.6 proc. (z 1.452 do 1.591), przyczem w roku ostatnim zmniejszyła się o 3.1 proc. (z 1.642 do 1.591), liczba pożyczkowo - oszczędnościowych wzrosła o 20.8 proc. (z 4.503 do 5.441), w ostatnim roku zwiększyła się o 1.7 proc.; spółdzielnie rolnicze wzrosły o 19.1 proc. (z 3.953 do 4.735), w ostatnim roku o 1.1 proc., natomiast liczba spółdzielni rzemieślniczych zmalała o 27.4 proc. (z 46 do 33), robotniczych zwiększyła się o 14.0 proc. (z 43 do 49) i t. d. Spółdzielnie spożywcze przed 4 lata stanowiły 14.4 proc. ogólnej ich liczby, obecnie 13.3 proc., pożyczkowo-oszczędnościowe odpowiednio 44.5 proc. i 45.5 proc., rolnicze 39.1 proc. i 39.6 proc., rzemieślnicze 0.4 proc. i 0.3 proc., robotnicze pozostały bez zmiany, wynosząc tylko 0.4 proc. Jednym słowem, mówiąc o ruchu spółdzielczym u nas, należy właściwie mieć na uwadze tylko spółdzielnie spożywcze, rolnicze i pożyczkowo - oszczędnościowe, inne nie grają prawie żadnej roli.

Dla porównania należy nadmienić, że w spółdzielniach tylko spożywczych jest zrzeszone 14.3 proc. całej ludności w Anglii, 13.1 proc. — w Finlandji, 9.0 proc. — w Szwajcarii, 8.9 proc. — w Danji, 7.9 proc. — w Szwecji i t. d. W Polsce tylko 2.6 proc. w Rumunii — 1.3 proc., w Hiszpanji 0.1 proc. i t. d. Widzimy zatem, jak nam daleko jeszcze do wzorów zagranicznych. Z. K.

Apetyt podatkowy m. Sierakowa

Magistrat m. Sierakowa w powiecie międzychodzkiem dokonał dodatkowych wymiarów podatkowych za rok 1932 i to takich wymiarów, które w ramach obowiązujących go uchwał za rok 1932 są niedopuszczalne. Odnośne uchwały zatwierdzone przez władzę nadzorczą zezwalały za rok 1932 na wymiar i pobór 50% dodatku do patentów akcyzowych i 15% dodatku do państwowego podatku obrotowego. Obecnie podwyższono dodatek do patentów akcyzowych za rok 1932 na 200 proc., a dodatek do podatku obrotowego (oparty o wymiar z r. 1931) na 25 proc.).

Postępowanie magistratu m. Sierakowa koliduje niewątpliwie z wymogiem racjonalnego sporządzania planów finansowych związków publicznych. Zakres działalności tego magistratu nie jest tak wielki, by jego planu gospodarczego nie można było obliczyć na jeden rok, a uchwalenie nowych obciążeń za rok wzgl. nawet za lata wstecz musi siłą rzeczy poderwać wszelką pewność w gospodarce prywatnej zainteresowanych obywateli. Jeśli chodzi o szczególnie zainteresowane kupiectwo, to wiadomo, że cała jego gospodarka oparta jest na kalkulacji i że do racjonalnej kalkulacji nieodzowna jest znajomość, które z czynników kalkulacyjnych mogą ulec zmianom i w jakich granicach. Podatki komunalne z reguły należą do tych czynników, których wysokość jest wiadomą na rok zgóry, w danym wypadku również nie było żadnych powodów do przypuszczeń, że może być inaczej. Gdy mimo to nałożono nowe obciążenia za ubiegły okres, poderwano oczywiście całą kalkulację i w konsekwencji tego także rentowności przedsiębiorstw, co dla gospodarki samorządowej również nie może być obojętne.

Należy wyrazić nadzieję, że powyższą sprawą zainteresują się wyższe władze nadzorcze. (fr.)

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Reorganizacja komisji szacunkowych dla podatku przemysłowego.** Z dniem 31 grudnia 1933 r. upływa kadencja połowy członków i zastępców członków komisji szacunkowych dla podatku przemysłowego. Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu przedstawi w mies. wrześniu rb. Izbie Skarbowej listy kandydatów na nowych członków i zastępców. W związku z tem wzywa Izba wszystkie zainteresowane organizacje gospodarcze swojego okręgu do przesłania odpowiednich propozycyj do biura Izby (Mickiewicza nr. 31) najdalej w terminie do dnia 15 września rb.

(p) **Opodatkowanie t. zw. zysków sanacyjnych.** Opierając się na przepisach art. 21-go ustawy o podatku dochodowym, opodatkowują władze skarbowe u osób prawnych sumy, o które zmniejszono pasywa na skutek układów, zawartych z wierzycielami sądownie, albo pozasądownie. Mając na uwadze, że tego rodzaju postępowanie może unicestwić sanację przedsiębiorstw dłużników, dla której jedynie wierzyciele rezygnują z części swoich należności — zwróciła się Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu do Związku Izb o interwencję w ministerstwie skarbu. Wniosek Izby idzie w tym kierunku, by ministerstwo poleciło izbom skarbowym umarzenie z urzędu podatku, wymierzonego od wspomnianych zysków sanacyjnych.

Z KRAJU

(k) **Postęp etatyzmu drzewnego.** Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie powołała do życia „Polską Agencję Eksportu Drewna” (w skrócie „Paged”), która początkowo zajmowała się eksportem drzewa produkcji państwowej. Ostatnio przystąpiła ta firma jednak do zakupu z wolnej ręki wszelkich ilości sleeprow, przerysując się więc w wielkiej mierze na zakup wyrobów produkcji obcej. Jednocześnie z ogłoszeniami tego zamierzenia pojawiła się pogłoska o mającym nastąpić powiększeniu kapitału zakładowego Rada Naczelna Związków Drzewnych uważając, że przedsiębiorstwo to stoi w rażącej sprzeczności z oświadczeniami kilkakrotnymi czło-wych przedstawicieli rządu i że zjawienie się uprzywilejowanego konkurenta w handlu drewnem zagraża poważnie interesom prywatnego handlu. Wyczerpanego ciężką walką konkurencyjną, zwróciła się z me-

morjałem do zainteresowanych resortów ministerjalnych z żądaniem rezygnowania z urzeczywistnienia zapowiedzianego rozszerzenia działalności instytucji państwowej, które kryje w sobie dla skarbu państwa poważne ryzyko co do finansowych rezultatów, a zwięza rzeczysławia sferę działania handlu prywatnego i jego wydajność pod względem podatkowym. (l)

(k) **Towarzystwo Ubezpieczeń „Europa” Sp. Akc. w Warszawie jest w całości w rękach kapitału krajowego.** W związku z informacjami, które się ukazały o Tow. „Europa” na naszych łamach, poniżej podajemy następujące wyjaśnienie Tow. „Europa”. W nr-ze 309 „Kurjera Poznańskiego” z dnia 9 lipca r. b. ukazał się artykuł p. t. „Polskość towarzystw ubezpieczeń a reasekuracja”, podpisany przez p. Bronisława Gnatowskiego. W artykule tym autor zaliczył Tow. „Europa” do ekspozytur zagranicznych towarzystw. Tutaj ponownie oświadczamy, że ani jednej akcji naszego Tow. nie ma w ręku zagranica, co można w każdej chwili stwierdzić w zarządzie Tow. „Europa”. Ta niezależność Towarzystwa od zagranicy sprawia, że w stosunkach reasekuracyjnych mamy dużą swobodę, t. zn. nie jesteśmy zdani na dyktowanie warunków przez reasekuratora, co napewno działałoby się wtedy, gdyby reasekurator obcy posiadał większość naszego kapitału akcyjnego. Powyższe podajemy gwooli ostatecznego usunięcia nieporozumienia co do naszego Towarzystwa, wywołanego wspomnianą publikacją.

(k) **Handel domokrajny, a dostawa pieczywa w dom.** Pewien piekarz wiejski zwrócił się do Izby P. H. w Poznaniu z zapytaniem, czy rozwożenie chleba własnego wyrobu w dom klientom i to za wymianę żyta, które odbiorcy już częściowo naprzód przywieźli, można podciągnąć pod pojęcie handlu domokrajnego pieczywem i czy z tego tytułu władza administracyjna może też czynności zabronić. Izba stanęła na stanowisku, że za handel domokrajny uważa się m. in. sprzedaż towarów wykonywaną jako zatrudnienie zarobkowe samoistne zawodowe, oświadczenia bez stałej siedziby przemysłowej. Z tego też względu czynności, o których wyżej mowa, nie można uważać za handel domokrajny; stanowią one tylko dostarczenie towaru naprzód przez kupującego, zatem nie mają charakteru „handlowania” pieczywem. (AZ)

(k) **Jak znakować jaja i miód przy imporcie do Francji.** Jak już donosiliśmy wprowadzone zostały we Francji nowe przepisy dotyczące znakowania jaj i miodu, przywożonego z zagranicy. Znakowa-

nie pochodzenia jaj dokonywane musi być na skorupkach literami o wysokości conajmniej 2 m/m. Ponadto na opakowaniu zewnętrznym literami o wysokości conajmniej 2 cm. Przy imporcie miodu znakowanie musi być dokonywane zarówno na przykrywie jak i na etykietach, litery muszą posiadać wysokość conajmniej 5 m/m zaś na opakowaniach zewnętrznych conajmniej 2 cm.

Z ZAGRANICY

(z) **Japonja zwycięża w cichej wojnie włókiennictwa angielskiego.** Konkurencja włókiennictwa japońskiego jest w dalszym ciągu przedmiotem głębokiej troski Anglików. Ostatnio grupa posłów z okręgu Lancashire zwróciła się do sekretarza dla spraw handlu z obszernym memoriałem domagającym się natychmiastowego wypowiedzenia traktatu handlowego z Japonją. W memo. jale tym podkreślono, że przemysł bawełniany Anglii na skutek dumpingowej polityki Japonji znajduje się na skraju ruiny. Ten stan rzeczy może za sobą pociągnąć załamanie systemu przemysłowego w całym szeregu krajów. Jeżeli rząd angielski nie podejmie natychmiast jak najenergiczniejszych zarządzeń, w ciągu 5 lat nie będzie w Lancashire ani jednej fabryki towarów drukowanych Japonja eksportuje dziś do kolonii angielskich więcej aniżeli W. Brytania. W tej sytuacji istnieje jeden tylko środek ochronny: zupełny zakaz przywozu towarów japońskich.

Z WYDAWNICTW

(w) **Nowa praca o pieniądze złotym.** — M. K. Wołowski — „Złoto” — Warszawa, 1933. — Dom Książki Polskiej — str. 126. W chwili, gdy najbogatsze państwa świata ogarnął ogólny prawie paraliż gold-standardu, gdy zachwiane zostały — nawet w teorii — dotychczasowe poglądy ekonomistów na kwestję pokrycia złotem obiegu pieniężnego — należy poświęcić, bardziej niż kiedykolwiek, baczną uwagę sprawom z zakresu nauki o pieniądzu. Tembardziej, że ta dziedzinna wiedzy była dotąd w piśmiennictwie polskim nieco po macoszemu traktowana, nawet przez najbardziej wytrawnych ekonomistów.

Dobrze się zatem stało, że nasza literatura ekonomiczna wzbogacona została ostatnio o godną uwagi, jasno, przejrzyste i oryginalnie ujętą pracę p. M. K. Wołowskiego, jednego z dyrektorów Banku Polskiego w Warszawie. Traktuje ona o zagadnieniu złota i jego roli w systemach pieniężnych. Autor, wytrawny i światły praktyk, wypowiada w niej szereg ciekawych poglądów, które zainteresują niewątpliwie wszystkich ekonomistów i finansistów, zarówno teoretyków jak praktyków.

Oryginalna spekulacja

Taksator życia — Aukcja polis — Uludne nadzieje

Określenie ilości lat, dzielących daną istotę ludzką od chwili ukończenia przez nią pielgrzymki ziemskiej, nie jest rzeczą łatwą i orzeczenia takiego nie podejmie się żaden sumienny lekarz, nawet po dokładnym zbadaniu stanu zdrowia i ustalenia właściwej diagnozy.

Zawód „taksatora” długości życia ludzkiego jest zatem niezmiernie trudny, a jednak „specjaliści” tacy istnieją, ciągnąc — zaznaczamy to zaraz — z procederu tego wcale ładne zyski.

— Zadaniem moim — powiada jeden z nich — jest udzielanie możliwie dokładnych wiadomości co do przypuszczalnej długości życia danej osoby, wskazywanie, co mogłoby się nazwać pewnego rodzaju detektywem lekarskim.

W Anglii prowadzi się znaczny i zupełnie legalny handel polisami życiowymi i niejedno towarzystwo ubezpieczeniowe sprzedaje je na przetargach publicznych. Licytowanie odbywa się w sposób zwykły, jak np. na aukcjach mebli. Z chwilą „przybicia” obiektu, odnośne polisy stają się własnością licytanta, któremu, w razie śmierci ubezpieczonego, towarzystwo asekuracyjne zobowiązane jest wypłacić wymienioną w polisie kwotę.

Ale kiedy śmierć ta nastąpi? Oto pytanie bardzo ważne dla nabywcy polisy, który zobowiązany jest do skrupulatnego opłacania nabytej polisy. Otóż w takich wypadkach nabywca zwraca się do specjalisty z poleceniem „otaksowania” długości życia wskazanej osoby.

Ponieważ materiał statystyczny, zebrany przez towarzystwo, nie daje dostatecznej w tym względzie rękojmi, „ekspert” w każdym poszczególnym wypadku musi sprawę szczegółowo zbadać i sprawdzić.

Życie osoby, o którą chodzi, może być dłuższe lub krótsze od okresu przewidzianego na zasadzie obliczeń teoretycznych. Wskutek tego osobnik, zamie-

rzający nabyć polisę, pragnie dowiedzieć się: jaki jest obecny stan zdrowia osoby ubezpieczonej? Czy w rodzinie notowane były wypadki długowieczności. Jakie są zwyczaje życiowe ubezpieczonego; czy jest lekkomyślny lub czy dba o swoje zdrowie; czy uprawia zagrożające życiu sporty; czy odbywa dłuższe (zwłaszcza morskie) podróże itd.

Zadaniem więc „taksatora” jest odwiezienie pod jakimkolwiek pozorem osoby, pragnącej spieniężyć swą polisę życiową i zebranie odpowiednich informacji, na zasadzie których sporządza następnie swoje orzeczenie. Jeżeli dojdzie do wniosku, że zdrowie „objektu” pozostawia do życzenia, wówczas polisa „zwyżkuje”, czyli można za nią uiszczyć znacznie niższą sumę.

Każdy medal jednak posiada dwie strony. Zdarza się, że osoba ubezpieczona, otrzymawszy większą kwotę do ręki, może pozwolić sobie na niejedno, co jest wręcz sprzeczne z interesami nabywcy polisy, a przede wszystkim z troszczyć się o swoje zdrowie! W ten sposób pewna kobieta, której polisa — wobec opłakanego stanu jej zdrowia — uzyskała na przetargu wyjątkowo wysoką cenę, zużyła otrzymane fundusze w ten sposób, że przedewszystkiem udała się pod opiekę najlepszych specjalistów i za ich poradą przedsięwzięła gruntowną, aczkolwiek kosztowną kurację. Wynik kuracji był dla pacjentki nadsządziwianie dodatni, gdyż przedłużyła swoje życie o całe lat piętnaście — oczywiście wbrew interesowi nabywcy polisy!

Bywały zresztą i „gorsze” wypadki. W mieście Sussex żyje i cieszy się doskonałym zdrowiem pewien 95-letni osobnik, który polisę swą sprzedał już przed trzydziestu laty, uzyskawszy za nią — jako domniemany „kandydat śmierci” — bardzo wysoką cenę! Kr.

Co się dzieje na świecie w ciągu jednej godziny?

Ludzie narzekają na monotonię życia, a tymczasem w ciągu jednej zaledwie godziny na kuli ziemskiej ma miejsce cały szereg najrozmaitszych zdarzeń. Według ostatnich danych statystycznych, w ciągu godziny na świecie rodzi się 5 440 dzieci i umiera 4 630 osób; 1 200 par wstępuje w związki małżeńskie, zaś 85 par rozwodzi się. Co godzina 15 osób ginie od noża lub kuli, a to tylko w t. zw. państwach „cywilizowanych”, gdyż o przestępczości w „dzikich” krajach nie mamy danych.

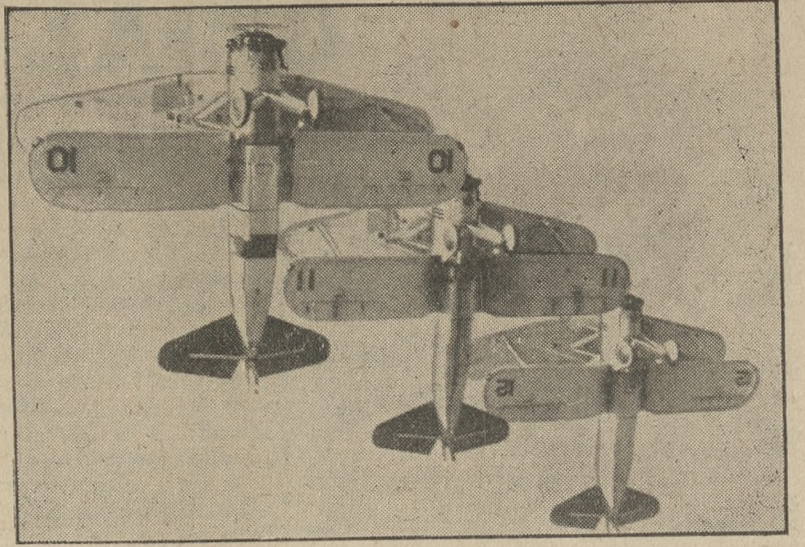
W ciągu jednej godziny na kuli ziemskiej przerabia się na tkaniny 10 000 centnarów bawełny i 3 000 centnarów wełny; w tymże okresie czasu produkuje się 99 600 tonn cukru, z których w ciągu godziny zjadamy 98 000 tonn. Każda godzina przerabia 176 000 tonn tytoniu na papierosy i cygara i w godzinę ludzkość wypala ty-

toń i wyroby tytoniowe za 1½ milj. dolarów. W tymże czasie ludzie wypijają 1½ miliona litrów wina, około półtora miliona litrów piwa, przynajmniej 50 milionów filiżanek kawy, zjadają zaś 25 milj. tonn kartofli i 3,6 milj. tonn mięsa. Do tego należy jeszcze dodać 30 milj. bochenków chleba i 2,4 milj. sztuk jaj.

Z wnętrza ziemi w ciągu 60 minut wydobywa się 122 000 tonn węgla kamiennego, zaś na powierzchni ziemi zabija się 35 000 zwierząt. Z szybów naftowych wydobywa się na całym świecie w ciągu godziny 150 420 beczek ropy, z których przeszło ¼ część zostaje przetworzona na benzynę do samochodów. Co godzina zakłady automobilowe wypuszczają 700 nowych maszyn.

Zarobek na godzinę waha się w granicach od 2 ct., które otrzymuje chiński kulis, do 96 dolarów, płaconych przewodniczącemu trustu elektrycznego w Nowym Yorku. Między temi dwoma krańcowościami istnieje cała skala niestałych za-

Wysoce oryginalne zdjęcie fotograficzne, utrwalające trzy kapitalnie ustawione amerykańskie samoloty wojskowe w locie podczas ostatnich manewrów lotniczych w North Island (w Kalifornii).

robków, które ulegają najrozmaitszym wahaniom. Tak n. p. hiszpański kompozytor José Padilla za swoją piosenkę „Valencia”, którą skomponował w ciągu 15 minut, otrzymał równo 1 milion dolarów. Ale drugi taki kwadrans już mu się więcej nie zdarzył.

W ciągu jednej godziny nadaje się 114 000 depesz. Jednakże na sprawy handlowe przypada zaledwie połowa, pozostałe 55 000 telegramów są natury czysto prywatnej. W tymże czasie poczta przesyła 1 141,6 milj. listów i kart, których port wynosi 25 milj. dolarów.

Przemysł filmowy zużywa w godzinę do 50 mtr. taśmy, z czego zaledwie 1/10 część jest demonstrowana przed publicznością. Fabryki papieru wyrabiają w ciągu tego krótkiego okresu czasu 1 900 tonn papieru. Ilość ta wystarcza, by co godzinę drukować 1,6 milj. gazet i pism, oraz kilkanaście tysięcy książek.

W ciągu tak krótkiego czasu, wypelnionego najrozmaitszymi wydarzeniami, obrót kuli ziemskiej wynosi 1 776 klm., a seismografy notują nie mniej niż 2 trzęsienia ziemi. I to wszystko zaledwie w 60 minutach. T. T.

Klub starich kawalerów w Madrycie

W Madrycie założono klub starich kawalerów, który odznacza się tem, że nie tylko jednoczy kawalerów w swoim lokalu, ale i walczy z „manją” małżeństwa. Wszyscy kandydaci na starich kawalerów mogą liczyć na poparcie klubu. Klub liczy obecnie 50 członków. Każdy wstępujący do klubu członek musi dać słowo ho-

noru, że nie ma narzeczonej, lub że zerwał z nią. Zdrójca, który się żeni, zostaje wykluczony z klubu i musi zapłacić karę 150 pesetów. Do klubu należą ludzie z różnych sfer i zawodów: studenci, urzędnicy, policjanci, lekarze, rzemieślnicy etc. Wśród nich znajdują się młodzi ludzie 20-letni i starsi panowie, liczący powyżej 50 lat.

Proces, który trwał 600 lat

W paryskim sądzie kasacyjnym zakończył się proces, który trwał zgora 600 lat. Sprawa wynikła w XIII wieku. Poszło o tereny myśliwskie w okolicach wioski Vauvers, znajdujące się w posiadaniu klasztoru w Courgeot. Między wieśniakami a mnichami wynikł proces, który zakończył się tem, iż wzamian za prawo polowania na spornych ziemiach, mieszkańcy wioski zobowiązali się płacić roczny czynsz klasztorowi. Nadeszła rewolucja. Grunty klasztorne przeszły do innych właścicieli, którzy nie żądali i nie pobierali daniny od chłopów. Popiero w roku 1831 nowi znowu nabywcy Courgeot wytoczyli proces gminie Vauvers, żądając zapłaty czynszu. Gmina odmówiła powołując się na przedawnienie. Wówczas właściciele Courgeot zażądali odebrania gminie Vauvers prawa polowania na b gruntach klasztornych. Ale i tu przegrali sprawę, która trwała z przerwami 600 lat.

On już wie.

— Wołałem cię conajmniej dziesięć razy, Karolku, a ty udajesz, żeś nie słyszał. Co z ciebie będzie?
— Kelner. (Le Rire)

Świat w obrazkach

Minęły czasy gęsiego pióra. Nowoczesny dziennikarz pisze na maszynie, a drugim, nieodzownym towarzyszem jego stał się aparat fotograficzny. Czytelnik chce nie tylko wiedzieć o najnowszych wypadkach, chce je widzieć w obrazku.

Z jaką szybkością pracuje dzisiejsze dziennikarstwo, na to niech posłuży następujący przykład: słynne trzęsienie ziemi w Kalifornii odbiło się w całym świecie echem grozy. Już zaledwie dwadzieścia i cztery godziny po jego wybuchu ukazała się „Ilustracja Polska”, reprodukcją autentyczne zdjęcia ze zniszczonego Palm-Beach. Jak to było możliwe? Zdjęcie, specjalnie zamówione, przesłano najnowszą metodą radjotelegraficzną z Hollywood do Londynu; stamtąd przekazano je w kilka minut „telegrafem obrazkowym” do stacji w Berlinie, skąd agencja pisma wysłała je pocztowym „ekspressem”. To też można o „Ilustracji Polskiej” powiedzieć obiektywnie, że jest na gruncie polskim tygodnikiem, pracującym najbardziej nowoczesnymi metodami reprodukcji.

Niemniej „Ilustracja Polska” stara się dać czytelnikom nie tylko aktualności, ale i dobrą, godziwą rozrywkę. Oryginalne, nigdzie przedtem nie drukowane utwory najlepszych piór polskich, jak np. powieści Ossendowskiego, Bandrowskiego, Morcinka, Kossak-Szczuckiej, Balickiego i innych pismo to przynosi naprzemian z tłumaczeniami zupełnie nowych, doskonałych utworów pisarzy obcych. W każdym numerze jest odcinek powieści, cała nowela, dział kobiecy, prowadzący ożywioną korespondencję z czytelnikami i udzielający odpowiedzi w licznych kwestjach mody, garderoby, kosmetyki, kuchni itd., — dział dla młodzieży, z którym dzieci szaleją i gdzie same mają sposobność współpracować, — dalej działły rozrywkowe, jak szachy, zagadki, brydż, humor itd.

W ten sposób „Ilustracja Polska” stała się dziś idealnym pismem dla rodziny i domu, pismem, które się przechowuje starannie, oprawia w piękne roczniki i przegląda znów po czasie, znajdując jeszcze mnóstwo ciekawych, pouczających, miłych i pogodnych rzeczy. Rocznik taki, jest to spory tom o przeszło 1.250 stronach, i około 3.000 rycinach.

Abonament „Ilustracji Polskiej” kosztuje kwartalnie tylko 4,39 zł, za co otrzymuje się trzynastcie pięknych zeszytów, po 24 strony każdy. Abonament roczny czy półroczny jest najpiękniejszym podarkiem imiennym dla przyjaciół i bliskich, bo sprawia im dużo przyjemności i powoduje, że z wdzięcznością wspominają o ofiarodawcy co srode, gdy biorą do ręki świeży, żywy, interesujący numer „Ilustracji Polskiej”.

Miły komplet na pierwsze chłodne dni z popielatej wełny. Praktyczna jest spódnica z przodem jak przy fartuszkach, który przekłada się przez głowę. Bluzecka z jedwabiu w białe i niebieskie pasy.

Zarcik pana asesora

Dzisiaj Wam opowiem zabawną historię z życia człowieka, którego napewno wszyscy znacie, a może nawet cenniecie i kochacie; historię o człowieku wielostronnie utalentowanym, o człowieku budzącym bądź to śmiech — bądź to przestraszenie i zgrzytanie zębów.

Młodzieńca tego los hojnie obdarzył prosto całą serją zdolności, lecz niestety — młodzieniec nie zawsze okazywał się godnym tych skarbów. Los dał mu umysł niesłychanie ścisły, a przytem pomysłowość i lotność fantazji; dał mu talenty świetnego rysownika i fascynującego pisarza; lecz nie dość na tem, uczynił ucho jego muzycznym, a język ostrym i ciętym. No ostrzu jego języka znalazły się słabości i śmieszności bliźnich — co jest zawsze bardzo przyjemne dla języka, lecz mało przyjemne dla bliźnich. Pióro naszego bohatera kłuło, jak kaktus — celne było jak szpada w rękę dobrego szermierza. Przero z dnia na dzień rosły zastępy jego wrogów — a wiadomo, że „nec Hercules contra plures...“ Jeżeli wreszcie dodam, że nasz młodzieniec namiętnie kochał alkohol — i że epizod który chcę opisać, dzieł się w Poznaniu i miał związek z domem przy ulicy Świętego Marcina, pod numerem 70, tam gdzie mieści się redakcja „Kurjera Poznańskiego“, wtedy każdy z moich czytelników powie:

„Aha! wiem już, o kim mowa...“

Zgadłeś, kochany czytelniku! Mowa o malarzu karykaturzyście, pisarzu, satyryku i muzyku, który nazywał się Ernest Teodor Amadé Hoffmann i który w czasie swego poznańskiego pobytu mieszkał w domu drukarni Deckera, — tam, gdzie dzisiaj mieści się redakcja „Kurjera Poznańskiego“.

E. T. A. Hoffmann rozpoczął swoją karierę od pisania, lecz nie od pisania opowieści — literaturę zaczął zajmować się stosunkowo dość późno, kiedy już sporo laurów nabierał za swą działalność muzyczną; Hoffmann początkowo pisał — akta sądowe...

W roku 1800 otrzymał dwudziesto-czteroletni Hoffmann stanowisko asesora sądowego w Poznaniu. Wkrótce zdobył sobie powodzenie swymi talentami — a miał ich więcej niż imion. Niemiecki teatr na dzisiejszym placu Wolności otwarto komedią Goethego, do której Hoffmann napisał muzykę... W Poznaniu też przekonano się, że węgierskie wino ma w sobie więcej czaru, niż niemieckie piwo. I przekonano się także, że wdzięk Polek, oraz ich stopy, bardzo różnią się od wdzięk i stóp Niemiek. Tutaj wreszcie ożenił się z jedną z nich... Panna młoda miała wprawdzie nazwisko niemieckie, ale za to trzy imiona, tak samo jak pan młody. Była to Marja Tekla Michalina Rorer, dziewczyna ładna i łagodna, — zresztą brunetka. Przyjaciel Hoffmanna i autor jego pierwszej biografii, Juliusz Edward Hitzig, mówi o niej, że była nadzwyczaj oszczędna i gospodarna, — zatem w sam raz żona dla literata, szczególnie dla takiego jak Hoffmann, który, jak już wyżej wspominałem, bardzo kochał alkohol — i to nie prostą wodę, lecz starego węgryna. Małżeństwo ich było idealnie szczęśliwe; świadczy o tem chociażby wzruszający testament Hoffmanna.

Zonę zawdzięcza zresztą Hoffmann temat do jednej ze swych nowel („Das Gelübde“, 1817): jest to niesamowita historia pewnej polskiej rodziny szlacheckiej za czasów powstania Kościuszkowskiego, historia ponoć autentyczna — tak przynajmniej przedstawiła mu ją żona; dziś niewiadomo, ile w tej opowieści prawdy, ile plotek, a ile dodatków autora. Hoffmann tu pisze o Polse i Polakach z wielką miłością, wprost z entuzjazmem. A przecież — gdy po latach Hoffmann znalazł się w Berlinie i miano go przesiedlić na prowincję, wówczas z rozpaczą jęczał: „Byle tylko nie do Poznania!“

Ten strach przed Poznaniem miał swoje źródło w wesołym epizodzie, który dla Hoffmanna skończył się dość smutno.

Pewnego razu odbył się w „Hotelu de Varsovie“ przy ulicy Wrocławskiej, wielki bal maskowy; na tę maskaradę przygotował Hoffmann żart, jak na owe czasy bardzo śmiały. Wyrysował szereg karykatur, w których zjadliwie ośmieszył co wybitniejsze osobistości miasta; jeden z przyjaciół Hoffmanna rozdzielał, w kostiumie włoskiego handlarza obrazów, te rysunki wśród skarykaturowanych ofiar. Na początek zapanaowała wielka radość wśród gości: podziwiano cięte pomysły i uderzające podobieństwo karykatur do

wysoko postawionych modeli; lecz wkrótce, właśnie dzięki tym zaletom rysunków, wybuchło oburzenie: wysoko postawione modele obraziły się śmiertelnie; tak to już zawsze bywa u ludzi godnych, uroczystych... Wysoko postawione modele zapalały zemstą; szczególnie pewien generał, pan von Zastrow, najkrwawsza ofiara hoffmannowej złośliwości, nie mógł się uspokoić: prosto z balu poszedł do Berlina specjalnego kurjera z raportem i skargą. Skutek był taki, że Hoffmann, który właśnie miał awansować na „Regierungsratha“, został przesiedlony do Płocka; a Płock był wówczas ponurem gniazdem.

W ten niewesoły sposób skończył

się pobyt Hoffmanna w Poznaniu; i dziwić się tu, że nie tęsknił do naszego grodu; chociaż tak pokochał Polskę i Polaków...

A może ten wielki wywoływacz duchów i strachów pokutuje jeszcze po świecie? — może w swych nocnych wędrówkach zawadzi czasem o Poznania (teraz mu już nie grożą pruskie generały!) i zajrzy do kamienicy przy Świętym Marcinie, ongiś Deckerowej? — może hasa wśród dziwnych, nie znanych mu za życia, maszyn rotacyjnych? — może uśmiecha się nad karykaturami Grusa, które także wywołać mogły zgorzenie u wysoko postawionych modeli, — może wałęsa się po ciemnej zecerni, w sforze strachów, skrzatów, „babok“ i tych najgorzszych: — chochlików drukarskich...

ARTUR MARJA SWINARSKI.

PRZYJŚCIE

Cisza wisi nademną jak olbrzymi motyl.
Trapię się niespokojną i pełną tęsknoty.
Przeпад gdzieś krzyk ulicy — nieznośny zgrzyt wozów,
Myśl o szczęściu dalekiem koi jak narkoza.

Dzwonek przeszył powietrze jak ostry świst noża.
Serce nagle stanęło... I ktoś drzwi otworzył. —
Zagubiona oddawna, ze splątanych smutków
Wywiązała się nagle radość mocna — krótka
I ręce wyciągnęła do tego, kto przyszedł —
...I ręce jej opadły, odrzucone ciszą...

— Na pomoc przyszły słowa. Szczerze, czy nieszczerze?
Kolorowe i sztywne i kwiaty z papieru.
Żywe myśli zastygły niechętnie na ustach,
Wywlokło się spraw nudnych codzienne ubóstwo

I nie było już pragnień, ani złudzeń żadnych,
Uniosł się tylko nad wszystkim uśmiech nieporadny,
A na sercu wciąż kładła swe żelazne piętno
Ponad wszystko silniejsza — cudza obojętność.

Drzwi z głębi pożegnanie rzuciły z łoskotem.
Jaka straszna jest pustka! Jaka zła tęsknota!
Serce stało się ciężkie jak lodowy kryształ.
A na ulicy znowu hałas skądś zmartwychwstał.

Poznań.

JADWIGA POPOWSKA.

GÓRA I DOLINA

Moim Przyjaciołom Krakowskim.

Ty pójdiesz górą, ty pójdiesz górą,
a ja dolina —
Tobie z wyniosłą mierzyć się chmurą,
a mnie z mgłą siną.
Krokom twym przepaść zaskoczy drogę
albo lawina —
a moim będzie śmiertelnym wrogiem
szara godzina.
Zagrosisz burzą, uniesiesz szczytem,
wybuchniesz gromem —
przepląną słowa szemrzącem żytem
przed cichym domem.
Będziesz się modlił wysokiej zorzy
promiennym blaskiem —
Przed niezmiernych błękitów morzem
ukłękne piaskiem.
Bo jest błękitny cel każdej drogi
ginącej w dali
i szczyt najwyższy jest tylko progiem
niebieskiej fali.
Więc się nam drogi nasze dalekie
przecież nie miną,
choć ty pójdiesz górą wysoką
a ja doliną.

Bydgoszcz.

MARJAN TURWID.

Tanie książki dla naszych abonentów

Wobec bardzo licznych życzeń przygotowaliśmy obecnie dla abonentów naszych szóstą serję książek po cenach poważnie niższych. W skład serji tej wchodzi następujące wartościowe i ciekawe książki:

Maciej Loret: **„Italia współczesna“**. (Treść: Italia a wojna, Chaos powojenny. Prądy społeczne i umysłowe, Italia w opinii obcych, Człowiek przełomu, Ustrój państwa faszystowskiego, Polityka zagraniczna i kolonialna, Polityka ekonomiczna i finansowa, Italia i Watykan, Faszizm a kultura umysłowa i fizyczna itd.). Ostatnie wypadki polityczne i naprężenie stosunków z Włochami uczyniły książkę Loreta wysoce aktualną jako obiektywny i bogaty obraz polityki społecznej wewnętrznej i zagranicznej Mussoliniego i dążeń faszystów do zdobycia w Europie roli naczelnicy. Objętość stron 264. Cena zł 11,—. Dla abonentów pisma naszego tylko zł 7,—.

Karol du Hemme: **„Niemcy gotowe do wojny“**. Przekład Jerzego Herniczka. (Treść: Najazd, Jak się tworzy w

Niemczech opinję publiczną. Serja prokacyj, Tragiczne przestrogi, Niemcy przygotowują wojnę odwetową. Psychiczny stan Niemiec, Niemcy mogą wystawić ponad siedm milionów żołnierzy, Komedia niemieckiego pacyfizmu. Jak Niemcy omijają zobowiązania traktatowe, Potężna organizacja lotnictwa niemieckiego, Ostatni piekielny wynalazek niemiecki, Marynarka niemiecka, Nienawiść niemiecka, Ekonomiczna ofensywa niemiecka, Niemiecka buta. Pokój zagrożony, itd.) Książka ta krzyczy swoją aktualnością i nawoływaniem: „Czuwajcie, Niemcy gotowe do wojny!“ Napisała niesłychanie żywo i płomiennie, wywarła wielkie w świecie wrażenie. Książka, którą każdy znać powinien. — Objętość stron 240. Cena zł 7,—. Dla abonentów pisma naszego tylko zł 3,50.

Włodzisław Dzwonkowski: **„Portrety dziejowe“**. (Treść: Dziewica Orleańska, Ludzie i czasy włoskiego Odrodzenia, Krzysztof Kolumb, Krwawy car, Hetman Niezlomny Stanisław Żółkiewski, Generał Bonaparte, Orleńskie, Stary Lew Lechistanu a powstanie węgierskie). Dzieło napisane żywo i barwnie, ozdobione 14 ilustracjami kolorowymi i czarnymi, wy-

konanemi artystycznie. — Objętość stron 200. cena zł 6,—. Dla abonentów pisma naszego tylko zł 3,—.

Maciej Wierzbinski: **„Atak sępów“**. Powieść z roku 1935. Stron 296. Cena zł 7,—. Dla abonentów pisma naszego tylko zł 3,50.

Helena Mnisek: **„Dziedzictwo“**. Powieść. Stron 360. Cena zł 7,—. Dla abonentów pisma naszego tylko zł 3,50.

Helena Mnisek: **„Powejeńni“**. Powieść w 2 tomach. (Dalszy ciąg „Dziedzictwa“). Stron 448. Cena zł 11,40. Dla abonentów pisma naszego tylko zł 5,70.

Aleksander Dumas: **„D'Artagnan“**. Powieść. (Dalszy ciąg „Trzech Muszkieterów“ według niedawno znalezionego rękopisu). Stron 302. Cena zł 4,—. Dla abonentów pisma naszego tylko zł 2,—.

Marja Czeska-Maczyńska: **„Dziwaczne przygody Imci Pana Jura Bendowskiego“**. Powieść dla młodzieży — z ilustracjami. Stron 252. Cena w ładnej oprawie zł 5,50. Dla abonentów pisma naszego tylko zł 2,75.

Książki powyższe za pół ceny abonentom nabywać mogą za gotówkę w administracji pisma naszego. Abonentom zamiejscowi dopłacają na koszt przesyłki pocztowej — bez względu na ilość zamówionych książek — zł 1,—.

Kongres lekarzy katolickich w Irlandji

W Dublinie odbył się dziesiąty z kolei kongres doroczny związku angielskich lekarzy katolickich, który liczy prawie 6000 członków. W nabożeństwie inauguracyjnym, odprawionem przez arcybiskupa Dublina, wziął udział prezydent Irlandji de Valera. Świadczy to, że rząd irlandzki przypisuje społecznej akcji zorganizowanych lekarzy katolickich poważne znaczenie. — Z pośród uchwalonych rezolucyj zwracają na siebie uwagę dwie: jedna wzywa jeszcze do ściślejszej współpracy między lekarzami angielskimi i irlandzkiemi na polu społecznem i w ramach akcji katolickiej, a druga mówi o bezwzględnem usuwaniu członków, którzyby ujawnili zaniedbanie pod względem przestrzegania zasad moralnych. Zajmowano się również aktualnym w tej chwili zagadnieniem sterylizacji. Niektórzy z uczestników obrad stwierdzili, że w debatach nad tym problemem mieli możność spostrzec, iż prawnicy naogół wypowiadają się za tą kwestją, natomiast lekarze zajmują stanowisko przeciwnie.

Kobiety, o których najwięcej pisano

Na półkach księgarskich ukazało się studjum bibliograficzne Tonny Kellena o kobietach, o których najwięcej pisano. Autor stwierdza, iż największą liczbę książek, artykułów, broszur, poezji poświęcono księżniczkom, które stały się głośne i sławne na skutek nieszcześć i doświadczeń losu; następne z kolei miejsce zajmują kobiety o zbrodniczych popędach, intrygantki, awanturnice. Najwięcej może miejsca poświęcono Marji Antoninie, nieszczęśliwej królowej Francji. Liczbę samych tylko książek o niej oceniano w roku 1892 na 200 zgórą. Po niej następuje Dziewica Orleańska, której poświęcono 150 dzieł, na trzecim miejscu znajduje się Marja Stuart z cyfrą 140 książek. Bardzo dużo pisano o Marji Teresie, Elżbiecie angielskiej, Katarzynie II, Marji Medici.

„Czy to pan jest Lobby Lade?“

Londyński „News Chronicle“ dla ożywienia numeru w czasie sezonu ogórkowego wymyślił Lobby Lade'a.

Lobby Lade objędzą plaże angielskie; „News Chronicle“ zamieszcza codziennie fotografie swojego tajemniczego emisariusza i opisuje dokładnie wszystko, co będzie Lobby robił na plaży. Czytamy np:

„10 rano: przyjazd do Ramsgate, przechadzka po Chatamstreet; od 10.30 do 11.30 spacer do Haystreet i w porcie Od 11.50 do 13 przejażdżka na żaglówce; od 13 do 14 lunch w jednej z restauracyj nadbrzeżnych, etc. etc.“

Aby otrzymać obiecaną przez redakcję premję 10 funtów, czytelnik „News Chronicle“, winien podejść do Lobby Lade, pokazać mu numer „News Chronicle“ i oświadczyć:

— Pan jest Lobby Lade? Żadam premji wyznaczonej przez „News Chronicle“.

Jeśli korespondentowi uda się danego dnia wyknąć śledzącym go amatorem premji, nagroda 10 funtów zostaje dodana do premji za dzień następny itd. aż do chwili, gdy ktoś z publiczności zdemaskuje Lobby. W ten sposób miss Jackson udało się otrzymać w Brighton premję 40-funtową. W ciągu 4 dni Lobby udawało się wymykać z rak goniących za nim premjowców.

Codziennie Lobby opowiada na łamach swego dziennika o wszystkich przygodach, jakie mu się wydarzyły w ciągu dnia. Feljtony jego, napisane żywo i dowcipnie, zajmują całe łamy „News Chronicle“. Konkurs ma olbrzymie powodzenie wśród plażowiczów, a gonitwa za Lobby Lade stała się ulubionym sportem na plażach angielskich.

M. K.

Z naszej przyrody

Świat skrzydlaty motyli — Barwy zórz i tęczy — Życie idylliczne z kwiatka na kwiatek — Predylekcje mistyczne kwiatów dla motyli — Pokrzywa i liszki motyli — Admirał, Paź, Królowa i Pawik Cmy — Dlaczego płacze dziewanna w nocach miesięcznych.

Świata motyli, to świat piękna przyrody odrębny; świat skrzydlaty o skrzydłach wykrojonych misternie, zabarwionych wszystkimi barwami zórz i tęczy, o locie swobodnym, lekkim i pełnym gracji. Motyle jak starzy bogowie karmią się tylko nektarem. Gdy motyl spoczywa, spoczywa tylko na kwiatach, na których go zefir kołysze, upojonego wonią i nektarem. Jest w nich coś eterycznego, jak w żadnych innych stworach naszej planety.

Jeżeli Maeterlinck przypuszcza, że na ziemię dostały się istoty pochodzące z innych planet, to możnaby tak sądzić w pierwszym rzędzie o motylach. Jak odmienne od innych owadów, o instynktach drapieżnych, jest ich życie, prawdziwie idylliczne.

Przelatują z kwiatka na kwiatek goszczone przez nie isticie po królewsku... Skrzydełek motyli nie czepią się żadne kłopoty ni troski. Budzą go ze snu białe świty poranku, opromieniają i ogrzewają pocałunkami promienia słonka. Niektóre kwiaty są tak dla motyli dobrze uprzedzone, że zapylić może je tylko motyl, dla innych owadów są niedostępne.

Skąd ta predylekcja zagadkowa kwiatów dla motyli? Tajemnica czy misterjum kwiecia?

Nie tylko piękny jest świat motyli, ale bardzo zajmujący.

Nasz interes dla nich niechaj się nie kończy ściganiem i chwytnością w garść motyli.

Chcimy zapoznać się przynajmniej z niektórymi przedstawicielami motylego rodu.

Motyle w przyrodzie są czemś odświętnym. Tam są gdzie kwiaty, to ich świat.

Gdzie kwitnie baldaszkowy, wysoki nieco różowy kwiat kozłek, dyszący wóją wóją, spotkać się można z rojem motyli, poczawszy od najokazalszych do najskromniejszych. Ale nikt nie byłby przypuszczał, że ulubionym miejscem motyli jest pokrzywa, na której z gąsienic lęgną się najpiękniejsze motyle. Dawniej pokrzywa była w poważaniu u ludzi, jako ziele lecznicze. Lekarze wypędzali choroby, smagając nagie plecy pacjenta różgami z pokrzywy. Ale z czasem stracono do niej wiarę i dziś zdegradowano ją do roli chwastu.

Owady mają jednakowoż dziś także pochlebne o pokrzywie mniemanie. Mieszka na niej i żywi się jej kosztem 60 gatunków owadów. Na liściach pokrzywy chowają się kłujące duże gąsienice, z których rodzą się znane dość powszechnie pawiki (nazywają ją także pawiem oczkiem). Mają one śliczne brązowe skrzydła, z których patrzą na nas duże pawie oczka. Właśnie teraz w sierpniu pawik się pokazuje. Inny motyl, który światło dzienne ujrzał na pokrzywie, to znany nam pokrzywnik (nazywają go także fuksem). Pokrzywnik zjawia się wczesną wiosną jeszcze często w miesiącach zimowych. Jako zwiastuna wiosny noszą go na pokaz do redakcji.

Najpiękniejszym z naszych motyli jest admirał, którego liszki są szkodliwe, ponieważ admirał znosi jajka nie tylko na pokrzywie, ale także na innych pożytecznych ziołach. Śliczny to motyl, skrzydła ma aksamitno-czarne, przednia para udekorowana czarnymi kropkami. Nad pokrzywą widzimy jeszcze motyla błyszczaka, którego przednie skrzydła noszą literę gamma (litera grecka). Ślicznym małym motylkiem błękitnym jest modraszka. Można go często przydybać siedzącego na murze. Jego liszki mieszkają na koniczynie. Pospolitym u nas motylem jest żółtawiec, mający na skrzydłach nieforemną ośemkę. W naszym ogrodzie widzimy latającego motyla, który się nazywa agrest, ma białe skrzydła przystrojone w czarne prążki i czarne plamki, przecięte dwiema złotymi pręgami.

Motyl wstęgowka jest ćmą dużą, należąca do rodziny sówek, ukazuje się teraz w końcu sierpnia. Ma dolne skrzydła zabarwione na czerwono. Mamy także motylka o nazwisku bohater husyckiego Żyźki. Cetyniak jest motylkiem małym, ale bardzo zgrabnym. Ma on skrzydła szare, strojne w złote plamki. Do pięknie ubarwionych naszych motyli zaliczamy nastrosza, ma przednie skrzydła oliwkowo-zielone z pręgami różowymi. Jego liszka zamieszkuje lipę i podobna mu

jest ubarwieniem. Najokazalszym motylem wiosennym jest pazik królowej. Wyróżnia się wśród innych nie tylko zabarwieniem swych skrzydeł, ale także wielkością. Skrzydła wycięciem swym przypominają ogon jaskółki, obramowane są wrębkami aksamitnymi; skrzydła są blade złote u dołu o barwie szafiru, przecięte prążkami czarnymi. Kąciaki skrzydeł zdobią dwa prążki purpurowe. Pazik królowej samem zjawieniem się i swym lotem pełnym gracji budzi nasz zachwyt. Obok pazika wymienić należy pokłonika. Skrzydła ma obramowane wrębkami niebieskimi i białe plamki wzdłuż skrzydełek.

Niemniej liczne od motyli dziennych są cmy, motyle nocne. Mieszkają przeważnie w lesie i w nocy zapyla-

ją kwiaty leśne o barwach jaskrawych i silnej woni. Jedną z największych jest ćma trupia główka. Opowiadają, że motyl ten był grajkiem wiejskim, który grał swą skłoniu ku sobie serce bogunki Dziewanny.

Raz w nocy miesięcznej zasiuchana była bogunka tak bardzo w czarownej gęździe, że nie zauważyła, jak świt ubielił niebo i Światowid wytoczył pług swój złoty, słońce, na niebo. Ujrzał Dziewannę i zmienił ją w kwiat dziewanny, a grajka w ćmę nocną. Odtąd można widzieć w nocy miesięcznej płaczącą dziewannę.

Jej teźki sączą z górnych drobnych listków na dolne smużkami srebrnymi, które w miesiąc cały kwiat dziewanny otula.

EREL.

Do Poznania przybyła w czwartek popołudniu wycieczka czeskosłowackiego „Orela” w liczbie 90 osób w gościnę do poznańskich S. M. P. Czesi, po wzięciu udziału we wspaniałym zlocie S. M. P. w Piekarach na Śląsku, zwiedzają Polskę. Na czele wycieczki stoi prezes rady naczelnej „Orela” ks. prałat Kovik, prócz niego bierze udział w wycieczce 21 księża, wśród nich senator Stronnicwa Ludowego ks. dr. Ziźka. Gości czeskosłowackich powitali na dworcu przedstawiciele Zjednoczenia poznańskiego związku i poznańskiego okręgu S. M. P. w otoczeniu młodzieży z licznymi sztandarami. W pochodzie udano się przed pomnik Serca Jezusowego (na zdjęciu), gdzie miłych gości powitał w imieniu gospodarzy referent poznańskiego związku S. M. P. p. Vitalis Doroża. Przemawiał również konsul p. Dołęzał. Odpowiadał kierownik wycieczki ks. prałat Kovik. Goście zamieszkali w Domu Akademickim. W czwartek o godz. 17 zwiedzali katedrę i kościół Panny Marji, poczem wieczorem bajecznie iluminowany park Wilsona, u którego wejścia powitał ich p. dyr. Marciniec w imieniu p. prezydenta miasta. O parku Wilsona i palmiarni wyrażali się goście z zachwytem, czemu wyraz dał senator ks. dr. Ziźka. W milej pogawędce w „Belwederze” spędzono resztę wieczoru. W piątek przed południem, po mszy św. u Fary, którą odprawił ks. prałat Adamski (kazanie wygłosił ks. dr. Ziźka) zwiedzano Zamek, wizytowano Zjednoczenie oraz Poznański Związek S. M. P. O godz. 15 sympatyczni goście opuszczają Poznań.

19-ta rocznica śmierci Piusa X.

Miasto Watykańskie, 26. 8
W ub. niedzielę przypadła 19 rocznica śmierci Piusa X. Chociaż, zgodnie z tradycyjnym zwyczajem, oficjalnie uroczystości obchodzi się tylko rocznicę śmierci bezpośredniego poprzednika papieża, w danym momencie zasiadającego na Stolicy Piotrowej, dzień ten uczcił Rzym w sposób dobitnie świadczący o trwającej w sercach pamięci papieża, który zmarł w opinii świętości.

Z samego rana mszę św. przy grobowcu Piusa X odprawił w zastępstwie kardynał Eugeniusz Pacelli, arcybiskup bazyliki watykańskiej, patriarcha Antiochijski ks. Vincentini. Następnie bez przerwy przy grobowcu i innych ołtarzach bazyliki odprawiali nabożeństwa żalobne różni dostojnicy kościelni miejscowi i przyjezdni. Lud pobożny przez dzień cały w niebывalej dotąd ilości śpieszył do podziemi bazyliki św. Piotra, by pomodlić się u grobu Piusa X. Do ludu rzymskiego przylączyli się również przebywający w Rzymie pielgrzymi. Bez wątpienia do podobnie wzruszających dowodów pamięci w znacznej mierze przyczyniła się również wieść o zamierzonym procesie beatyfikacyjnym.

Starania o beatyfikację Piusa X Sarto rozpoczęły się przed dziesięciu laty, gdy 28 kardynałów kurjańskich wystąpiło z wnioskiem o wyznaczenie postulatora sprawy beatyfikacji. Dla uzyskania odpowiedniego dekretu nominacyjnego koniecznym jest, zgodnie z przepisami prawa kanonicznego, stwierdzenie powszechności opinii świętości zmarłego, poparte spontanicznym nawiedzaniem jego grobu, oraz wiadomościami o łaskach otrzymywanych za jego wstawiennictwem. Rezultatem tych zabiegów było mianowanie opata Pierami dei Vallombrosa postulatorem sprawy. Do opinii kardynałów kurjańskich niebawem dołączyli swe głosy inni kardynałowie, biskupi, związki i stowarzyszenia religijne. Niebawem rozpoczęły się przygotowawcze procesy w diecezjach, w których w swoim czasie działał Pius X, a mianowicie w Rzymie, Wenecji, Mantui i Treviso. Obecnie prowadzone są dwa dalsze procesy przygotowawcze: t. zw. proces „de non culto” i pro-

ces zbierania pism. Po ferjach wakacyjnych prace w tych procesach zakończone zostaną wizją przy grobie Zmarłego. Gdy prace te zostaną zakończone, sprawa zostanie przekazana do św. Kongregacji Obrzędów, która podejmie proces apostolski, poprzedzony rozpoznaniem ciała Zmarłego w grobowcu.

Ważna rola pyłu powietrza

W otaczającym nas powietrzu znajduje się mnóstwo substancji, które nazywamy kurzem lub pyłem. Jeżeli obserwujemy smugę światła, wpadającego przez wąską szczelinę do ciemnego lokalu, spostrzeżemy w niej falujące drobinki tych substancji. Przekry w mieszkaniach i na ulicach kurz czy pył odgrywa w przyrodzie bardzo ważną rolę i jest tam poniekąd niezbędnym.

Dwa główne zjawiska zależne są od pyłu powietrznego: tworzenie się chmur i zjawisko zmierzchu. Chmury powstają w sposób następujący: Wznosząc się ku górze ciepłe masy powietrza, ochładzają

się w górnych regionach, co na razie nie ujawnia się na zewnątrz. Skoro jednakże oziębienie powietrza postąpiło tak daleko, że osiągnięty już został punkt nasycenia wilgocią, czyli moment, w którym zawarta w powietrzu wilgoć zachowuje jeszcze formę pary, wówczas para ta zamienia się w kropelki. Do tego potrzeba jednakże pewnego jądra, dokoła którego osadzić się może skroplona para powietrza, podobnie jak para ta osadza się w postaci kropelek na szybach okna. W powietrzu czynność ta przypada cząstkom pyłu. Skoro kropelki te z powodu swej ciężkości opuszczają się ku dołowi, dostają się znowu do cieplejszych warstw powietrza, których temperatura umożliwia znowu sparowanie kropelek. Zjawisko to powtarza się od nowa. Cieplejsze warstwy powietrza wznoszą się ku górze, ochładzając się, wilgoć ich skrapla się dokoła cząsteczek pyłu i opada znowu ku dołowi. W chmurze panuje zatem bezustanne falowanie od dołu ku górze i na odwrót. Rola cząsteczek pyłu w tworzeniu się chmur obejmuje wprawdzie także pewne związki chemiczne powietrza, lecz tylko w znikomej mierze i to wśród specjalnych warunków.

Liczba drobinek pyłu w powietrzu jest niezmiernie wielka. W miastach znajduje się w jednym cm kub. przeciętnie około 100 000 drobinek pyłu. Także „czyste” powietrze, np. nad morzem lub w górach zawiera w każdym razie jeszcze jakie kilkadziesiąt ziarenek pyłu w jednym cm kub. Waga tych ziarenek jest tak niska, że potrafią się one przez dłuższy czas utrzymać w powietrzu.

Powstanie swoje pył zawdzięcza rozmaitym przyczynom: Bardzo znaczna ilość pochodzi z wybuchów wulkanicznych, które miljardy ziarenek popiołu wyrzucają na setki i tysiące km w górę. Tarcie wiatru o powierzchnię ziemi jest dalszą przyczyną tworzenia się pyłu, wreszcie powstaje także pył przy spalaniu materiału w domach, we fabrykach i t. p., dla tego też w miastach przemysłowych powietrze zawiera szczególnie dużo cząsteczek pyłu.

Drugą ważną funkcję spełnia pył przy transformacji światła słonecznego. Cząsteczki pyłu bowiem powodują odchylenie promieni słonecznych w powietrzu, rozpraszają je. Najsilniej ujawnia się to działanie pyłu powietrza w łagodnych barwach nieba przy zmierzchu, a więc, gdy słońce już nisko stoi i zachodzi. Im więcej jest pyłu w powietrzu, tem barwniej przedstawiać się może zmierzch. I tak obserwowano w lecie 1883 roku po wybuchu wulkanu Krakatau (mała wyspa archipelagu sundajskiego), który wyrzucił olbrzymie masy popiołu w powietrze, przedcyjne zjawiska zmierzchu. W zjawiskach tych pył nie jest jedyną przyczyną, bowiem w górnych regionach atmosfery odchylenia promieni słonecznych powodują same cząsteczki powietrza, lecz rola pyłu i tutaj podobnie, jak w tworzeniu się chmur, jest dominująca.

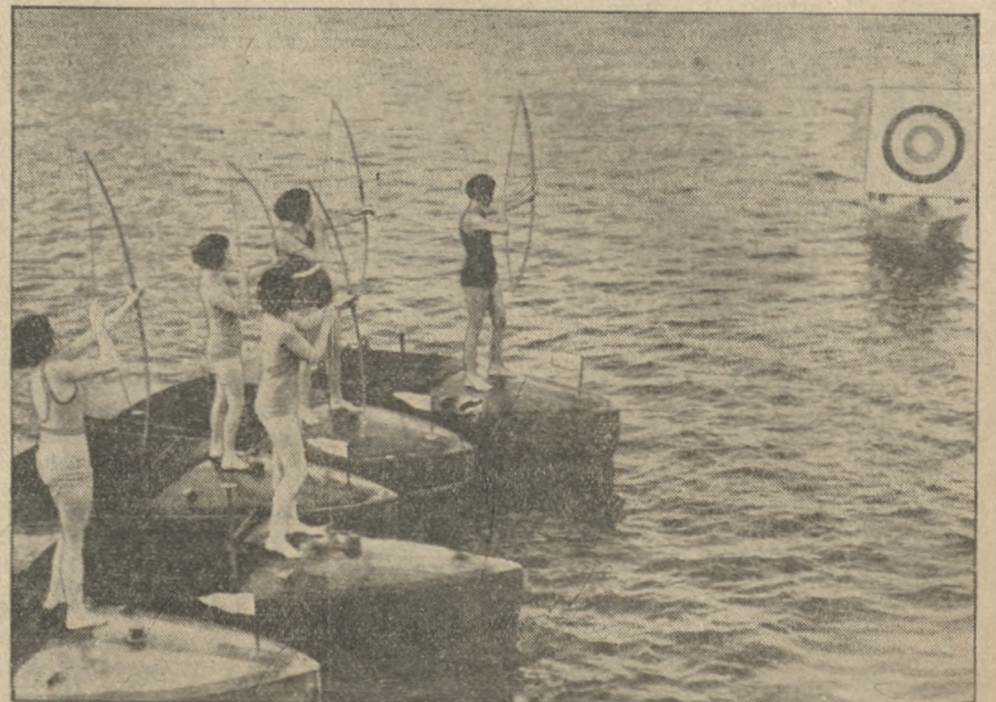
Jakże inny obraz przedstawiałby świat, gdyby nie było pyłu! W i P

Szklane motory

Nietłukące się szkło okazało się materiałem, który odsłania przed techniką nowe horyzonty. Pewien inżynier berliński opracowuje obecnie konstrukcję szklanego motoru. Największą jego zaletą jest niezmiernie niski koszt produkcji. Prócz tego szklany motor umożliwia obserwowanie go przez cały czas pracy i natychmiastowe odkrycie defektu.

Obuwie dla olbrzymi

Nielada zadanie czeka szewca, który ma sfabrykować kamasze dla olbrzymiego wzrostem atlety włoskiego Primo Carnery. Kamasze te muszą mierzyć 46 cm. długości, 22 cm. wysokości, 15 cm. szerokości. Pod podeszwą znajduje się cienka stalowa płytka podłużna, umieszczona tam, aby kamasze wytrzymały lepiej olbrzymi ciężar atlety.

Na wybrzeżach Kalifornii ulubionym sportem jest wioślarstwo w połączeniu z łucznictwem, przyczem ćwiczenia odbywają się do celu ruchomego, mianowicie do tarczy, umieszczonej na niespokojnej fali.

MŁODY NARODOWIEC

Postawa nowego pokolenia

Na akademii Związku Młodych Narodowców w Poznaniu w dniu 15-go sierpnia b. r. poseł Ryszard Piestrzyński wygłosił następujące przemówienie:

Święto Cudu Wisły jest przede wszystkim świętem pokolenia Polski niepodległej. Jest świętem Armii Ochotniczej, która w r. 1920 stanęła do walki. Byli to przeważnie nasi rówieśnicy, byli to młodzi, którzy poszli w bój w imię hasła Wielkiej Polski. Byli to pierwsi żołnierze Polski niepodległej. Licho uzbrojeni, źle przygotowani do walki, zwyciężyli, bo bronili ich była wiara w Polskę, zapal młodzieńczej, ofiarności bezgranicznej.

Ich też pamięć przedewszystkiem przychodzi nam dziś uczcić. Przed nimi uchylić musimy czoła. Przed nimi, co polegali i przed nimi, co wrócili. Oni wszyscy powinni pozostać wzorami dla nas. Z ich ofiary czerpać musimy siłę i przykład dla naszych poczynań. Oni opromienili chwałą zwycięskie sztandary armii polskiej, oni znowu postawili w blaskach triumfu znak „Virtuti Militari“, oni byli współwódcami Polski niepodległej.

Wobec tak wielkiego dzieła dzisiejsze nasze zadania są skromniejsze, a wysiłek i trud znacznie mniejszy. Ale kroczymy winniśmy dalej śladami armii ochotniczej i budować Polskę, która by godna była ich ofiary i znoju.

Armia ochotnicza, to była armia narodowa. Z narodu polskiego powstała do życia. Nie było w niej żywiołów obcych. Te albo patrzyły obojętnie na zmaganie się narodu, albo wręcz uprawiały zdradę. Płynięcie stąd nauka, że oparciem dla państwa będzie zawsze naród polski, że tylko na Polaków liczyć może państwo bezwzględnie. Dlatego też zadaniem naszym staje się zorganizowanie państwa na podstawach narodowych, wytworzenie warunków, aby żywioł polski był panującym we wszystkich dziedzinach, aby we własnym państwie żył pełnią życia własnego, a nie stał pod komendą sił obcych, a często wrogich, które chciałyby go zepchnąć do roli proletariatu państwowego.

Zadanie to spełnimy, o ile ożywić nas będzie wiara w nasze ideały, o ile nie opuści nas wytrwałość, o ile pozostaniemy solidarni. Nie wolno nam wątpić, ani tracić nadziei, gdy spadają na nas trudności. Cechą młodości jest wiara we własny wysiłek, zaufanie, we własny trud. I dlatego gdy widzimy, że źle się dzieje, że inni zawadzają, nie lamentować nam przystoi, ale samym zabierać się do pracy i brać za nią odpowiedzialność z pełnym poczuciem karności i dyscypliny. Ten wszakże, kto odpowiedzialność bierze, musi mieć swobodę decyzji, do niego należeć musi kierownictwo pracy i akcji.

Jest nas wielu w Polsce i my jedni mamy cel jasno wytknięty. I dlatego zwycięstwo naszych ideałów zależeć będzie tylko od karności naszej, od solidarności naszego pokolenia i od prawdziwych węzłów koleżeństwa, które nas łączą winny. Kto tego nie rozumie, nie zasługuje, by znajdował się w naszych szeregach.

Celem naszym jest służba i praca dla Polski. Pokolenie Polski niepodległej gotowe być musi na wszelkie ofiary. Wszyscy zaś wiedzą, że w razie niebezpieczeństwa znowu ci młodzi stanowią będą najlepszą osłonę granic, że wśród nich najwięcej będzie kandydatów do „Virtuti Militari“.

Tymczasem żywioły młode i świeże chcieliby spaść dziś na szary koniec. Są one przeważnie bez pracy, znajdują się w ciężkich warunkach, zamknięte są dla swoich warsztatów działalności, ograniczone stale prawo głosu w sprawach państwowych.

Są to stosunki nienormalne, Polska jest państwem młodem i żywioł młody winien w niem mieć możność rozwoju. Nie powinna mu się dźbiać krzywda. Młode siły narodowe winny znajdować szybki dostęp do pracy publicznej, by odświeżyć atmosferę w Polsce panującą, by dodać jej nowego blasku i życia. Dlatego też ustrój państwowy, któryby hamował dopływ nowych sił do życia państwowego i narodowego, nie byłby ustrojem żywotnym.

Zadanie nasze wydaje się niejednym trudne. My się jednak trudu nie boimy. Pójdziemy dalej prostą drogą, wierni naszym zasadom i przekonaniom.

Przekonań naszych nie wyrzekaemy się, ale również ze względów tak-

tycznych, czy oportunistycznych nie wystąpimy nigdy przeciwko temu, co głosiliśmy i co stanowi najgłębszą treść naszego ruchu i motor naszej działalności. Tylko tak bowiem postę-

pując, zdobędziemy dla siebie i dla naszego ruchu szacunek. Tylko z takim ruchem, mającym poczucie honoru, liczyć się będą inni.

Niepodległość Polski w r. 1920 uratowała młoda armia ochotnicza, młode pokolenie narodowe uczyni z tej Polski — Wielką Polskę.

„Wielkiej Polski moc — to my”

Zjazd Zw. Młodych Narodowców w Orchowie

W niedzielę, 13 b. m. odbył się w Orchowie zjazd Związku Młodych Narodowców przy udziale towarzyszt z Gębic, Bielska, Kwieciszewa, Mogilna, Wylatowa i Trzemeszna. O godz. 8 m. 30 odbyło się uroczyste nabożeństwo, a następnie akademja w sali p. Przybylskiej. Po zagajeniu i powitaniu zebranych, udzielił głosu przewodniczący zebrania p. Bartecki z Mogilna obecemu na sali p. posłowi Witkowskiemu z Poznania, który w krótkim lecz treściwym referacie zilustrował ruch Młodych.

Jako następny przemawiał p. poseł Lewandowski, który szczegółowo omówił naszą politykę wewnętrzną i ze-

wnątrzną. Referat na temat spraw organizacyjnych wygłosił p. Bartecki. Nad gorąco okłaskiwanymi referatami wywiązała się ożywiona dyskusja. Hymnem Młodych zamknięto podniosła uroczystość.

Trudno przemilczeć, że zebranie zaszczycił swoją obecnością silny oddział policji, który starał się nie dopuścić do przeprowadzenia obrad. Ze względu na brak jakichkolwiek prawnych podstaw ku temu, jak również dzięki energicznemu protestom przedstawicieli Obozu Narodowego, zamierzenia te nie powiodły się i obrady odbyły się w największym spokoju.

ZWIĄZEK MŁODYCH NARODOWCÓW

Z poznańskiego

— * **Ognisko Z. M. N. w Uzarzewie przy pracy.** W niedzielę 20. bm. odbyło się w Uzarzewie pod Swarzędzem zebranie ogniska Związku Młodych Narodowców, na którym referat polityczny wygłosił kol. Kostrzewski. Referent b. gruntownie omówił działalność masonerii oraz międzynarodowego żydostwa. W dyskusji Młodzi z entuzjazmem odnosili się do ruchu narodowego w woj. łódzkim, wyrażając uznanie pod adresem społeczeństwa narodowego tego okręgu. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Hymnu Młodych“ oraz gromkimi okrzykami na cześć Romana Dmowskiego.

— * **Ognisko Z. M. N. w Gostyniu w rocznicę „Cudu nad Wisłą“.** Dnia 15 b. m. odbyło się uroczyste zebranie Zw. Mł. Nar. ogniska żeńskiego i męskiego w Gostyniu ku uczczeniu 13 rocznicy „Cudu nad Wisłą“. Zebranie zajął kierownik ogniska męskiego p. M. Ślaski, przedstawiając znaczenie 15 sierpnia 1920 r. poczem odśpiewano z entuzjazmem „Hymn Młodych“. Na dalszy program zebrania złożyły się deklamacje, śpiew solowy oraz nadzwyczaj starannie opracowany referat członka Zw. Młodych Nar. na temat: „Cudu nad Wisłą“. Zebranie, które odbyło się w bardzo podniosłym nastroju, zakończono odśpiewaniem „Roty“. Uroczystość zgromadziła przeszło 150 młodych, co świadczy, że ruch narodowy w Gostyniu z dniem każdym rośnie na siłach.

— * **Wielkie zebranie Związku Młodych Narodowców w Strzałkowie.** Zebranie Z. M. N. w Strzałkowie w sali p. Baralla przy udziale 196 członków odbyło się w niedzielę 20. bm. Przewodniczył prezes placówki W. Witowski. Referat wygłosił kol. Szeib z Poznania, mówiąc o aktualnych zagadnieniach politycznych, interesujących młode pokolenie. Prelegenta nagrodzono burzą okłasków. — Na zakoń-

czenie odśpiewano „Rotę“ i „Hymn Młodych“.

Ognisko Z. M. N. w Strzałkowie, dzięki inicjatywie kierownictwa, rozwija się naprawdę dobrze, w czym nie ma także zasługa samych członków, którzy na zebrania organizacyjne uczęszczają punktualnie i pilnie.

— **Kurs samorządowy we Wrześni.** W dniach 28 i 29 czerwca odbył się we Wrześni przy udziale 46 osób kurs samorządowy. Przewodniczył kol. Pawlak. Referaty wygłosił kol. Henryk Szeib. W obszernej i rzeczowej dyskusji zabierali prawie wszyscy głos. W kursie brał udział działacz młody z powiatu i kilku z miasta Wrześni. W obchodzie „Święta Morza“ brało udział ognisko Z. M. N. w liczbie przewyższającej 4 organizacje „sanacyjne“. Młodzi i ich transparent budzili wielkie zainteresowanie.

— **Młodzi narodowcy w Trzemesznie.** W sobotę, dnia 20 lipca odbył się zebranie Z. M. N. w Trzemesznie w własnym ognisku. Zagaił je kol. prezes Cwojdek, witając na wstępie kol. prezesa powiatowego Barteckiego i sekretarza powiatowego kol. Michałaka. Kol. Bartecki wygłosił referat na temat „Czem się różnimy, my narodowcy, od „sanatorów““. Następnie kol. Cwojdek w imieniu ogniska trzemeszńskiego zęgnął kol. Barteckiego, odchodzącego do wojska, przyrzekając mu, iż wernie stać będziemy na straży ideał narodowej, oraz pracować dla Polski narodowej i katolickiej. Po załatwieniu kilku formalnych spraw kol. przewodniczący solował po odśpiewaniu „Hymnu Młodych“ zebranie hasłem „Młodzi czuwajcie!“ (mt)

— * **Wieczorek towarzyski Z. M. N. w Bielsku.** Z okazji rocznicy „Cudu nad Wisłą“ w dniu 15. b. m. Zw. Młodych Narodowców w Bielsku (pow. mogileński) urządził wieczorek towarzyski, cieszący się rzadką dziś frekwencją. Były reprezento-

wane placówki Z. M. N. z Gębic, Mogilna, Trzemeszna, Orchowa i t. d. Uroczystość zainaugurował kier. powiatowy Z. M. N. kol. Cwojdek z Trzemeszna, poczem wszyscy zasiedli do skromnej wspólnej herbatki. Zapremiawiali były kier. pow. (odchodzący do wojska) kol. Bartecki z Chabłska oraz kol. Cwojdek. Obu mówców nagrodzono okłaskami. Młodzi bawili się ochotczo w miłym koleżeńskim nastroju.

— **Z. M. N. w Rogoźnie.** Dnia 2 sierpnia w lokalu Hotelu Polskiego odbyło się plenarne zebranie ogniska rogozińskiego Z. M. N. z udziałem delegata zarządu powiatowego Z. M. N. kol. Henryka Szeibę z Poznania. Zebranie zajął prezes ogniska kol. dr. Woźny, witając zebranych i przedstawiając im program zebrania. Po załatwieniu wstępnych formalności, kol. Szeib wygłosił godzinny, nader interesujący referat z dziedziny współczesnych zagadnień politycznych z podkreśleniem nadchodzących wyborów samorządowych. Wywody poszczególnych mówców, biorących udział w dyskusji, nacechowane były rozumieniem doniosłości chwili i umiłowanie ideał narodowej. Zkolei załatwiono szereg spraw wewnątrz-organizacyjnych, uchwalono urządzenie wycieczki i przygotowanie przedstawienia, przyczem zajęcie się temi sprawami poruczono zarządowi. W końcu kol. Edmund Napieček wygłosił deklamacje nader udatną i aktualną p. t. „Gospodarze“ Modrzejewskiej“. Odśpiewaniem „Choć burza“ zakończono zebranie w podniosłym nastroju.

— **Wiec i zebranie Z. M. N. w Szamotulach.** Z inicjatywy Związku Młodych Narodowców odbył się w środę dnia 2. b. m. wieczorem w sali hotelu „Eldorado“ w Szamotulach wielki wiec narodowy. Zagaił go kol. Włodzimierz Głowacki, witając obecnych, następnie zdał przewodnictwo kol. Edwardowi Müllerowi, który udzielił głosu obecnemu na sali posłowi narodowemu kol. Witkowskiemu. Pan poseł w dłuższym referacie omówił szczegółowo sytuację kraju, tak pod względem polityki wewnętrznej jak i zewnętrznej. W dyskusji zabrał głos znany członek Legionu Młodych, niejaki Niziński, który w sposób demagogiczny starał się osłabić wrażenie przemówienia posła narodowego. Zebrani na sali, mimo prośb prezjdyjmu, nie dopuścili p. Nizińskiego do kontynuowania przemówienia. Wówczas wiec został przez przedstawicieli władz rozwiązany. Uczestnicy wiecu owoacyjnie przyjęli referat posła narodowego obrzucając go kwiatami. Odśpiewano „Hymnu Młodych“ i wznoszono gromkie okrzyki na cześć przwódców obozu narodowego. Bezpośrednio potem odbyło się zebranie Z. M. N. na którym również przemawiał poseł Witkowski. Referatu wysłuchano w skupieniu, nagradzając mówcę gorącymi okłaskami.

— **Z. M. N. w Krotoszynie święcił rocznicę „Cudu nad Wisłą“.** Z okazji rocznicy „Cudu nad Wisłą“ odbyło się we wtorek 15 sierpnia, o godz. 12 na sali „Hotelu Wielkopolskiego“ w Krotoszynie uroczyste zgromadzenie, zorganizowane przez Z. M. N.

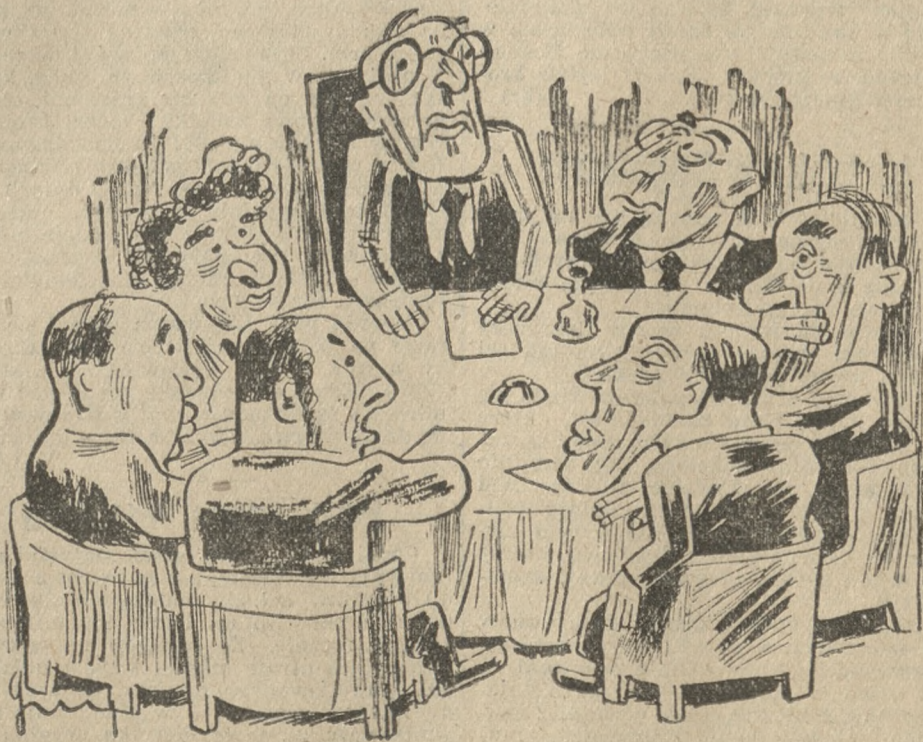
Zebranie zajął prezes Z. M. N. p. Chmielewski, witając w gorących słowach przybyłych przedstawicieli Obozu Narodowego. Następnie udzielił głosu obecnemu na sali posłowi Witkowskiemu, który wygłosił obszerny referat n. t. „Cudu nad Wisłą“. Referatu wysłuchano w największym skupieniu, a mówcę nagrodzono niemiłąkacemi okłaskami. Następnie przeprowadzono bardzo rzeczową dyskusję. Jako ostatni zabrał głos p. prezes Chmielewski, który w gorących słowach nawoływał zebranych do kontynuowania pracy na niwie narodowej, wnosząc na zakończenie okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Obecni zaśpiewali „Boże coś Polskę“, poczem przewodniczący solwował zebranie.

Z łódzkiego

— **Z Kalisza.** 16 lipca w lesie p. p. Chałstowskiego odbyła się majówka, urządzona staraniem sekcji Młodych Stronnictwa Narodowego dla członków i ich rodzin. Z Kalisza wyruszone o godz. 8, by po Mszy św., wysłuchanej w Tokini pod Kaliszem, udać się do pobliskiego lasu na miejsce, wyznaczone dla zabawy. Dość pogodny dzień, sprzyjała organizacja, która spoczywała w ręku niestrudzonego prezesa kol. Kardolińskiego, a przede wszystkim młodzieńcza werwa i humor wszystkich członków złożyły się na to, że całość wypadła bardzo udatnie. W ramach majówki poza tańcami odbyły się różnorakie gry i zabawy towarzyskie tak, że wszyscy bez wyjątku młodzi i starsi bawili się ochotczo, zapominając choć na chwilę o troskach dnia powszedniego. Wśród wesołego i swobodnego nastroju upłynął niepostrzeżenie dzień i dopiero zbliżający się wieczór dał hasło do odwrotu. Na zakończenie odśpiewano hymn Młodych.

* **Zebranie Z. M. N. w Zduńskiej Woli** odbyło się 12 sierpnia przy zapewnionej sali. Zagaił je prezes p. Dąbrowski udzielając głosu kol. Lorkowi, stud. uniwersytetu warszawskiego, który na zebranie przyjechał specjalnie z Sieradza i wygłosił obszerny referat, n. t. „Naród a państwo“. Następnie dłuższe przemówienie wygłosił prezes Dąbrowski, podkreślając konieczność wzmocnienia pracy narodowej wśród młodego pokolenia. Na zakończenie odśpiewano „Hymn Młodych“.

Jedyne wyjście

Przewodniczący Ligi Obrony Praw Człowieka: Wobec tego, że prześladowanych w Niemczech Żydów inne państwa przyjąć nie chcą, proponuję nakazanie Polsce, by ich przyjęła, ponieważ słynie ona z wiekowej tolerancji.

ZYCIE SOKOLE

Życie Sokolstwa amerykańskiego

Wspaniały zjazd i zlot w Chicago

Wychodźstwo polskie w Chicago, które w ostatnich czasach do rozmaitych przedsięwzięć swoich niewiele miało szczęścia, — odżyło wreszcie z chwilą przyjazdu dzielnych zastępów sokolich pod wodzą prezesa dr. T. A. Starzyńskiego. Dawno już nie okazali nam Amerykanie tak serdecznej przychylności, jak z okazji występów sokolich w Douglas Parku i w Soldiers Field. Wszystkie pisma amerykańskie w Chicago, prześcigały się w objawach gorącej pochwały dla dziarskiej, świetnie się prezentującej młodzieży polskiej, dla pięknych ze wszech miar sympatycznych sokolic i dla dżiatory sokolej. Przez dziesięć dni byliśmy dzięki temu na ustach wszystkich i cieszyliśmy się wielkim i serdecznym entuzjazmem dla całej Polonji. Był to niewątpliwie olbrzymi suk-

ces zjazdu i zlotu Sokolego.

Prezesem ponownie wybrany został dr. T. A. Starzyński, któremu też na wniosek dr. J. Chrzanowskiego oddano władzę i naczelne kierownictwo nad całą administracją sokola.

W myśl uchwały kapituły Sokolstwa prezes dr. Starzyński udekorował Legją Honorową Sokolstwa dr. Józefa Orłowskiego, znanego i cenionego literata i dziennikarza, który ma poważne zasługi w propagandzie sprawy polskiej.

W uroczystości sokolej zjednoczyła się cała Polonja. Życzenia Sokolstwu składali: prezes Stow. Weteranów p. F. Dziób, prezeska Związku Polek p. Emilia Napierałska, red. Stanisław Osada, ks. prowincjał Ligman, dr. Orłowski, ks. Grudziński, red. Karol Piątkiewicz i inni.

Zlot doraźny Okręgu Poznańskiego

Zastosowując się do życzeń Miejskiego Komitetu W. F. i P. W., rozkazał Okręg poznański swojej drużynie gremjalny udział w publicznych pokazach w obecności pana prezydenta Rzpł. z okazji Zjazdu Wszechn. Zw. Lekarzy we wtorek, dnia 12 września 1933.

Ćwiczenia odrębne i zastosowane dla każdego oddziału, ułożono w kilku dniach trybem doraźnym. Rzecz jasna, że są one bardzo łatwe, aby w krótkim czasie umożliwić masom szybkie i sprawne ich wyćwiczenie.

Publiczny ten pokaz stanowiąc będzie swojego rodzaju atrakcję. Na obszernym stadionie miejskim zademonstruje swoją sprężystość cała brać sokola łącznie, od najmłodszego do najstarszego, oboje i dziewczynka lub chłopiec, krasna dziewczyna lub zgrzybiały sokół. Opracowany przez Nacz. Dzielnicę korowód musi zadowolić wybredne nawet wymagania. Ustawienie zaś samo będzie wielobarwne. W pośrodku znajdzie się starszyzna sokola w czerwonych koszulkach, tworząc jakoby makowe pole, okolona w formie gwiazdy brązowymi sokolętami, chłopcami, którzy znowu otoczeni będą dziewczętami w czerwonych bluzeczkach. Po obu bokach staną drużyny w granatowych spódnicach, a krańce wypełnią szeregi aktywnych ćwiczących. Spodziewany udział jednocześnie, a jednak w grupach odrębnie ćwiczącej drużyny, określa się cyfrą 700

osób. Warto przypatrzeć się temu obrazowi. Widzowie odniosą zadowolenie.

Więcej natomiast zadowoleni będą sami ćwiczący, mianowicie starszyzna sokola, której w podeszłym wieku daje się możliwość publicznego występu wobec niecodziennego forum świata naukowego w ilości 5 000 głów. Na zew Okręgu stawiała się spora ilość starszych druhow na próby ćwiczeń. Spotkali się ramię przy ramieniu siwizną pokryci druchowie. Przypominali sobie chwile, gdy 20, 30 a nawet 40 lat wstecz przy czerstwym jeszcze zdrowiu podobne — acz zwinniejsze — wykonywali ruchy (np. senior dh. Gładysz, red. dh. Powidzki, „żelazny skarbnik” dh. Dolatkowski). Badali i podziwiali siebie wzajemnie i skonstatowali, że zawsze tkwi w nich stary duch sokoli, że wciąż młoda płynie w nich krew z tą tylko różnicą, że zamiast atletycznej budowy w piersiach Cyganiewiczza, ostał się... ino sznur... brzuszna dynia, nie przeszkadzająca zresztą w wspólnej rywalizacji co do lepszego wykonania ćwiczeń.

Kto w szergach naszych jeszcze nie stanął, może to uczynić co środę i sobotę o godz. 19 na boisku Sokola. Nie ubiegajmy się o pamiątkowy dyplom, ale niechaj ziści się dewiza: „Ramię przy ramieniu, do ramienia ramię, ciężko się spracuje, nikt nas nie przełamie.”

STEFAN WESELIK.

Zawody dzielnicowe

Sokole zawody Dz. Włkp. w Lesznie dały następujące wyniki:

Trójbój sprinterski: 1. Pujanek, 2. Wargos (Leszno), 3. Winiarski (Ostrów); trójbój skoczków: 1. Gładysz (L), 2. Czaja (P), 3. Kaczmarzki (O); trójbój miotaczy: 1. Tilgner (P), 2. Kaczmarzki, 3. Mateczyński (Gniezno). Pięciobój olimpij. 1. Czaja 2311,33 pkt.; 110 m płotki: 1. Rajewski (Ost), 2. Rośniński (Gn), 3. Maik (L); 5 000 m: 1. Nowak (Pleszew), 2. Mierkiewicz (P), 3. Szulc (L); 4 X 100 m: 1. Leszno w składzie Pujanek, Wargos, Hałas, Szymański 46,8 sek.; 2. Ostrów, 3. Poznań; olimpijska: 1. Ostrów w składzie: Kowalczyk, Winiarski, Rajewski, Kaczmarzki 3:41,4 min., 2. Leszno, 3. Gniezno; pięciobój komb. lekkoatlet. gimn.: 1. Radojewski (P), 2. Ratajczak St. (L), 3. Kaczałka (P).
Trójbój kobiet: 1. Klamówna (Ostr), 2. Włodarczakówna (L), 3. Holaszówna (P); pięciobój kobiet komb.: 1. Nowakówna

(L), 2. Włodarczakówna (L), 3. Matecka (L).

W bojach indywidualnych zwyciężyli: 100 m: Wargos 11,2, 60 m: Szymański 7,1 sek. Pozła, 400 m: Pujanek 51,9 sek., kula: Tilgner 14,04 m, oszczep: Tilgner 43,0 m, dysk: Tilgner 41,50 m, tyczka: Koprarski (Ostrów) 3,20, 2. Zakrzewski (P) 3,10, Bańkowiak (L) 3,10 m w wż: Gładysz 1,65 m, w dal: Szymański 0,09 m, trójskok: Czaja 11,66 m. Sztaf. kobiet 4 X 75 m: 1. Leszno 45,4 sek., 2. Poznań 47,8, sztaf. 10 X 100: Leszno 1:56,6 min., bieg 300 m: Pujanek 37,4 sek. wyrówn. 500 m: Maik A 1:12,3 skok w dal zm.: Tilgner 2:20,5 m nowy rek., chód — 1 km.: Maik 5:19,2 min., 2 km.: Zakrzewski 11:13,2 min., 3 km.: Edwardczyk L 17:05,8 min., 5 km.: Edwardczyk 28:54,2 min.

Mimo zgórą 100 startujących i obfitego programu zawody przeprowadzone bardzo sprawnie. Miękką bieżnią i skocznia umożliwiły osiągnięcie lepszych wyników.

maszewskiego pod tytułem „Sokolstwo a obrona Państwa“, odłożono na następne zebranie. Również podano do wiadomości, że w najbliższym czasie odbędą się w Gnieźnie zawody lekko-atletyczne Poznań — Gniezno, w których „Sokół” będzie bronił barw gnieźnieńskich. (br)

Igrzyska w Gogolewie

W niedzielę, 3. 9, odbędą się na dużej skalę zakrojone igrzyska sportowe „Sokół” okręgu leszczyńskiego. Igrzyska te połączone z pół-zlotem okręgowym będą wyjątkowo zainteresowanymi.

inicjatorami igrzysk są hr. Czarnieccy z Gogolewa, którzy gościnnie na ten cel użyzyli swego pięknego parku.

W związku z igrzyskami zapowiada się podobno liczny zjazd ziemianstwa, które zaczyna i w Wielkopolsce okazywać zrozumienie dla ruchu sokolego, tak dodatnio oddziałującego na młodzież folwarczną i wiejską z pełnym uznaniem należy podkreślić inicjatywę i ofiarność w tym kierunku hr. Czarnieckich z Gogolewa, którzy dają w ten sposób przykład godny naśladowania.

Techniczna strona igrzysk spoczywa w ręku naczelnictwa okręgu leszczyńskiego. W igrzyskach zapowiedziano już swój udział około 14 gniazd, w tem także gniazdo żeńskie z Leszna, które wystąpi z ćwiczeniami plastycznymi z ilustracją muzyczną orkiestry 17 p. uł. Na zakończenie igrzysk zostaną wręczone najlepszym zawodnikom piękne nagrody, i dyplomy pamiątkowe.

O zespolenie sił

Na polu pracy społecznej z zalewem żydowskim obserwujemy często brak zrozumienia ze strony tych, którym zagadnienie żydowskie aż nadto powinno być znane, na dowód czego podajemy fakty. Pewien obywatel tutejszy ze sfer inteligencji, zainteresowany przez „Rozwój” o wpuszczenie rodziny żydowskiej do swego mieszkania, tłumaczy się w rozmaity sposób, wreszcie przyrzeka Żydom usunąć. W innym wypadku przemysłowiec usiłuje nas przekonać, że zatrudnia Żyda rzekomo dla braku fachowców Polaków. Zgłaszają się też osoby z żądaniem wskazania im bogatych reflektantów na kupno kamienicy czy przedsiębiorstwa, dzierżawę lokalu, mieszkania itd., ponieważ, według ich mniemania, jesteśmy do tego zobowiązani, jeżeli nawołujemy do obrony przed żydostwem. A już objawem wręcz niepokojącym jest fakt powstawania coraz liczniejszych placówek żydowskich, co dowodzi niezbicie, że kwestji żydowskiej nietylko nie doceniamy, lecz wprost przykładamy rękę do wzrostu wrogiego nam elementu.

Nie otworzyło nam oczu rozwzdrzenie żydostwa, posunięte do zbrodni, dokonanych na śp. Wacławskim i Grodkowskim, nie widzimy nowego niebezpieczeństwa przez napływ Żydów z Niemiec, bo cieszą się oni naszym niestałnym poparciem i z roku na rok wzrastają liczebnie. Należy temu położyć kres przez rozpoznanie hasła „Swój do swego”, oraz uświadomienie jak najszerzym warstw, że zbrodnia jest popierać obcych, jeżeli swój cierpią głód i nędzę. Praca w tym kierunku, kontynuowana dotąd przez jednostki, jest niewystarczająca i prowadzona być musi przy pomocy i poparciu wszystkich centralnych organizacji, gdyż wszystkim stanom, nietylko kupiectwu, grozi zalew żydowski. Stworzenie silnego i zwartego frontu przeciw atakom wroga stało się koniecznością, dlatego akcja, jaką w tym kierunku podejmuje „Rozwój”, spotkać się powinna z poparciem tak ze strony zrzeszeń jak i całego społeczeństwa.

Związek Samoobrony Społecznej „Rozwój”
Poznań, Al. Marcinkowskiego 26.

Nowy środek przeciw grzybom trującym

Jednym z najcenniejszych środków żywnościowych, jakich dostarcza nam przyroda, są grzyby. Niestety są między nimi odmiany, zawierające silną truciznę, której ofiara rokrocznie pada mnożstwo ludzi. Wobec tego posiada wielkie znaczenie odkrycie prof. Limousina, któremu udało się na podstawie bardzo pomysłowych obserwacji, znaleźć nowy i skuteczny środek przeciwko zatruciu grzybami. Prof. Limousin wyszedł z założenia, że niektóre zwierzęta nie są wrażliwe na trujące grzyby. Do nich należy n. p. królik. Natomiast uderzało, że króliki w krótkim czasie zdychały, kiedy trucizna grzybów dostawała się bezpośrednio do ich krwi. Wypluwa z tego wniosek, że w żołądku i kiszki królika istnieje substancja, nieszkodliwiająca działaniu trucizny. Tutaj napotkał prof. Limousin na ślad tajemniczy zwalczający trucizny grzybowej. Stwierdził on mianowicie, że grzyby trujące zawierają dwie trucizny: jedna z nich działa bardzo szybko, odnośnie do systemu trawienia, druga wolniej, odnośnie do systemu nerwowego. Jeżeli zatem króliki okazują się odpornymi na truciznę grzybową, dowodzi to, że posiadają one tak w żołądku i kiszki, jak też i w mózgu odtrutki, nieszkodliwiającej trucizny. Odkrycie swoje prof. Limousin zastosował także już w praktyce w ten sposób, że osoby, które zachorowały na zatrucie grzybami, otrzymywały surowe żołądki i mózgi królicze. Wynik tej kuracji był nadszpiewany. Już po upływie jednej godziny, objawy zatrucia ustępowały, a po ósmiu dniach pacjenci byli zupełnie wyleczeni. Okazało się przytem, że jedynie kombinacja mózgu z żołądkiem posiadała siłę leczniczą. Sama zaś substancja mózgu albo żołądka pozostawała bez skutku.

Metoda prof. Limousina opiera się na razie na zbyt małej liczbie doświadczeń, by można o niej wypowiedzieć ostatnie słowo. Zależy się jednakże nie ulegać wątpliwości, że wskazuje ona bardzo skuteczną drogę do zwalczania zatrucia grzybami.

W. P.

Pożyteczna wystawa

Codziennie — jak głosi statystyka — umierają we Włoszech trzy osoby z powodu pożarów. Szkody materialne obliczono na całej państwo na około 800 milionów złotych rocznie. Ze względu na tak straszącą utratę mienia i życia ludzkiego, spowodowanego ogniem, towarzystwa ubezpieczeń ogólnych w Medjołanie zorganizowały wystawę nietylko oryginalną, lecz i pożyteczną. Wystawa pragnie uświadomić obywateli o skutkach nieuwagi i nieostrożności, które w większej części powodują pożary, bądź w miastach, bądź to za-

grodach wiejskich. Zobrazowano więc na wystawie graficzne wykazy, fotografie itp., zwracające uwagę na zwykłe i najczęstsze początki pożarów: zapalki rzucone nierozważnie, niedopałki papierosów i cygar, żalazka do prasowania zbyt rozżarzone, choinki świąteczne zbyt blisko firanek ustawione i t. d. Na wystawie uwidoczniło również niebezpieczeństwo urządzeń elektrycznych, wywołujących krótkie spięcia, sposób, by im zapobiec, jakie są najważniejsze błędy w instalacjach, jak je rozpoznać i t. d. Specjalny oddział wystawy — której nadano nazwę „Strzeż się ognia” — poświęcono pożarom, wywołanym od piorunu. Wystawę uzupełniają pokaz wszelkich przyrządów używanych przy gaszeniu pożarów, od zwyczajnego kubła począwszy aż do najbardziej współczesnych pomp automatycznych. Wystawa — którą obowiązkowo będą zwiedzały wszystkie szkoły prowincji, już otwarta bezpłatnie dla publiczności. S. F.

Z Państwowego Instytutu Dentystycznego

Egzamin wstępny dla kandydatów-maturzystów, ubiegających się o przyjęcie na studia do Akademii Stomatologicznej w Warszawie, odbędzie się między 21 a 25 września rb. Przed egzaminem, w czasie od 1—15 września, należy złożyć podanie, świadectwa: dojrzałości i obywatelstwa, metrykę urodzenia, dowód wojskowy (dotyczy mężczyzn), życiorys, 4 fotografie podpisane i pokwitowane z uiszczenia w kwesturze Akademii kwoty 44 zł.

Rzeka, która urządza sobie wakacje

Przez miasto Kulenwakuf w Bośni przepływa rzeczka Ostrowica. Nad rzeką znajdują się kaple miejskie oraz młyny. Można sobie wyobrazić zdumienie i przerażenie poczciwych mieszkańców, gdy pewnego ranka zauważyli, iż rzeka nagle znikła i pozostało po niej tylko wyschnięte piaszczyste koryto. Po dłuższych badaniach i poszukiwaniach przekonano się, że wszystkie 17 źródeł znajdujące się w górach nad miastem, które zasilają w wodę Ostrowicę, przestały nagle bić. Tak trwało to przez kilkanaście godzin. Następnego dnia źródła ożyły nagle i znów spływająca z nich woda toczyła się wzdłuż koryta rzeki. Geolodzy, którzy badali oryginalne źródło, twierdzą, iż zostało ono wywołane przez tektoniczne ruchy mas skalnych, co spowodowało utworzenie się wielkich rys i szpar w skałach, przez które uciekła woda ze źródła. Dopiero później, gdy nowe szczeliny wypełniły się mułem i piaskiem, woda ze źródeł zaczęła znowu płynąć jak dawniej. (K)

WIELKI POKAZ JESIENNY

W niedzielę, dnia 3 września 1933 r. o godz. 12-tej w pol. w kinie „Metropolis” urządza znana firma F. Woźniak, Kramarska 16.

W pokazie wezmą udział liczni artyści scen warszawskich i poznańskich. Dalsze szczegóły wkrótce. Cały zysk na cele Caritasu. zg 19712

Z Tow. Ziemiaków Włkp.

Otrzymujemy następujące wiadomości z Kół powiatowych:
W piątek, 1 września r. b. o godz. 15 odbędzie się kwartalne zebranie żnińskiego Koła Ziemiaków w Złynie w hotelu p. Smorawskiej. Z powodu przybycia na wizytację Koła p. Aleksandry Brzeskiej z Mierzewa, członka głównego zarządu Tow. Ziemiaków, uprasza się o jak najliczniejszy udział pań.

Ostatnie zebranie gostyńskiego Koła Ziemiaków odbyło się pod przewodnictwem p. Jadwigi Kurdatowskiej z Dusiny przy licznych udziałach członkiń. P. Zofja Ponikiewska podaje streszczenie wykładu ks. prof. Skazińskiego, wygłoszonego na zebraniu sekcji pedagogicznej w Poznaniu, poczem nastąpił bardzo ciekawy referat p. Al. Brzeskiej p. t. „Pani Domu”, który wywołał żywą dyskusję. W dalszym ciągu obrad przewodnicząca informowała o komunikatach nadesłanych z zarządu głównego, a p. szambelanowa Potworowska streszciała wykład ks. Czartoryskiej „O współpracy Ziemiarki na terenie parafji”. Następnie rozlosowano książki z zeszlrocznej biblioteki okręgowej i rozdano nowe. Panie wyraziły gorące podziękowanie p. szamb. Potworowskiej za trudny poniesione koło urzędzenia biblioteki. Wspólnym podwieczorkiem zakończono zebranie.

12 lipca r. b. odbyło się zebranie jarcocińskiego Koła Ziemiaków. Po odczytaniu protokołu omawiano sprawę obchodu na cześć Królowej Jadwigi i panie postanawiają urządzić uroczystą akademię w październiku, zapraszając do współpracy inne organizacje miejscowe. Również Koło pragnie zapisać się do Touring Klubu i podjąć starania, aby Żerków mógł być uznany jako miejscowość turystyczna. Kolonje wakacyjne postanawia się urządzić wspólnie z Kolem pleszewskiem.

Donosimy naszym członkiniom, że Sekretariat po przerwie wakacyjnej rozpoczął urzędowanie — i prosimy o łaskawe nadsyłanie do Biura protokółów z zebrani, opisów wycieczek i t. p.

„Sokół” w Gnieźnie

Ostatniemu plenarnemu zebraniu „Sokół” przewodniczył druż. prezes Bykowski. Po wstępnych formalnościach przyjęto 26 nowo zgłaszających się druhow.

W komunikatach Zarządu druż. prezes podał do wiadomości, że w dniu 9 bm. odbyła się z okazji drugiej rocznicy śmierci śp. druha dr. Trepińskiego msza św. żałobna za spokój Jego duszy, ponadto gniazdo wzięło udział w poświęceniu sztandaru Tow. Pow. i Wojaków. Druż. Smelkowski podzielił się swymi wrazeniami z wycieczki na zlot dzielnicowy do Torunia. Ostatnia zabawa „Sokoła” udała się pod każdym względem; aczkolwiek w tym dniu było w Gnieźnie dużo imprez, to wedle sprawozdania kasowego druha Szwałskiego czystego zysku było 480,38 zł, z tej kwoty 25 proc. przekazano na gniezdło żeńskie.

Gniazdo gnieźnieńskie na polu lekkoatletycznym pracuje nader intensywnie. W dzielnicowych zawodach pływackich bowiem, odbytych w ubiegłą niedzielę w Poznaniu, drużyna gnieźnieńska wyszła zwycięsko, zdobywając dzięki drużynie Kaźmierczakównie pierwsze miejsce. — Dh. Kaźmierczak zdobył na 100 m III miejsce, a druż. Szalaty w skoku z trampoliny II miejsce.

Omawiano również szeroko sprawę budowy „Sokolni”. Z uwagi na to, że sprawa niniejsza nie cierpi zwłoki, w myśl propozycji druha prezesa Bykowskiego uchwalono jednogłośnie rozpoczęcie konkretnych starań w tym kierunku. Z powodu spóźnionej pory referat druha Te-

Już teraz przyjmuje **KAPELUSZE damskie i męskie do przefasonowania i odnawiania** Cena od 2,— do 7,50 zł **Jesienne nowości TOMASEK,** ul. Pocztowa 9. dr 1 096

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Rocznice w krakowskich kościołach.
OO. Karmelici „na Piasku” w Krakowie obchodzą 50-tą rocznicę koronacji cudownego obrazu Matki Boskiej. Koronacja ta, w r. 1883 była połączoną z pamiętką zwycięstwa Jana III Sobieskiego pod Wiedniem w związku z 200-ną rocznicą tej chwili dziejowej.
Parafia św. Józefa w Krakowie (na Podgórzu) obchodzi 100-ną rocznicę swego istnienia. Na miejscu kościoła z r. 1833 powstał ćwierć wieku temu okazały kościół gotycki według projektu architekta prof. Sas-Zubrzyckiego. Projekt ten odznaczony został drugą nagrodą na konkursie na Kościół Zbawiciela w Warszawie. (KAP)

Otwarcie „Ogrodu sportowego” w Włocławku. W dniu 20 sierpnia odbyło się w Włocławku otwarcie „Ogrodu Sportowego” przy Diecezjalnym Związku S. M. P. Uroczystość otwarcia zaszczylił swą obecnością J. E. K. Biskup Karol Radoński.

Poświęcenie nowego gmachu gimnazjum żeńskiego im. Królowej Jadwigi. 21 sierpnia r. po nabożeństwie szkolnym J. E. ks. biskup Przeździecki poświęcił nowy gmach w Siedlcach, przeznaczony na gimnazjum żeńskie im. Królowej Jadwigi.

W sprawie kanonizacji bł. Bronisławy. Konwent PP. Norbertanek w Krakowie rozelał następującą odezwę:
„Chcąc uczcić godnie wielki 19-wiekowy jubileusz Odkupienia, pragniemy, o ile to w naszej mocy, uczynić wszystko, by przyspieszyć uroczystą kanonizację Oblubienicy Krzyża Chrystusowego, bł. Bronisławy. Do niej to Chrystus Pan wyzwał, ukazując się Jej podczas modlitwy na górze Sikornika: „Bronisławo, krzyż mój jest twoim, ale też i moja chwała będzie chwałą twoją”. Słowa te nie spełniły się jeszcze w całości. Wprawdzie Ojciec św. Grzegorz XVI potwierdził publiczną cześć, oddawaną tej św. Dziewicy przez sześć wieków dnia 3 sierpnia 1839 r., ale chwała Chrystusowa, sięgająca na świat cały, nie jest jeszcze Jej udziałem. Stanie się to z chwilą zaliczenia jej w poczet Świętych. Bł. Bronisława okazuje ustawicznie swą opiekę nad naszym narodem w ciągu wieków, przez liczne łaski, wyprasane przez Jej czcicieli, a w sercach wdzięcznych rośnie życzenie, ozdobienia Jej skroni aureolą Świętych.

Widząc w tem działania Bożej Opatrności pragniemy spełnić swój obowiązek w tej łask zbrojnej sprawie i dlatego prosimy najusilniej P. T. Duchowieństwo, by przez rozszerzanie kultu bł. Bronisławy raczyło przyczynić się do uzyskania cudów, potrzebnych do kanonizacji. Praca ta pomoże również do osiągnięcia przewidzianych przez Ojca św. Piusa XI owców jubileuszu, gdyż za wzrostem czci Świętych idzie zawsze pogłębienie życia religijnego w społeczeństwie. Na życzenie prześlemy odpowiednią ilość druków, jak żywoty, nowenny, obrazki”. (KAP)

Poświęcenie nowego kościoła.
Dnia 13 bm. w Tomaszówce, koło stacji kolejowej Włodawa, J. E. ks. biskup dr. Henryk Przeździecki poświęcił nowy kościół pobudowany w rekordowym wprost czasie, bo zaledwie w ciągu 8 miesięcy. Do budowy wspomnianego kościoła przyczyniła się ofiarność miejscowych katolików, a zwłaszcza funkcjonariuszów P. K. P., których gorącym pragnieniem było wzniesienie świątyni blisko stacji, by tem łatwiej móc zadośćuczynić potrzebom duszy i serca.

Uroczystości ku czci NMP. Leśniańskiej.
W święto Wniebowzięcia N. M. P. Leśna Podlaska obchodziła uroczystość 250-tą rocznicę cudownego ukazania się Matki Boskiej Leśniańskiej. Uroczystość zaczęła się nieszporami w dniu 14 bm. odprawionymi w asyście licznie zgromadzonego duchowieństwa i tłumów wiernych przez J. E. ks. biskupa Przeździeckiego. Najświętszy Sakrament był wystawiony przez całą noc, a kościół rzeźbiście oświetlony. O północy rozpoczęła się „Godzina święta” z kazaniem. Przybyło wiele pielgrzymek: z Siedlec, Pruszczy, Mordów, Łosic, Adamowa, Wojciechowa oraz z sąsiednich parafij. Jak obliczają było około 30 tysięcy wiernych. Komunii św. rozdano około 20 tysięcy. Do bierzmowania przystąpiło 102 osoby, dzieci i starszych. (KAP)

KTO POPIERA PRZEMYSŁ ZAGRANICZNY ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM POLSKIM!
600-ny jubileusz Arcybractwa Wniebowzięcia N. M. P. w Krakowie.
W roku bieżącym mija 600 lat od chwili powstania w Krakowie Arcybractwa Wniebowzięcia N. M. P. przy kościele Marjackim. Było to drugie bractwo w Krakowie; pierwsze było bractwo p. w. N. M. P. a potem św. Zofii, powstałe sto lat wcześniej przy kościele św. Marka. Do Arcybractwa Wniebowzięcia N. M. P. należeli również i królowie polscy jak Kazimierz Wielki, i królowie węgierscy, Władysław Jagiełło, a także członkami byli dostojnicy

Kościółu i magnaci. Dziś bractwo liczy około 150 członków. Promotorem jest ks. Kulinowski. (KAP)

Podatki w nowych domach

Na mocy ustawy budowlanej, obowiązującej od lat 5 zgorą, wszystkie nowe domy wolne być miały w ciągu lat 15 od podatków na rzecz gminy i państwa. Upięknioło wszakże lat 5, a zjawili się już w nowych domach fiskus, narazie w postaci 0,5 proc. opłaty od sumy wymienionej na kwiecie komornianym. Opłaty te idą na Fundusz Pracy. Wolne od nich są jedynie mieszkania 1 i 2-izbowe.
Terminem ostatecznym płacenia sum, przypadających z tego półprocentowego obciążenia, będzie 1 września. Kto opłat na rzecz Funduszu Pracy nie wniesie w terminie, skazany być ma na grzywnę w wysokości 2.000 zł, ściąganych natychmiast.
Co będzie z domami, w których lokatorzy nie płać, zalegają lub płać tylko drobne zaliczki?

Kongres ogródków działkowych.
Dnia 2 i 3 września odbędzie się w Katowicach III kongres ogródków działkowych z całej Polski. Otwarcie kongresu odbędzie się dnia 2 b. m. o godz. 10. poczem nastąpią przemówienia przedstawicieli władz i delegatów. Na kongresie wygłoszą referaty: naczelnik wydziału dr. Wilczyński z Warszawy „O znaczeniu społecznym ogródków działkowych”, inż. Czarniecki z Poznania „Ogródki działkowe a rozbudowa miasta” oraz inż. Zaczynski z Katowic „Rola ogródków działkowych a zlagodzenie skutków bezrobocia”. W godzinach popołudniowych uczestnicy kongresu zwiedzą kolonie ogródków działkowych w Welnowcu, Katowicach, Załężu, W. Hajdukach i Królewskiej Hucie.
W drugim dniu kongresu przed gmachem Urzędu Wojewódzkiego odbędzie się infuła polowa, którą odprawi ks. infułat Kasperlik. W nabożeństwie wezmą udział poza uczestnikami kongresu przedstawiciele władz. Po nabożeństwie uczestnicy kongresu przejadą w pochodzie przez miasto. Po południu odbywać się będą dalsze obrady zjazdu oraz zamknięcie kongresu.

Na dworcu w Poznaniu

nabywać można „Kurjer Poznański” w kioskach „Ruchu” już od godz. 15.00. Z dogodności tej korzystać winni wszyscy wyjeżdżający z Poznania popołudniowymi pociągami.
Cena za egzemplarz 20 gr.

Kącik kosmetyczny

P. Ania. W tym wypadku najlepsze rezultaty oddałyby Pani pewne ruchy gymnastyczne, oraz dla wzmocnienia zwiotczających mięśni należałoby zastosować pewną ilość elektryczności prądem galwanicznym. Zimne natryski ze związkami ściągającymi są również godne polecenia. Pływanie i wiosłowanie, dające bardzo dodatnie wyniki, nie mogą być obecnie stosowane ze względu na kończące się lato.
P. Kazia L. Radziłabym Pani używać bardzo tłustego kremu, sporządzonego na dobrym tłuszczu roślinnym lub zwierzęcym, gdyż zbyt przedawnione zmarszczki trudno później usunąć. Do mycia należy używać nie mydła lecz otrybków, aby cery nie wysuszać. Na łupież istnieją specjalne preparaty, które należy stosować, gdyż łupież jest jednym z powodów zbyt szybkiego wypadania włosów, a często łysiny.
P. Alina K. Prądzik należy do chorób skórnych bardzo pospolitych, powstaje on wskutek ropnego zapalenia gruczołów łojowych, wyleczenie należy do rzeczy dosyć trudnych, gdyż choroba ta ma źródło przeważnie w złej przemianie materji, albo złem funkcjonowaniu żołądka. Kuracja powinna być przeprowadzana bardzo cierpliwie i przez dłuższy okres czasu. Na razie proszę przecierać twarz dwa razy na dzień spirytusem salicylowym, względnie innym preparatem w tym celu przygotowanym, nie myć się wodą przez dłuższy czas, pudrować obficie, używać pudru o składnikach nieszkodliwych. Do wewnątrz zżywać preparaty na przeczyszczenie krwi i uregulowanie żołądka.
P. R. S. T. Farbowanie włosów nie jest szkodliwe, o ile farba jest dobra, to jest pod względem chemicznym, nie wpływająca ujemnie na organizm. Nieumiejętne farbowanie może tylko włos zniszczyć, a zamiast żądanego zabarwienia dać odcienie bardzo nieładne. Nie należy nigdy nakładać jednej farby na drugą, gdyż wówczas powstają reakcje chemiczne, powo-

dujące zmianę koloru włosów począwszy od złotych odcieni, a kończąc na zielonym i fioletowym. Najlepiej pierwszy raz farbować włosy u specjalisty, aby w ten sposób używać jednej i tej samej farby, odpowiednio dobranej do rodzaju i barwy włosów. Mg. I. KUNTZÓWNA.

Nie używajmy zagranych wód mineralnych i soli przeczyszczających, mając lepsze w Polsce! Woda Gorzka Morszyńska i Naturalna Sól Morszyńska są niezastąpionym lekiem w schorzeniach żołądka, jelit, wątrob i nadmiernej ctyłości. — Do nabycia w aptekach i drogerjach. ng 4354

SPORT

Automobilizm.
Rajd samochodowo-motocyklowy „Szlakiem Sobieskiego” po ziemiach Podola odbędzie się w dniach 14 i 15 września b. r., urządzany staraniem wojewódzkiego komitetu obchodu Roku Sobieskiego w Tarnopolu. Trasa rajdu prowadzi przez najpiękniejsze zakątki Podola, związane z imieniem Wielkiego Króla Jana III. Rajd poprzedzi zjazd gwiazdzysty do Tarnopolu w dniu 13 września b. r. Zaznaczyć należy, że stan dróg na trasie rajdu znajduje się zupełnie dobrym stanie. Wpisowe wynosi dla samochodu 25 zł, dla motocyklu 5 zł. Uczestnicy rajdu otrzymają artystyczne plakiety złote, srebrne i brązowe, niezależnie od nagród przewidzianych dla zjazdu giwaździstego.

Lekka atletyka

Biegi rekordu Polski w rzucie dyskiem na zawodach niedzielnych o drużynowe mistrzostwo okręgu „Warta” — „Sokół” zapowiedział Heljasz. Ciekawe to spotkanie odbędzie się o godz. 15 na boisku Sokoła. Startują pełne drużyny obu klubów, opmiędzy in.: Marciniak, Stawiński, Lesicki, Pawlak, Hofman i Janowski z Warty, Tilgner, Zakrzewski, Eggert i Czaja z Sokoła.

O puchar Davisa

Włochy — Holandia 2:0. Stefani pokonał w ciężkiej awlocie Timmera 11:9, 5:7, 4:6, 6:2, 6:2. Rado zwyciężył van der Carlsona 6:1, 6:3, 6:1.

Piłka nożna

„Warta” i „Sparta”. Spotkanie towarzyskie powyższych drużyn odbędzie się w ramach tygodnia sportowego K. S. „Sparta” zorganizowanego z okazji jubileuszu 20-lecia tegoż klubu na stadionie miejskim. Zawody wzbudziły żywe zainteresowanie. „Warta” do spotkania wystąpi w swoim składzie ligowym.
„Unja” Kościan i „Pogoń”. Półfinałowe spotkanie o wejście do klasy A, decydujące o pierwszeństwie w tabeli tej grupy odbędzie się jutro o godz. 11 na boisku „Sparty”.
„Korona” i „Unja”, w walce o pozostanie w kl. B. spotkają się jutro na boisku „Korony” o godz. 16.

Wydział Gier i Dyscypliny PZPN rozpatrywał w piątek protest „Turystów” przeciw zaowdom z „Legją” poznańską. Ponieważ sędzia meczu z Poznania nie nadał żadnego wyjaśnienia, decyzję ostateczną odłożono do przyszłego tygodnia.

Musi Pani zachować Swe naturalne blond włosy już choćby dla Niego!

Nie wolno się zaniedbywać! On jest pierwszym, który zauważy, gdy włosy Pani ciemnieją. Przecież Pani wie, że delikatna, wrażliwa struktura naturalnych blond włosów wymaga szczególnej pielęgnacji. Dlatego musi Pani chronić Swe włosy zapomocą Stablond Shampoo, specjalnego szamponu tylko dla blondynek. Nie pozwala włosom ściemnić i przywraca też ściemniałym lub spłowiałym blond włosom ich pierwotny jasny złocisty odcień. Stablond Shampoo nie zawiera żadnych barwników, ani henny, jest wolny od sody i wszystkich szkodliwych substancji. Z ręką milion Amerykanek i już teraz tysiące blondynek w Polsce stosują

STABLOND

Specjalny szampon dla blondynek z najlepszym wynikiem. Wszędzie do nabycia. Proszę spróbować jeszcze dziś. Wyłączna sprzedaż na Polskę: E. Klapholz, Kraków, Zwierzyniecka 7. ng 5 004

Pięściarstwo

Przypominamy o zawodach eliminacyjnych, które odbędą się w niedzielę o godz. 12 w południe w kinie Metropolii. Walczyć będą: Dubisz (HCP) i Sobkowiak (W); Kajnar (W) i Zbierski (HCP); Misiorny (HCP) i Jarecki (W); Sipiński (W) i Lelewski (Stella, Gniezno); Dankowski (Sokół) i Majchrzak (W); Wojewoda II (HCP) i Forlański II (W); Przybylski (Druż. Bł.) i Pawlak (Polonia, Leszno, Hoffmann (HCP) i Fleischfarb (KPW, Ostrów).

Tennis

Mistrz U. S. A. w grach podwójnych pań zdobyła par. angielska Nuthal i James bijąc w finale parę amerykańską Helen Jacobs i S. Palfrey 6:4, 4:6, 7:5.

Wioślarstwo

Klub Wioślarski 28/32, Poznań, urządza w niedzielę drugi turystyczny wyścig kajakowy na zmienionej trasie Szlag—Kątniki—Szlag. Start odbędzie się z przystani w Szlagu o godz. 11,30 bez względu na pogodę. Zgłoszenia przyjmuje się jeszcze do soboty od godz. 17 do 19 na przystani w ogrodzie Bractwa Kurkowego w Szlagu. Wpisowe wynosi 75 groszy od zawodnika.

W Roku Świętym

na resztę kosztów budowy Pomnika Najśw. Serca P. Jezusa w Poznaniu ofiarowali do dnia 14. 8. 1933.

Ze skarbony przy Pomniku wybrano:	57 09	Z. Sęczkowska, Łódź	5,—	Kwiatkowski, Ostrów	1,—
4. 8. 33	49 81	St. Lipski, ppulk. Wągrowiec	1,—	L. Piesik, Miedzychód	2,—
5. 8. 33	42 55	A. Kurczyńska, Pelplin za różne łaski z prośbą o dalsze	10,—	K. Kuźdowicz, Kościan	1,—
6. 8. 33	37 48	H. Ewertowa, Gulcz z podziękowaniem N. S. J. za odebr. i. i. dobr. z prośb. o op. N. S. J. dla całej rodz. i przemienienie w chorobie	5,—	I. P. Kepno	1,—
7. 8. 33	36 12	M. Kolodziej, Mielec	5,—	Sod. Marj. Pań, Olkusz za lipiec	17 20
8. 8. 33	30 87	J. S. Bielski, Lwów	5,—	A. Broda, Drohobycz	1,—
9. 8. 33	26 52	Komisarz P. P. M. St. Romaniński, Wolsztyn	1,—	K. Tomiak, Rawicz	3,—
10. 8. 33	39 01	Inż. S. Popielawski, Łódź	1,—	Rafina, Wągrowiec	3,—
11. 8. 33	21 20	St. Podemski, Kepno	5,—	J. Lebiada, W. Welcz	1 50
12. 8. 33	30 51	S. S. Służeb. Najśw. M. P. w Ozerwonej Woli	1,—	S. Korpik, Ostrów	2,—
13. 8. 33	5,—	M. Droszczowa, Inowrocław	5,—	J. Radny, Wągrowiec	3,—
14. 8. 33	10,—	W. Michalak, Inowrocław	5,—	H. Buszyńska, Pobiedziska z podz. za szczęśl. rozwiązanie	8,—
Par. Bożego Ciała:		Bl. Stopowa, Sucha	2,—	J. Luczyńska, Lwów	5,—
N. N.	5,—	Blaskowicz jun. Rzeszów	2,—	K. Kulczyńska, Sambor	10,—
N. N. z podz. za odebr. łaski z pr. o dal. opiekę	10,—	K. Kaidrowska, Grudziądz Zarząd Okręgowy Zw. Drużyn Kondukt. w Grudziądzu	5,—	M. Stajewski, Leszno	5,—
razem: z 15,—		St. i B. Jankowscy, Poz. z pr. o błog.	10,—	J. Bocherka, N. Sącz	5,—
Związek Bractw Wstrze-mięliwości Poznań	50,—	Fr. Kwiatkowski, Węgorzyn	5,—	P. Niestrawska, Gostyń	10,—
Ks. Sekr. gen. Galdyński Poznań	20,—	B. Swinarska, Budziejewo	8 70	St. Mazurkiewicz, Kościerzyna	3,—
Stef. Woźniakowska, Szamotyła za odebr. łaski	10,—	Z. Poźniak, Lwów	2,—	A. Walkowiak, Wolsztyn	5,—
Muszyńska, Poznań	10,—	Fr. Kwiatkowski, Węgorzyn	5,—	J. Kocznora, Zbyltowska-góra	10,—
Z. Jarno, Brzeszcz	2,—	B. Ziółkowski, Suchostrzegin	2,—	A. Gill, Wiewozno	5,—
W. Sabała, Warszawa	6,—	A. Słomeki, Tczew	5,—	W. Radziejewski, Tczew	5,—
A. Szymura, Król. Huta	20,—	M. Nowakowska, Niezawa	1,—	B. Dziemienowicz, Czestochowa	5,—
Prof. Dr. K. Rzycki, Poznań	10,—	St. Nowicki, Łódź	1,—	Fr. Las, Kone	1 50
B. Dembecki, Poznań	2,—	Wl. Szubert, Wronki I rata	10,—	T. Ziolkowska, Czarnków	2,—
N. N. Poznań	4,—	J. Kluczka, Wronki	1,—	P. Skarżyńska, Krotoszyn	4,—
Ks. Stef. Rola, Wierzbnik	5,—	Bracia Bieda, Sieraków	2 50	Fr. Rogacz, Zębowo	3,—
Ks. L. Głowczewski I, Toruń	3 50	A. Krakowska, Trzemiśl	5,—	A. Zemlerska, Grodzisk	2,—
F. Kukułka, Pniewy	5,—	A. Januchowski, Wągrowiec	5,—	M. Grabarski, Leszno	2,—
Firma J. Borowski, Kepno	5,—	Ordynatowa Helena Twardowska, Kobylniki	50,—	J. Dąbski, Czempin	1,—
J. Gerowski, Kościan	8,—	J. Kaczmarek, Ostrów-Kępna	5,—	A. Świątkowska, Nowogród-dek	10,—
R. Nowicka, Inowrocław	5,—	Wl. Alejski, Staszew	1 50	St. Zmierzańska, Brody	5,—
E. Czapińska, Zielonka	5,—	P. Jankowska, Rawicz	3,—	H. Brownsfordowa, Poz.	5,—
J. Kowalska, Działdowo z pr. o modlitwę w int. dobr. posady	2,—	J. Bonowski, Wągrowiec	5,—	Zl. Markiewicz, Leszno	2,—
Cz. Gregorowicz, Pińsk	5,—	D. L. Tczew	5,—	W. Łuszczewski, Grudziądz	7,—
L. Remiszewski, lek. wet. Miedzychód	5,—	Plut. Stef. Mierzwa, Przemysł	2,—	J. Winiewicz, Poznań	10,—
A. Ilowicka, Bydgoszcz	1,—	J. Kente P. K. O. nr. 207 470. — Sekretariat św. Marcja 69. m. 17.		H. Oskard, Stary Sącz	20,—
A. Jasiewiczowa, Bydgoszcz	5,—			A. Skardki, Warszawa	4,—
P. Waškowiak, Bydgoszcz	5,—			A. Ociepkówna, Chodzież	1,—
E. Karpinski, Kraków	1,—			M. Lewoniewicz, Łuków	3,—
J. Frytel, Kraków	10,—			O. Krzywosił, Mikołów	3,—
				Ks. prob. par. Wsola	1,—
				K. Namysł, Odolanów	5,—
				J. Zajacowa, Inowrocław	1 50
				W. Morkowski, Grodzisk	5,—
				H. Misch, Chelmino	2,—
				H. Holda, Lwów	5,—

RADJO

Poniedziałek, 28 sierpnia 1933.
Poznań (335 m) godz. 12.25 (W); 13.03 płyty gramof.; godz. 14.00 notowania giełdy; godz. 18.10 „O miastach zaginionych w pustyni Gobi“ (wygl. dr. J. Rzóška); godzina 18.15 (W); godz. 19.35 program teatr. pozn. i radjost.; godz. 1 40 (W); godzina 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 operetka z Warszawy; godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty.
Warszawa (1412 m) godz. 7.00 audycja poranna; godz. 12.05 muzyka wokalna i instrumentalna i lekka (płyty); godz. 12.25 dziennik południowy; godz. 14.55 płyty; godz. 15.35 płyty gramofonowe; godz. 16.00 koncert solistów: Jan Dworakowski (skrz.) i Maurycy Janowski (śpiew); godz. 17.00 pogadanka w języku francuskim, Lekt. Lucien Roquigny; godz. 17.15 muzyka lek. z kaw. „Gastronomia“; godz. 18.15 „Penang — najpiękniejszy zakątek świata“ — wygl. inż. Kamil Giżycki (tr. z Lwowa); godz. 18.35 transmisja z Krakowa. Recital fortepianowy Olgi Martusiewiczówny; godz. 19.40 feljeton literacki: „Zdefuturyzowani poeci“ — wygl. p. Cezary Jelenta; godzina 20.00 operetka ze studja: „Dookoła miłości“ Oskara Straussa. W przerwie 1-ej „Krzynka pocztowo-rolnicza“ — w przerwie 2-ej dziennik wieczorny; godz. 22.00 muzyka taneczna; godz. 22.25 wiadomości sportowe godzina 22.40 muzyka taneczna.
Programy zagraniczne: — **Hilversum** (1875 m) 19.55 muzyka operowa, następnie

płyty. **Paryż** (1724 m) 20.45 koncert symf. **Motala** (1438 m) i **Sztokholm** (435 m) 21.15 koncert chóru; 22.00 koncert kameralny. **Budapeszt** (550 m) 20.00 tr. z Wiednia; 21.50 muzyka cygańska. **Wiedeń** (513 m) 20.00 melodie wiedeńskie. **Praga** (488 m) godz. 19.10 tr. z Brna; 20.00 tr. Mor. **Ostrawy**; 20.45 recital skrzypcowy Hartfeldowej; **Beromuenster** (459 m) 20.00 koncert ork.; 20.30 transmisja z koncertu z Lugano. **Rzym** (441 m) 20.45 płyty. **Mediolan** (331 m) 20.15 koncert zyczeń, następnie komedia; 22.00 muzyka kameralna.

KURS RYTMIKI I PLASTYKI
 Walentyny Wiechowiczowej.
 Otwarte wpisy na następujące kursa: Kurs Rytmiki i Plastyki dla Pań. Rok I, II i III. Kurs Rytmiki dla dzieci od 4-9 i 10 do 14 lat. Kurs gimnastyki obciudzającej dla pań. Kurs Rytmiki dla Panów. Wpisy i informacje w Studium Wychowania Fizycznego (Park Wilsona) codziennie o godz. 4-5. zg 19 723

Korespondencja z Czytelnikami naszymi
 — W. B. Lokal sprzedaży jest oddzielny, więc powinien Pan po myśli postanowień ustawy nabyć również świadectwo handlowe. (K)

— **B. A. 102, 1** Od 1 kwietnia br. prawie tylko 6 proc. rocznie. 2) Termin spłacalności za wypowiedzeniem nie przed 1 października 1934. 3) Należy rozumieć tak: wypożyczono na 3 lata; jeżeli pożyczkę przed upływem trzeciego roku nie wypowiedziano 6 miesięcy naprzód, termin przedłuża się o dalsze pół roku aż do należytego wypowiedzenia. (K)
 — **J. K. 1923.** Można w tych warunkach przeprowadzić remont własnym kosztem i zaskarżyć gospodarza o zwrot wydatku. Natomiast nie radzimy potrącać należności z komornego. (K)
 — **P. Ludwika B.** Osobie samotnej 30 proc. podstawy wymiaru, czyli od 180 zł. — 54 zł miesięcznie. (K)
 — **Danina 18.** Owszem, urząd skarbowy jest uprawniony egzekwować te należności na żonie jako obecnej właścicielce przedsiębiorstwa. (K)
 — **A. D. 105.** Nie rozumiemy, o jaką to pensję chodzi, wzgl. na czyjej pensji dokonano zajęcia i za co. Prosimy przedstawić sprawę szczegółowo. (K)
 — **P. St. 54.** Już odpowiedzieliśmy. W czasie służby obowiązkowej żołd, a w czasie służby zawodowej około 180 zł miesięcznie. (K)
 — **Agentura Barcin.** Starania mocno spóźnione i dlatego nie mają widoków. Wartości tych 300 mk. p. nie możemy podać, gdyż marka polska w r. 1920 spadła ciągle; np. w styczniu wartość 100 mkp. wynosiła 5,30 zł, w maju już tylko 3,30 zł. Adres. Urząd Pożyczek Państw., Warsza-

wa, ul. Senatorska 29. Wobec niewielkiej wartości obligacji nie warto podejmować starań o przeliczenie, tembardziej, że trzeba byłoby przedłożyć dokument nabycia obligacji, z którego wynikałby czas nabycia. (K)
 — **J. P. M. 77.** Tow. Ubezpiec. „Polonia“ jest spółką akcyjną; wśród członków rady nadzorczej są obok Polaków również Włosi, a także Żydzi. Na przedłużenie umowy może się zgodzić albo też nie, zależy to zupełnie od Pańskiej woli. (K)
 — **K. B.** Równowartość wynosi 1845 zł. Kasa ta waloryzuje wkłady przedwojenne na 18%, zatem wypłaci Panu około 330 zł. Jest to znacznie więcej, niżby wypłaciły inne banki. (K)
 — **Tangomanka, Poznań.** Meduza czyli Gorgona, mitologiczny potwór rodzaju żeńskiego. W faunie morskiej meduza zowie się pewien gatunek poławów; jedna z najmniejszych meduz żyje również w polskim Bałtyku — Leonardo da Vinci, sławny włoski malarz i teoretyk sztuki epoki Odrodzenia, ur. 1452, um. 1519. (K)

Ochronka dla dzieci inteligencji
 przy ulicy Spornej 15 będzie czynna od 31 sierpnia br. **Stefanja Posadzowa.** zg 19 727

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

W dniu 24 sierpnia 1933 r. zmarł nagle, ś. p.

Ludwik Ziemiaczkowski

wice-dyrektor Banku Cukrownictwa.

W Zmarłym straciliśmy niezwykle gorliwego współpracownika, który od szeregu lat oddawał naszej Instytucji swoje siły i wybitne zdolności. Pozostawił po sobie szczerą żal i najlepszą pamięć.

Zarząd.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 28 b. m. o godzinie 16,30 z kaplicy cmentarza parafii jeżyckiej, nabożeństwo żałobne w czwartek, dnia 31 b. m. o godz. 8 w kościele św. Michała. ng 5 031

S. p.

Ludwik Ziemiaczkowski

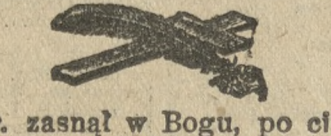
wice-dyrektor Banku Cukrownictwa

rozstał się z życiem w dniu 24 sierpnia 1933 r., przeżywszy lat 49.

Podczas długoletniej współpracy Zmarły pozyskał naszą sympatię i przywiązanie dzięki zaletom umysłu i charakteru, pozostawiając po sobie pamięć najlepszego kolegi i przyjaciela.

Koledzy.

ng 5 032

Dnia 26 sierpnia 1933 r. zasnął w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, najukochańszy ojciec, zięć, szwagier i wuj, ś. p.

Witold Rutkowski

lekarz-dentysta — major rez. W. P.

przeżywszy lat 54. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 29 b. m. o godz. 4 po poł. z kaplicy Przemienienia Pańskiego na cmentarz świętomarciński przy ul. Bukowskiej. dg 1107

Poznań, 3 Maja 3.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona z synem i rodzina.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal“ Towarowa 25. Tel. 81-90.

Dnia 25 sierpnia 1933 r. zmarł po dłużej i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, nasz długoletni pracownik, ś. p.

Adam Marszałek

Zmarły zajmował przez długie lata w oddziale naszych Zakładów Graficznych stanowisko pierwszego korektora, wywiązując się z nałożonych nań obowiązków do końca swego życia z nadzwyczajną sumiennością oraz wielkim umiłowaniem i znajomością języka ojczystego. Był człowiekiem kryształowego charakteru, a prawdość Jego jednała Mu serca wszystkich. Straciliśmy w Nim rzeczywiście zasłużonego i wiernego pracownika oraz prawego człowieka. Cześć Jego pamięci!

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha
 Sp. z o. o.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 29. bm., o godz. 17, z kostnicy szpitala Przemienienia Pańskiego. dg 1105

Dnia 24. 8. 1933, zasnął w Bogu, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, brat, szwagier, siostrzeniec i wuj, ś. p.

Franciszek Hantkiewicz

w 49 roku życia. Ekspozycja odbędzie się w niedzielę, dnia 27. bm. o godz. 17, z kaplicy św. Józefa na cmentarz archikatedralny.

W smutku pogrążeni
żona i rodzina.
 Zakład Pogrzeb. „Ceremonjal“ Towarowa 25. Tel. 8180

Dnia 24 sierpnia 1933, zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Franciszek Hantkiewicz

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 27 sierpnia br. o godz. 5 po poł. z zakładu św. Józefa na cmentarz parafii archikatedralnej.

O liczny udział członków w pogrzebie prosi
Tow. Młodych Przemysłowców w Poznaniu.
 Wypadek 292 zg 19 716/7

Dnia 24. bm., zmarł współzałożyciel i członek naszej Spółdzielni, ś. p.

Franciszek Hantkiewicz

W Zmarłym straciliśmy gorliwego członka. Cześć Jego pamięci!

„Jawor“
 Spółdzielnia Samodzielnych Stolarzy
 Fabryka obróbki drzewa.
 Poznań, dnia 26. 8. 1933 r. zg 19 721

Dnia 24 sierpnia 1933, rozstał się z tym światem, s. p.
Dyrektor Ludwik Ziemiackowski

Zmarły był nam wzorem niestrudzonej pracowitości, energii i wytrwałości Straciłszy w Nim bardzo oddanego nam i cenionego przełożonego, który odnosił się do nas z prawdziwą życzliwością, czem zaskarbił sobie naszą szczerą wdzięczność
Przedwczesny Jego zgon budzi w nas serdeczny żal, a pamięć o Nim zachowamy na zawsze.

Poznań, dnia 26 sierpnia 1933 r.
Urzednicy
Banku Cakrownictwa.

W piątek, dnia 25 sierpnia 1933 r., zmarł po długotrwałym cierpieniu, nasz najlepszy i najtroskliwszy mąż i ojciec, drogi brat, teść i dziadek, s. p.

Adam Marszałek

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 29 sierpnia br., o godzinie 5, z kościoła Szpitala Przemienienia Pańskiego.

zg 19724 W głębokim żalu pogrążona
żona, dzieci i rodzina.
Poznań, ul. Nowa 11a.

Wróciłem
Dr. Piątkowski

lekarz - dentysta
27 Grudnia 19 1081 Tel. 12-04

Farby
Lakiery
Pokosty

poniżej cen fabrycznych.

St. Piątkowski

Półwiejska 4.

Sklad Fabryczny Telefon 13-89

zg 19716

Próżnego pokoju

tylko centrum I piętro front, dla przyjeźdźcy pilnie poszukuje. Zgłoszenia z szczegółową ofertą do Kurjera Poznańskiego pod zg 19726.

CIECHOCINEK - CIEPLICA

TANI MIESIĄC WRZESIEŃ

RADOCZYNNNE KAPIELE SOLANKOWE

Kapiele borowinowe i kwasowęgłowe
Elektro i hydroterapia
Inhalatorium - Emanatorium radowe

ng 5 044

WSPANIAŁA PŁYWALNIA SOLANKOWO - TERMALNA

Ceny kart sezonowych i zabiegów kąpielowych znacznie obniżone,
Pensjonaty z utrzymaniem od 5 do 7 zł. dziennie

Pokoje umeblowane bez utrzymania od 1 do 3 zł. dziennie

Droga powrotna koleją tylko 20% normalnej ceny biletu.

Ze względu na podeszły wiek oraz niedomagania na zdrowiu

sprzedam interes mój

wraz z całkowitem urządzeniem biurowym oraz składnicą własną przy bocznicy. Przedsiębiorstwo to nadaje się też na pokrewne inne branże.

MACIEJEWSKI & Co

Pierwsza i Najstarsza Polska Hurtownia Śledzi

POZNAN, założ. w roku 1901

Wielkie Garbary 29. Telefon 21-00

Adres telegraficzny: Śledzihurt, Poznań

Pg 3 044 - 34 b

„KELLY” opony samochodowe

niedościżnionej jakości

100% olej (Pensylwański) „PENNZOIL”

Części zamienne „Chevrolet” — Akumulatory.

F. SZCZEPANSKI i SYNOWIE

Poznań, ul. Wielka 17, tel 30-07. ng 4 662

Ceny bezkonkurencyjne. Zadzajcie ofert.

Wróciłem
Dr. med. Karol Wróblewski

Lekarz specjalista chorób uszu, gardła i nosa.

Dąbrowskiego 14/16 (Dom ZUPU)

10 — 12,30, 16 — 18 Pg 4 023-34.38 Telefon 78 95

Wróciłam

Dr. Parczewska

Poznań, ul. Kantaka 2 tel. 18-99

zg 19 711

Wróciłem

Dr. med. Heider

specjalista w chorobach skóry i dróg moczowych.

Poznań, ul. Wielka 7, telefon 18-80

Godziny przyjęć 9—12 i 3—6.

zg 19 713

Wróciłem

Dr. med. Dziegiecki

choroby skóry, pęcherza i weneryczne

ul. Półwiejska 19 telefon 29-19

przyjmuje 10 — 12, 4 — 6, w niedziele 10 — 11.

Przepisowe

Czapki gimnazjalne do wszystkich szkół

oraz fartuszki szkolne

poleca korzystnie Pg 4 033-34.41

Stanisław SCHULZ

Magazyn towarów krótkich i galanterji

POZNAŃ — Stary Rynek nr. 80/82

ZIARNIK-SANOGRAN

USPULUN-GERMISAN

DO ZAPRAWY ZBOŻA NAJKORZYSTNIEJ

DROGERJA UNIVERSUM

POZNAN, FR. RATAJCHAKA 38

CENTRALNA DROGERJA J. CZEPczyŃSKI

POZNAN, STARY RYNEK 8.

ZADAJCIE NASZE CENNIKI — ZADAJCIE NASZE CENNIKI

Pg 3 710-32,44

ZAKŁAD PRZYRODOLECZNICZY

D-ra Tarnawskiego

w Kosowie k. Kołomyji (Młp.)

Otwarty do listopada.

Cierpienia chroniczne, przemiany materji, trawienia, nerwowe i t. p. Wskazówki jak żyć należy; hartujące leczenie po zdrojowiskach.

Południe Polski. Jesień ciepła.

Tanjszy sezon jesienny. ng 4982

Zaraz do wynajęcia

Sklad w centrum

narożnikowy, Poznań, ul. Nowa 1

2 duże okna wystawowe, jasny 5x16 m

sucha piwnica. Pg 4 021-34.70

Informacje **THE GENTLEMAN**

Poznań, 27 Grudnia 4 — telefon 31-69.

Stolarnia i wytwornia harmonji

maszyny z zapędem parowym z wielkim domostwem, obszernie warszaty, najlepszy punkt handlowy miasta powiatowego, gdzie wszelkie wojska i szkoły nатычm'ast na dogodnych warunkach na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański ng 5039.

30 dobrych mocnych koni roboczych

do wyboru z 49 sztuk od 250 do 600.— zł za sztukę, oraz kilka par używanych s'ozor' roboczych na sprzedaż. Objez-dzić można codziennie od godz. 6 wiecz., w niedziele od rana bez przerwy. Pg 3962/3-34,22/24

Malecki, Droga Dębińska 11. Tel. 11-90.

Przedłużacie

Wasze życie!

Życie można przedłużyć — chorób unikać — chorych leczyć — słabych wzmacniać — nieszczęśliwych pocieszać.

Co jest źródłem wszystkich chorób?

Oslabienie systemu nerwowego, przygnębienie, strata osób bliskich, zawody życiowe, obawa przed chorobą, zły system życiowy i wiele innych przyczyn.

Pogodne usposobienie

jest najlepszym lekarzem! Jest tylko jedna droga, która prowadzi do uspokojenia, do podniesienia na duchu, do rozbudzenia nadziei, a drogę tę wskaże Wam broszurka, którą może otrzymać każdy, kto o to poprosi

zupełnie darmo.

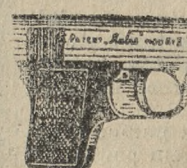
Z tej małej broszurki dowie się każdy, jak można w krótkim przeciągu czasu wzmocnić nerwy i mięśnie, jak usunąć zmęczenie, wyczerpanie, utratę pamięci, zniechęcenie do pracy i wiele innych objawów choroby. Zadzajcie tej broszurki, a przyniesie Wam ona wiele chwil radosnych i pełnych nadziei.

Adresować:

Pannonia - Apotheke, Budapest 72

ng 013 Postfach 83, Abt. 172

DARMO 50 naboí, kto zamówi BROWNING

magazyuony 6-cio mm., wyrzucający po każdym wystrzale do celu metalowymi kulkami lub grubym do ptactwa. Patent nr. 2295. Zapewnia bezpieczeństwo osobiste; cena wraz z futerałem zł 6,95 (zam. 52). Karta na broń niepotrzebna. Automat 8-mio strzał. 15,95, 100 szt. naboí met. alarm. 3,65. Wysyłamy za zaliczeniem pocztowym. 50 naboí dodajemy tylko do 8-strzał. Adres: Przedst. Fabr. Broni „Chronometre” Warszawa, Graniczna 12. Z. ng 5011/12

P. P. Kupców i Konsumentów

ostrzegam przed nabywaniem podrobionego ekstraktu słodowego i piwnego, który w ostatnim czasie pojawił się na rynku i podszywa się pod moją firmę Piwowar „Smakosz”.

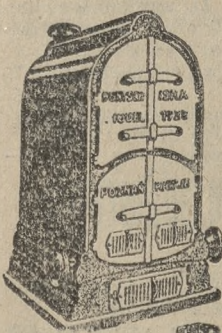
Originalne nasze wyroby posiada przedstawiciel nasz w miasto Poznań i okolicę p. Filip Cesarski, Poznań, ul. Spokojna 21, m. 3.

Piwowar „Smakosz”

Pierwsza Specjalna Fabryka Słodów i Ekstraktu Piwnego

Grudziądz, ul. Koszarowa 24.

zg 19 691 Odbiór: Rataje, ul. Ratajska 84.

dlaczego niepotrzebnie puszczać pieniądze z dymem?

Kiedy można znacząco oszczędzić na pilnie używając do ogrzewania zabudowań

Uniwersalny kocioł Hontscha

do centralnego ogrzewania na ciepłą wodę lub parę niskopreżną.

Trwały i solidny fabrykat krajowy, niedościżniony w zaletach swoich.

Hontsch i Ska S. z o. o.

Poznań Rataje 138, telef. 37-92

Pg 3 168-26 78

Nowości Sezonu

znajdzie każdy Pan w pierwszorzędnym i gustownym wykonaniu w **MAGAZYNIE KONFEKCIJ MĘSKIEJ**

A. ROMANOWSKI i S-KA

ul. 27 Grudnia 20

(dawn. W. Frąckowiak)

Telefon 25-46

SPECJALNY DZIAŁ MIAROWY

MATERJAŁY z METRA

LIBERJE

OTWARCIE magazynu w **CZWARTEK**, dnia 31-go sierpnia 1933 roku.

Pg 3 958-34,13

Do Zarządu Kursów Maturycznych „WIEDZA” w Krakowie, ul. Studencka 14.

Donoszę uprzejmie, że w dniu 24. 5. 1933 r. złożyłem egzamin nadzwyczajny z 6-ciu klas gimn. typu hum. w Państw. Gimnazjum IV, im H. Sienkiewicza w Krakowie z wynikiem pomyślnym.

Do egzaminu przygotowywałem się z pomocą świetnie opracowanych skryptów, nadsyłanych mi punktualnie przez Zarząd Kursów, za co składam jak najserdeczniejsze dzięki. Antoni Mizgala, Częstochowa, Aleja Wolności nr. 20.

Pg 3967-70,76

Każdy śpieszy na

Zawody pływackie

z bardzo urozmaiconym programem

o puchar „Grand Café” (właśc. p. Brenz)

w niedzielę, dnia 27. bm., o godz. 15 pomiędzy drużynami P. T. P. i J. S. V. P. na pływalni P T P. Poznań Rataje (fabryka Herolda). Dojazd tramwajem linii 3 do Łazienek Miejskich, lub autobusami ze Starego Rynku o godz. 14.30. Wstęp 50 groszy. — Przewóz łodzią przez Wartę bezpłatny. zg 19 728

!! Ostatnia okazja !!

Naszej Szan. Klienteli, która z powodu wyjazdu wakacyjnego nie mogła skorzystać z całkowitej wysprzedaży naszej Filii przy ul. 27 Grudnia 5, mamy jeszcze na krótki czas możliwość zaopatrzyć się

w doborowy towar za połowę ceny, urządzając w naszej Centrali przy ul. Nowej 6

Wysprzedaż resztek z likwidacji Filii.

Na wszystkie inne towary 15% upustu.

Tylko przez 2 tygodnie.

Początek w poniedziałek, 28. 8.

dg 1105

Naprawdę rzadka okazja zakupu za BEZCEN.

WIZA i MAŁUSZEK — ul. Nowa 6 telefon 31-52.

Kuropatwy

oraz wszelką inną **dziczyznę** kupujemy stale po najwyższych cenach.

Dom Urbanowski Sp. z o.p. Eksport Produktów Żywnościowych Bydgoszcz, ulica Kwiatowa 9. Telefon 14-26

nr 5 043

„HAFTOPLIS”

wykonuje mereżkę, okretkę, dziurki, wykończenie szali falban overlock plisowanie dekoltowanie, hafty, monogramy, obciążanie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek — terminowo najtaniej.

St. Rynek 10 (wejście Koźnoga obok f-my Czepczyński Kruk), Filja Romana Szymanckiego 1 (pl. Św. Krzyski). P 3 093-26,5

WAPNIARNIA MIASTECZKO SP. AKC.

dostarcza z własnych pokładów wapiennych **WAPNO NAWOZOWE** mielony węgiel wapnia Ca Co, Tonna zł 20,00, franko Fabryka w Miasteczku n/Notecia. Zamówienia przyjmuje: Zarząd w Poznaniu, ulica Berwińskiego 1. Tel. 77-16 i wszystkie spółdzielnie roln.-handlowe. Ścisłą analizę na żądanie przedłożymy.

Blacha cynkowa i ocynkowana

Gwoździe-Druty-Cyna Urządzenia łazienkowe Piece kąpielowe, węglowe i gazowe Artykuły fajansowe i sanitarne Pompy ręczne i automatyczne Materiały instalacyjne poleca po cenach konkurencyjnych

Towarzystwo Kontynentalne dla Handlu Żelazem

Kern i S-ka Poznań, ul. Magazynowa — telefon 72-81. (UWAGA: wejście od Przemysłowej przy Spichrzowej).

MOTOR na ropę lub benzol 6-10 P. S.

KULOMYŁYN dla przemiału łomu ceglanoego 3/4-1 obm na godzinę

MIESZADŁO

w używanym lecz dobrym stanie kupię. Oferty do „Par”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 34,34 Pg 4 016-34,34

Dachówki palone (karpiówki)

wapno budowlane „Wapienno” oraz wszelkie inne materiały budowlane dostarcza po korzystnych cenach

Gustaw Glaetznar Centrala-materiałów budowlanych i dachówek Poznań 3 Jasna 19 Telefon 65-80 i 63-28 Składnica: Kraszewskiego 10.

Tel. 33-35

PP. Kupcom, Przemysłowcom, Ziemianinom oraz zainteresowanym podaje Związek Bankowców przy ul. Podgórzej 8 do łaskawej wiadomości, że posiada wśród swoich bezrobotnych członków

rutynowanych księgowych

którzy za minimalną opłatą wykonują odwrotnie wszelkie prace wchodzące w zakres księgowości jak: zestawienia bilansów, zakładanie księgowości każdego systemu, sporządzanie inwentur oraz załatwiają wszelkie prace biurowe, podatkowe itp.

Prosimy o łaskawę poparcie i przyście z pomocą bezrobotnym, znajdującym się w bardzo krytycznym położeniu. Tel. 33-35. zg 19 725

Związek Zawodowy Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P. Okręg Poznański.

5-pokojowe mieszkanie prezyancyjne w centrum miasta poszukuję.

Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 34,40 Pg 4 024-34,40

Klej malarski Bromo

jest najlepszy, nadzwyczaj lepki, wydajny i najtańszy. Nie fermentuje, nie pleśnieje. Nadaje się również do klejenia tapet. „Bromo” Poznań, ul. Mylna 21. Tel. 60-64 i 60-64 zg 19 715

Centrum 4 pokojowe mieszkanie

z telefonem i urządzeniem, korzystnie oddam. Oferty Kurjer Poznański pod zg 19 722

KAFLE do pieców

w wielkim wyborze Płyty posadzkowe glazurowane płyty ścienne glaz. rury i koryta kamionkowe posiadają stale na składzie **Gustaw Glaetznar** Poznań 3, Jasna 19 skład: Kraszewskiego 10 Telefony: 65-80 i 63-28. Pg 4 057/34,85

Chcę wstąpić do szkoły zawodowej, musisz przedłożyć świadectwo z 6-ciu kl. gimn. wzgl. 7-miu kl. szkoły powsz. Uzyśkać je możesz po przygotowaniu się na dokształcających Kursach „WIEDZA” Kraków, Studencka 14, I. p.

Zažadaj natychmiast bezpłatnego prospektu. Pg 3 263-70,91

PIEGI

oraz wszelkie nieczystości skórne usuwa radykalnie od lat wyrobowany i niezawodny.

Krem Bella

wysyła każdej ilości. Cena za słoik 2,— zł Mydło Bella 1,— zł do nabycia w aptekach i drogeriach lub wprost we wtywni.

Apteka p. Koronę Poznań, Górna Wida 61. dg 538

Trwale i wydajne FARBY LAKIERY

oraz wszelkie artykuły malarskie najtaniej tylko **CENTR. SKŁAD FARB i LAKIERÓW** Poznań, Piekary 1 Tel. 32-05 naprzeciw Drogerji Fachowa obsługa. dg 893

Łózka żelazne

Mebel ogrodowe Lodownie Maszynki do lodów Maszynki do miesa Garnki aluminiowe Kuchnie wesfalskie Wanny kąpielowe Karnisze do firan poleca korzystnie **JAN DEIERLING** skład żelaza Poznań, Szkolna 3 Tel. 35-18 i 35-43 Pg 4 001-34,3

Skład rzeźnicki

z mieszkaniem, położony w centrum miasta przy rynku, od zaraz do wdzierzawienia lub cały dom czynszowy do sprzedania. dg 1 091 **Magistrat — Trzemeszno.**

Zgłoszenia kandydatek z 6-ciu kl. szkoły średniej ogólnokształc. na 2-letni kurs budowlany przyjmują

ŻENSKIE KURSY TECHNICZNE

Poznań, ulica Kraszewskiego 17, m. 15. Początek kursów 15 września. Pg 4 012-56,255

BLACHY CYNKOWE PASY: skórzane i z sierści wielbłądziej

USZCZELNIENIE DO MASZYN poleca specjalnie tanio **ST. GRABIANOWSKI** i S-ka, Sp. Akc. Poznań, Plac Wolności 11. Tel. 40-10. dz 1 093

ng 4 888

stenotypistka

polsko-niemiecka potrzebna zaraz do Gdyni, tylko pierwszorządna siła. Oferty pisemne z odpisem świadectw do Firmy Bestmann, Międzynarodowe Transporty Gdynia, Plac Kaszubski. ng 5021

Wapno nawozowe

we wszelkich gatunkach mielone - palone mielony kamień wapienny miał wapienny mielony i niemielony poleca po oryginalnych cenach fabrycznych **GUSTAW GLAETZNER** Poznań 3 Jasna 19 Telefon 65-80 i 63-28 Pg 4 056-34,86

Tapety Ceraty Linoleum

bardzo korzystnie **Zb. Waligórski,** Poczta 31 - naprz Poczty Pg 3100-26,97

Fabryka Musztardy

z najnowszymi maszynami, autem, korzystnie do sprzedania lub wdzierzawienia. Zgłoszenia Kurjer Pozn zg 19 707.

Wysyłkowy Dom Tapet

Tapety - Linoleum - Ceraty - Chodniki kokosowe - Listwy. Ceny niskie. S. Strzyżak, Al. Marcinkowskiego 19. Tel. 12-92. zg 19 709 Obsługa rzetelna.

Niemieckie przedsiębiorstwo przemysłowe

branży spożywczej pragnie nawiązać stosunki z polską fabryką celem przeniesienia fabrykacji do Polski na warunkach współności interesów lub bez tego warunku. — Potrzebny jest dom fabryczny ca. 8 m. szeroki, ca. 15-20 m. dług., 3-4 pięter wysok. 2,5-3 m., bocznicą kolejową i dobre połączenie kolejowe. Zgłoszenia pod: „F. U. 4022” do Koch & Münzberg, Berlin W. 15, Kurfürstendamm 59. Tg 274

W sprawie układowej nad majątkiem firmy Nitsche i Ska w Poznaniu, ul. Kolejowa 1/3 — Fabryka Maszyn Rolniczych, wyznacza się w celu ustalenia listy wierzycieli po myśli art. 43 Rozp. Prez. Rzeczyposp. z dnia 6 marca 1928 Dz. U. nr. 27 poz. 244 w porozumieniu ze Sądem Grodzkim w Poznaniu, dodatkowy termin sprawdzenia wierzytelnosci na dzień 4 września 1933 od godz. 10 do 11 rano w lokalach firmowych Nitsche i Ska w Poznaniu, przy ul. Kolejowej 1-3. Lista wierzycieli wyłożona będzie w Sądzie Grodzkim w Poznaniu, pokój nr. 30 od dnia 6 września 1933 r. Poznań, dnia 23 sierpnia 1933 r. Pg 4052-34,80

Nadzorczy sądowi (—) J. Głowacki Przys. Rewizor Ksiąg. (—) W. Łuczyński Adwokat.

LICYTACJA ZASTAWU

W poniedziałek, dnia 28. bm. o godz. 11, sprzedawcą będzie w firmie Hartwig ul. Towarowa 15/20 na odpowiedzialność zainteresowanych najwięcej dającym za gotówkę: **2 beczki wina francuskiego,** Pg 4049/34,75

Brupon Trzecek zaprzys i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województ. Poznańskie, ul. Wielkie Garbary 34. Telefon 21-26 i 31-75.

Licytacja maszyn i narzędzi gospodarczych

Dębiec, Dębinka 18. We wtorek, dnia 29. w południe, godz. 12, sprzedawcą będzie dobrowolnie najwięcej dającym za gotówkę: **młocarnia, wiewniiki, rozm. pługi, brony, radła, wałek ręczny, drabie żniwne i wiele dobrych narzędzi gosp.** zg 19 718/19 **Władysław Wojciechowski** uprawniony licytator i taksator. Stawna 13. Tel. 28 08.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 205, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych

1 SPRZEDAŻE

Magazyn mebli Józef Baranowski Wrocławska 19 Ceny najniższe. Pg 3 728-33.97

Gramofony — najtaniej Płyty Odeon 3 50 Cristal 2.20. F Balon Woźna 12. Pg 3 725-33.45

Plac budowlany z bocznica kolejowa nadający się na fabrykę, składnice sprzedam tania Koszewska St. Rynek 61. zdg 55 999

Mebie najtaniej A. Baranowski Poznań Podgórna 13. Pg 3 122-23.59

Porcelana, serwisy stołowe, słoje do zapraw szkło stołowe alabaka, noże widelce najtaniej kupiesz w „Ozdobie”. Dąbrowskiego 12 naroż. Mickiewicza zdg 56 677

Sprzedam bardzo tanio 2 łóżka debowe (jasna satyna) z materacami i nocnymi stolikami również osobno, piecyk gazowy, dwupłomienny, żelazkami do prasowania Wierzbice 39 m. 12. zdg 56 670

Wille 5 pokojowa Solaż natchmiast sprzedam. Podolska 23. zdg 56 651

Fortepian krótki okazynie. Graniczna 1. m. 4. zdg 56 472

Pianino i pianola prywatnie do sprzedania. Prusa 20. m. 8. zdg 56 520

Kamienicę w Poznaniu zamienię na folwark 400—500 mórg. Złogozna Kurjer Poznański zdg 56 750

Dom czynszowy z przyłączonym placem przy Fabrycznej 9/10 na sprzedaż zdg 56 736

Sprzedaje kupuje meble masywne inne rzeczy sprzedam Komisowy Podgórna 2. Pg 3 130-10.58

Tapety bezpośrednio z fabryki, rolka od 0.60 gr F Szymański Kępcza A. Szymańska. Poznań. Dąbrowskiego 39. ng 10 492

Lampy elektryczne najnowsze, najkorzystniej dostarcza Wytwornia Masztalarska 7. zdg 57 178

Sprzedaj — Naprawa
wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czosewski — Poznań, Ratajska 2. dg 870

Motocykle Matchless oraz Raleigh w cenach wyjątkowo niskich. Dogodne warunki. Moto-Sport, dawn. Koszczyński, Wielka 12, m. 8. Pg 3 707-32.17

Pewna egzystencja Skład kapeluszy centrum Leszna sprzedam tania Oferty Kurjer Poznański zdg 56 818

Gramofon walizkowy, płyty tania sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 56 831

Regal stół składowy okrągły stoły garnitur koszykowy (nowe) sprzedaje. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 904

Restauracje koncesja całkowitem urządzeniem pełnym biegiem, mieszkanie z powodu wyjazdu sprzedam — Oferty Kurjer Poznański zdg 56 800

Szafe duża sprzedam Szkolna 3 — 17 zdg 56 933

Ford limuzyne 29 dwudziestowa sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 922

Domek ogródkiem sprzedam. Górczyńska 17. zdg 57 006

Rzeźniczkę urządzenie składni, maszyny — sprzedam. Złogozna Kurjer Pozn. zdg 57 007

Gospodarstwo dobre 200 mórg, zamienię na dom. Złogozna Kurjer Poznański zdg 57 008

2 powózki polowczyk (fabr. Neuss, Berlin), piaskowiec, parę szorów wyjazdowych sprzedam. — Müller, ul. Stawna 6. zdg 57 211

Skład spożywczy sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 209

Skład obszarne mieszkanie sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 57 133

Akwarjum 150 l. ryby ozdobne sprzedam. Karwowskiego 2 m. 8 zdg 56 927

Mam do oddania z majątku loco Poznań: mleko, warzywa, kartofle nastąpić których dostawa może nastąpić partiami również w miesiącach zimowych Złogozna Kurjer Pozn. zdg 57 002

Fiat 501. półciegarowy, rzeźniczeki, dobrym stanie sprzedam. Malcherek, Górna Wilda 116. zdg 57 102

Samochodowe podwozie ciężarowe 5 tonn, pełnych gumach sprzedam. Królik, Jeżycka 27. zdg 57 181

Dwuosobowy panom (niom). Wielkie Garbary 3. m. 14. zdg 57 111

Kino budynek w najlepszym położeniu Torunia sprzedam lub wydzierżawie Czajkowski Toruń, Szwajcnicza 4. Pg 3057-54.79

Teki 0.95 Czysty Skolna 11. Własna pracownia Pg 3 713-32.53

Wilki 6 miesięcy. Szamarzewskiego 12. mieszka. 6. zdg 57 107

Lekarskie szafy sprzedam. Stolarska. Strzelecka 23/24. zdg 57 101

Odelewy mosiężne i spiżowe wszelkiego rodzaju wykonuje — pierwszorzędnie szybko i tania. „Odelew” Poznań, Em. Szczanieckiej 4 b. Pg 3726-56.203

Likwidując mieszkanie sprzedam tania różne meble. Wodna 26, m. 7. zdg 57 149

Okazja Zaprowadzona hurtownia ram obrazowych, średnicie, wiekszym zapasem towarów okazynie 4 500,— z powodu wyjazdu na sprzedaż. Dzierżawa z bocznica 30,—. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 129

Skład spożywczy, meblami, zaraz sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 57 123

Parcele 2 400 metrów, zadrzewiona, Puszczycowo, 1,70 zł sprzedam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 57 197

Parcele 10 000 metrów, śliczne położenie nad wysokim brzegiem Warty Rataje sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 195

Parcele przemysłowa Gdynia, dobre położenie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 193

Parcele przemysłowa, własna bocznica kolejowa Rataje sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 191

Skład kolonialny, 4 pokoje i kuchnia, kąpielka, piwnica z powodu śmierci sprzedam Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 57 189

Majęteczek I klasy 68 mórg dom 6 pokoi, ogród 4 morgi cena 24 000. Jan Płoszyński, Mogiła Plac Wolności 6. zdg 57 326

Salon mahonowy brzozy, stoły stoliki komody szafy tania. Myńska 4, auterena. zdg 57 254

Maszynę do pisania „Ideal” sprzedam Domek Polski Wjazdowa 7. zdg 57 240

Drukarnia do sprzedania Półwiejska 4 — Drogerja. zdg 57 238

Farby, lakiery, pokosty poniżej cen fabrycznych tylko St. Piatkowski Półwiejska 4 — skład fabryczny telefon 13-89 zdg 57 236

Beczki żelazne, Półwiejska 4 drogerja. zdg 57 237

Młyn motorowy przemiału 150 ctn na dobe z kamienica sprzedam. — Agencja Kurjera Poznańskiego ng 5029

Pianino czarne salonowe sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdg 57 418

Maszyna do pisania, aparat fotograficzny, papierosnica tania. Łąkowa 10. m. 6. zdg 57 471

Rehpinscherki sprzedam. Mielżyńskiego 4. m. 11 zdg 57 459

Perski dywan 250x350, pluszowy 2x3 kilim chusty tureckie, gobelin tania „Lamus” Strzelecka 1. zdg 57 456

Skrzydło dywan 250x350, pluszowy 2x3 kilim chusty tureckie, gobelin tania „Lamus” Strzelecka 1. zdg 57 456

Skrzydło dywan 250x350, pluszowy 2x3 kilim chusty tureckie, gobelin tania „Lamus” Strzelecka 1. zdg 57 456

Dwunastoosobowa skrzynice srebra półmiski zastawy cukiernice puchary, okazynie — „Lamus” Strzelecka 1. zdg 57 455

Leżankę tania, Zielona 3, m. 3. zdg 57 289

Radjo 4-lampowe tania. Poznańska 27, mieszkanie 4. zdg 57 549

Regały kolonialne, deski do wyrobu, wózek. Szewska 6, m. 5. rg 3 009

Sypialnia brzozy masywna, dobrze utrzymana, solidna praca, okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 042/34.64

Skrzydło Kapsa czarne, dobrym stanie tania. Dominikańska 3. Pg 4 034/34.56

Kasa National 4 obsługi okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 035/34.6

Pomost orientalny Buchara 1,07x1,60 okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 036/34.5

Piękna jadalnia bogato rzeźbiona, ptaszkowa jak nowa, zegarem Beckera, 12 krzesel skórze, stół okrągły 24 osoby, swiatkowo tania. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 4 038/34.68

Gabinet męski dębowy, ciężki, nowy tania. Dominikańska 3. Pg 4 039/34.6

Gabinet luksusowy orzech kaukaski, wewnątrz mahoniu, najlepsze wykonanie okazynie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 4 040/34.66

Piec amerykański dla 2 dużych albo 3 mniejszych pokoi tania. Banaśzak, Sew. Mielżyńskiego 3. portier. w godz. 17—19. zdg 57 522

Sprzedam dobrze prosperujący skład kolonialno delik z koncesją. Położenie przy ul. Pryncypalnej w Poznaniu. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 57 404

Okazjal Materiały meblowe plusze, rypsy, adamaszki, dywany perskie i pluszowe zdg, wyprzedaż Szalka Stolarska 8. 4. w likwidacji. Poznań, Stary Rynek 46/7. zdg 57 403

Atlas powszechny Romera, podręczniki gimnazjum tania. Gen. Prądzyńskiego 11. m. 1. zdg 57 068

Manicury 7.50 zł Czysty Skolna 11. Własna pracownia. Pg 3 715-32.64

Wielka wyprzedaż antyków Pocztowa 22. Pg 3065-56.253

Wille w Jarocinie, hipoteka czysta, 10 pokoi, kanalizacja, łazienka, elektryczne oświetlenie, śliczny ogród (można zamienić na trzy mieszkania), w podwórzu garaż, pralnia i szopy (dochód miesięczny 350 zł), zamienię na dom nowy czynszowy lub wille nową czynszową w Poznaniu z dopłatą i ewentualnym przejęciem hipot. amortyz. Złogozna do Kurjera Pozn. zdg 56 675

3 kamienice komfortowe z ogrodem, najlepszym punkcie z powodu śmierci tania na sprzedaż. Malek, Bydgoszcz, Dworcowa 46. zdg 56 001

Zakład fryzjerski 4 obsługi z mieszkanicem za 800 zł sprzedam. Dudyk, Bydgoszcz, Hetmańska 8. zdg 57 324

Korzystnie księgarnia skład papieru, towaram centrum Poznania poblizszych uczelni Oferty Kurjer Poznański zdg 57 318

Mebie najtaniej Szczaniecki Tama Garbarska 3 Poznań. zdg 57 298

Szory kompletne młkowe okucie sprzedam. Skarbowa 9 m. 2. zdg 57 287

Skład towarów kolonialnych i delikatesów centrum Poznania z 3 pokojowym odnowionem mieszkaniem z przynależnościami oraz obszerne piwnicami bardzo tania na sprzedaż. Złogozna Żywiec ul. Kantaka 7. zdg 57 280

20 drzwi Stolarska Żurkiewicz. Wielkie Garbary 11. zdg 57 277

Wannę emalowaną. Grunwaldzka 22a, I. pietro. zdg 57 294

Dom 5 pokojowy 2 kuchnie sprzedam. Brama Warszawska Osiedle, ul. Witkowska 4. zdg 56 978

Parcel budowlanych największy wybór po najniższych cenach dogodny warunki „Osadopol” Rzeczpospolitej 9. zdg 56 150

Z powodu zwinięcia mieszkania sprzedam dobrze utrzymaną jadalnię i gabinet w całości lub częściowo i różne inne meble. Oglądać od 12 do 1 Wypsińskiego 10 m 7. zdg 56 182

Reklamówkę Chevrolet dobrym stanie sprzedam tania. telefon 60 08. zdg 56 303

Materace sprężynowe nakładki, leżanki, kanapy, tapczany — najtańsze wprost pracowni Wielkie Garbary 18, narożnik Woźnej, sklep. zdg 57 157/8

Skład towarów krótkich 2 pokojowe mieszkanie. Widermańska Marsz. Focha 167. zdg 55 809

Kolonjalke mieszkaniem małym dobrze zaprowadzoną przy ruchliwej ulicy sprzedam Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 56 893

Największa gaciernia pism krajowych zagranicznych. — Zakup sprzedaj używanych książek — „Słonecznik” księgarnia wiedzy duchowej Dąbrowskiego 2 przy Moście Teatralnym. zdg 56 881

Drzewo na schody stopnie, wangi poleca Centrala Drzewna Sp. z o. o., Wały Jagiell 4, telefon 20-69. zdg 56 883

Podłogi białe suche wysokogatunkowe najtaniej Centrala Drzewna Sp. z o. o., Wały Jagiell 4 telefon 20-69. zdg 56 834

Dom kościelnej wsi zaraz na sprzedaż gościnniej piekarnia, ogrodem, sala do partia kolonialka 4 morgi stodoła, chlewy masywne budynek nadaje się na letnisko. Posrednicy požadani. Cena 10 000. Informacje: Tempłowicz Poznań, Grobla 29. zdg 56 766

Do sprzedania bardzo mało używana maszynowa do krajania kapusty kombinowana marki Füllhorn która się osięgnie cieniaki długiej krob. — Możliwość dzienniej produkcji do 15 000 kg. Złogozna Feliks Pradella, fabryka kieszonkiej kasty Katowice III. ul. Pokoju 3 tel 26-12. Pg 4 006-71.54

Sprzedam domek ozrodkiem 2 morgi Puszczycowo, Staro (4 000). Górna Wilda 75 mieszkanie 8. zdg 56 887

Wino stare węgierskie reńskie francuskie okazynie Złogozna Kurjer Poznański zdg 56 862

Drukarnia skład papieru mieszkanie centrum Poznania okazynie Złogozna Kurjer Poznański zdg 56 897

Geny znacznie niższe Dla braku miejsca wyprzedaż srebrne świerki cyprysy tuje itp 500 drzew alejowych kłony, lipy brzozy Na żywopłoty oferuję liguster stony akacje. Dla WP. Osobodników odpowiadaj. rabat. Majewicz, hodowca komifer, Poznań, Dąbrowskiego 164 ementarz jeżycki. zdg 56 874

Bilard w dobrym stanie sprzedam za 300 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 016

Polowczyka czujnego ostrego sprzedam. Zielieński, Za Oytadela, Pasiaka. zdg 56 894

Skrzypce duże lustro pianino zagraniczne, maszynowe Adler 15 stolik amerykański, samoch magnety delkii lewarek, lkapny narzędzia, pas 30 m/m waga stołowa moziezna Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 56 841

Materiały z rozbiórki halj z fachowki przy ul. Niegolewskich 22 oddamy za robocizny i doplate Oferty pisemne do Kurjera Poznańskiego pod zdg 56 843

Pianino Rössnera pr. płyta metalowa, Cybińska 7/8, mieszka. 24. zdg 56 850

Cukiernicy Agar, kuwertura, staniolowy sezam, formy, ziarno i masło kakaoowe dostarcza: M. Künstler, Kraków, Rynek 12. Pg 273

Majątki okazynie ziemskie miejskie młyny oraz dzierżawę poleca Wloclawek, Starobedska 12/14, Niemaltowski. ng 5 016

Resztówkę 170 mórg pszenno-żytnia łąka, las pod Bydgoszczą sprzedam. Głotwicki 35 000. Oferty „50 000”. Biuro Ogłoszeń Bydgoszcz. Dworcowa 54. zdg 5009

Egzystencja dla rzeźnika Dom frontowy i tylny — wielki ogród owocowy; 1 1/2 morgi roli tania do nabycia Oferty Kurjer Poznański zdg 53 561/2

Indian z przyczepką, 600 cm., korzystnie sprzedam, K. Rogowski Dąbrowskiego 32. zdg 56 306

Dom 6 ubikacji światło elektryczne, ogród korzystnie sprzedam, Mosina ul. Kosciuszki 12. zdg 56 908

Kolonjalke towarem, urządzeniem dwupokojowym mieszkaniem okazynie. — Adres Kurjer Pozn. zdg 56 821/2

Rzeźnictwo z urządzeniem kompletnym maziernią zaped elektryczny zaraz z powodu choroby do wydzierżawienia do objęcia potrzeba 5 000 zł. Złogozna Kurjer Poznański zdg 56 925/6

Lampy sufitowe klaszowa kilkanaście sztuk, dla biur lub składów tania na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 57 141/2

Plaszche damskie jesionki oraz palta zimowe w dużym wyborze polecam po cenach hurtowych, Wiśniewski, Stary Rynek 53/54 wejście jezuicka. zdg 56 999/57 000

Magle najnowszego wynalazku na zaped elektryczny i ręczny, dostarcza M. Jankowski, Fabryka Maszyn, Poznań Staroleka. zdg 57 329/30

Szafa żelazna mniejszego rozmiarów tania na sprzedaż. Stary Rynek 4, filia Kurjera Poznańskiego. zdg 57 143/4

Jabłka (spadek) i sliwki kupuje Wytwornia cukrów i marmelady — Śledziński, Wroniecka 16. zdg 57 465/6

Letnisko w Boszkowie korzystnie na sprzedaż. Blüge, Leszno. ng 5 037/8

Willa komfortowa w Lesznie na sprzedaż. Blüge, Leszno. ng 5 035/6

Używane meble różne inne rzeczy kupuje i sprzedaje korzystnie Jeżycki Dom Komisowy, Słowackiego 39. zdg 57 434/5

Samochód ekonomiczny, elegancka limuzyna 5-osobowa, pierwszorzędnym stanie za 1 800. Poznań, Garaże, Jeżycka 42 a, portier. zdg 57 514/5

Ogród działek, sprzedam zaraz. Staszcza 7, mieszka. 8. zdg 57 097

Szafę gdańską antyczne meble żyrandole i kandelabry żydowski sprzedam. — Skarbowa 4, m. 8. zdg 57 265

Radjoaparaty przerabiam wszystkich typów na najnowsze konstrukcje względniac przysła 20 kw. stacje lokalna, Dąbrowskiego 39 m. 14. zdg 57 337

Mebie kuchenne wielki wybór, tania. Łąkowa 4 a, stolarnia. zdg 57 084

Majątek ziemski pierwszorzędny 1 000 morgowy, blisko Poznania zamienię na kamienice dopłata gotówkowa. Wyrzykowski, Grobla 9, m. 19. ng 3 040

Kojec dziecięcy 1 1/2 mtr, kwadr. sprzedam. Cena 15 zł. Zórawia 4, m. 11 godz. 16 do 18. zdg 57 531

Harmonjum amerykańskie (17registorów) nadające się do kaplicy wartości 5 000 zł za bezcen ewentualnie zamienię na dobre pianino — Chmielewski, Pocztowa 31, od 10—1. zdg 56 826

Powód śmierci skład towarów krótkich, 20 lat istniejący blisko Starego Rynku Wiadomość Wilak Podgórna 10. zdg 56 809

Drzewo stolarskie szalówkę, kantówkę podłogę najtaniej sprzedaje Składnica Drzewa ul. Strzelecka 14 a, telefon 14-95. zdg 56 808

Konja dobrego i platforme sprzedam. — Chwaliszewo 73 skład owoców. zdg 56 941

Majątki 200 — 500 — 800 — 1 100 — 1 700 — 2 000 mórg dobre objekty sprzedam lub zamienię na wille czynszowa, kamienice z dopłatą — Złogozna Kurjer Poznański zdg 56 959

Okazja 150 par obuwia damskiego, nowego — niemodnego, nadające się na dodatki szewskie za zł 140,—, zaraz do oddania. Złogozna dnia 28 b. n. Chwaliszewo 29/30, mieszkanie 3. zdg 57 351

Sprzedam skład rzeźniczy przy Starym Ryнку. Wskaże Kurjer Poznański zdg 57 349

Maszyna do pisania tania, pianino, wiadomość Poznań, Strzelecka 2, skład papiera. zdg 57 339

Bacność myśliwił 1 000 broni palnej na składzie od 170—2 500 zł — oraz naboże porucy i przybory myśliwskie poliam hurtownie i detalicznie po cenach niższych. — Urzednikom państwowym i komunalnym przy zakupie broni w żywym i używanym pewnych ulg. Wszelkie namawiamy broń oraz zakładanie luf wykonuje praktycznie i w jak najkrótszym czasie. T. Jaruszewski, Fabryka broni, Poznań, Woźna 6 i Słusarska 1a. Tel. 32-06. Przedsiębiorstwo czynne bez przerwy od roku 1901. zdg 57 346

Dywan 3x4 sprzedam. — Skarbowa 4, m. 8. zdg 57 264

Majątki ziemskie, gospodarstwa, kamienice, hotele wille, place budowlane, restauracje, kolonialki poleca korzystnie Wiśniewski, Poznań, Wrocławska 23 m. 6. zdg 57 526

Motocykl
New Hudson 500 ccm. Kossaka nr. 1. garaż. zdg 57 478

Motocykl
154 K. M. zotów jazdy zamienie na dwa rowery dobre lub 250 zł. Kurasz, Małeckiego 34. skład. zdg 57 586

Restauracja
zaprowadzony stary lokal w śródmieściu, dobrze położony koncesja, mieszkanie korzystnie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 576

Łózka
żelazne, meble kuchenne tanio. — Komiechny. Przemysłowa 34. 11. zdg 57 575

Meble kuchenne
20 kompletnych kuchni sprzedam do każdej cenie. Konecki, Piaszkowa 3. wytwórnia mebli kuchennych. zdg 57 397

Sprzedam
maszyny latkowa praworamienna Singera, prawie nowa Wojtczak Sew. Mielżyńskiego 25. zdg 57 392

Papę dachową, Papę izolacyjną, Smołę, Lepnik
pierwszorzędnej jakości poleca najkorzystniej Leszczyńska Hurtonia Surowców Rudolf Łaska, Leszno skład fabryczny w Poznaniu ul. Spichrzowa 36. telefon 15-30. zdg 57 386

Domek
chlewni morga ogrodu 4000. Swamedz wies. Czarniecki zdg 57 437

Kto do mnie nie chodzi
sam sobie szkodzi. Proszę przekonać się o jakości cenie i wykonaniu białej wyrobów firmy H. Wojtkiewicz Nowa 11. zdg 57 428

Pianino
sprzedam. Długa 16. mieszka. 1. zdg 57 426

Radjo
grał zmienny czterolampowe Łakowa 14. mieszka. 22. zdg 57 423

Radjoaparar
3 i 4-lampowy komplet bardzo korzystnie sprzedam. Dąbrowskiego 80, m. 14. zdg 57 393

Sypialnia dębowa
nowa, ładny rysunek, dobre wykonanie okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 032/34.54

Gestetnera
aparar do powielania wyatkowo tanio. Dominikańska 3. Pg 4 031/34.53

Sypialnia brzoza
nowa bardzo tanio. Dominikańska 3. Pg 4 030/34.52

Aparar fotograficzny
portretowy do powiększeń 18X24 dla amatora tanio. Dominikańska 3. Pg 4 029/34.50

Garnitur klubowy
Epengel bardzo dobre wykonanie na włosiu, mało używane, styl Biedermayer okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 026/34.48

Rosenthala
serwis obiadowy 12 osób okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 027/34.49

Lampa salonowa kryształowa
bardzo piękna, brąz polaczany okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 028/34.50

Piekarnia
z dwupiętrowym domem, ogrodem w Bydgoszczy na sprzedaż, lub zamiana na mniejszą w Poznaniu lub okolic. Oferty Kurjer Poznański ng 5 041

Dokart
budke, 2 uprzęże dobrym stanie sprzedam. Spedytor Jankowski, Zwierzyniecka 7. zdg 57 591

Jadalnica
modna mahoniowa okazynie. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 57 409

Restauracja
dobrze zaprowadzona, do sprzedaży. — Adres Kurjer Poznański zdg 57 599

Motocykl
New Imperial, samochód Delahaye, limuzyna, sprzedaż Reprezentacja Skowy, Strzelecka 14. zdg 57 595

Stolik napoleoński
wyatkowo piękny, ręcznie malowane portrety miniatury na porcelanie Napoleona oraz jego rodziny, okazynie. — Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pg 4 043-34.61

Salon Empire
bardzo ładny, dobrze utrzymany, okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 047-34.60

Historja Papieży
(Die Geschichte der Päpste) Pausta, okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 048-34.58

Okazała jadalnia dębowa
jak nowa, bufet 240, witraj, zegarówka bardzo tanio, Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 4 045-34.63

Salon
imitacja kości słoniowej 8 części, okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 044-34.62

Salon Ludwika XV.
cały złożony, okazynie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 4 046-34.59

Radjoaparar
czterolampowy złośnikiem Philipsa anodowa tamo. Dominikańska 3. Pg 4 025-34.47

Motocykle
mało używane tanio Harley, A. J. S. Monet Gowoy, Excelsior, R. Kowalski Ogrodowa 15. zdg 57 555

Kolonjalke
dobrym punkcie dobrze prosperująca bardzo tanio, nowód wyjazd. Adres Kurjer Pozn. zdg 57 560

Nowoczesny
tapczan okazynie sprzedam. — Skarbowska 21. pracownia tapicerska podwórze prawo. zdg 57 562

Bemar
Sew Mielżyńskiego 3 mieszka. 10 zdg 57 563

Kartoteka stalowa
okazynie. Dominikańska 3. Pg 4 022-34.46

5 KUPNA
Kupię używany gabinet, sypialnie, szafy. Oferty cena „Par” Aleje Marcinkowskiego 11, pod 34.71. Pg 4 018/19-34.71

Dom
mały lub parcele kupie na Osiedlu. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdg 56 146

Willke
kupię przedmieście Poznania — najchłodniej z amortyzacją. Szczegółowe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 55 365

Kupię
kase National do zł 100. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 56 578

Kamienice
w Poznaniu, dobrze procentująca się wpłata 20—25 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 489

Srebro
złoto kryształ porcelane, sztachy obrazy kupię, przyjmuję komisy „Lamus”. Strzelecka 1. Pg 3709-56.160

Kupię
dom z piekarnia w wiekiem pow. mieście wprost od gospodarza. wpłata 10—15 tys. zł gotówką. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 55 228

Parcelę
kupię za gotówkę pianino w dobrym stanie. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 56 892

Maszynę do pisania
tania kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 834

Skład żelaza
w dobrym położeniu miasta powiatowego kupię zaraz. Oferty z podaniem ceny do administracji Kurjera Poznańskiego ng 5 008

Radjomuzykę
na większy lokal kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 737

Krześla
żelazne składane ogrodowe okazynie kupię Oferty Kurjer Poznański zdg 57 013

Parcele
pod budowę wili kupię. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 56 917

Domek
w Puszczykowie kupię. Cena Kurjer Poznański zdg 56 944

Biały salonik
dywan różowy korzystnie kupię. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 56 957

Kupię
30 krzesłek pokojowych używanych 7 stołów 3 łózka żelazne, leżanki naczynia restauracyjne, biurko, klubowy garnitur. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 966

Parcelę
kupię Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 56 975

Kupię
tanie dobry płaszcz przejściowy damski. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 980

Kupię
żelazna szafa, maszyny do łezania. — Zgłoszenia Aleje Marcinkowskiego 20, m. 6. zdg 56 987

Perski
dywanik kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 263

Samochód
silny z koncesją, rolwarsze ogrodnicza nowa lub używana do 20 ctn kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 080

Dywan
większy i waga dec. kupię. — Skład kolonialny Półwiejska 18. zdg 57 281

Kupię
radio 3—4-lampowe na prad staly. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 156

Kupię
okazynie za gotówkę mały samochód kryty marki jodec przejechanych kilometrów cena G. S. Gniezno. Warszawska 15, m. 1. dg 1095

Wille
większa w Puszczykowie, Puszczykówku lub Ludwikowie kupię korzystnie gotówką. Oferty z podaniem ilości ubikacji, ewtl. wielkości ogrodu i sadku do ekpedycji Kurjera Pozn. dg 1103

Warnik
międziany do gotowania na pare 100—200 ltr. kupię. Sledziński. Wroniecka 14. zdg 57 467

Wydzierzawie
wzgl. kupie domek 4—7 ubikacji z ogrodem miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 480

Kolonjalke
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 419

Kupię
mundury spodnie kamgarowe. Balcerek, Kraszewskiego 30. zdg 57 542

Wóz
budłowy na 50 centnarów potrzebny. Zytkowski, Chwaliszewo 5. rg 3 029

Ciezarówka
3 tonny w dobrym stanie kupię. Mieczarnia, Mosina. Pg 4 013-56.264

1 lub 2 konie
kupię. Spieszna zgłoszenia telefoniczne 68-94. zdg 57 342

Maszynę
damską używaną kupię zaraz. — Oferty Kurjer Poznański zdg 57 450

Maszynę
damską do szycia rower używany kupię Oferty Kurjer Poznański zdg 57 427

Kupię futro karakułowe
damskie solidne w dobrym stanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 573

Maszynę
do pisania kupię. Wierzbicice 27. mieszka. 3. zdg 57 636

Wagi
w dobrym stanie decymalna i stolowa kupię Oferty Kurjer Poznański zdg 57 552

Konia
mocnego kupię Oferty wiek cen Kurjer Poznański zdg 57 553

Wóz
handlarski kupię Oferty Kurjer Poznański zdg 57 554

6 KAMIENICE
Kamienice Poznań komfortowe wielki wybór korzystnie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 960

Kupię wille
lub domek piętrowy z ogrodem blisko tramwaju wpłata 10 000 gotówką resztę hipoteka lub amortyzacja. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 56 974

Kupię
wille komfortowa wolna od podatku lub mniejszy dom (rodzaj wili), okolica Grunwaldzkiej, Ostroroga, Słonecznej, Grodzkiej. Pośrednicy wykluczeni. — Spieszne oferty Kurjer Pozn. zdg 57 088

Wille
pięciopokojowa, komfortowa pięknym ogrodem. Poznań — Starejka smzedam. Cena 13 000. Władomość Paluch, Kantaka 89. zdg 57 081

Wilka w Puszczykówku
nowa, zimowa przy szosie mościńskiej. 2 pokoje przedpokój, terasa, światło elektryczne domek gospodarzy, cr. 1 morga ziemi od zaraz do sprzedaży. — Informacji udzieli p. Glembalski mistrz malarzy, Puszczykówko, lub Różana 3, Puszczykowo. zdg 56 448

Kamienice
komfortowa cętnie z amortyzacją przy wpłacie 70—80 000 zł kupię. Szczegółowe oferty tylko od właścicieli domów do Kurjera Poznańskiego zdg 57 463

Wille
6 pokoi Solacz sprzedawca właściciel. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 067

Kamienica
nowa Łazarz, 7 lokatorów, dochód 5 500 sprzedam 45 000, wpłaty 25 tys. Kossmanni Fredry 6. zdg 57 382

Kamienica
III-pietrowa 85 000, wpłaty 40 000 dochód 10 000. Dwupietrowa 47 000, wpłaty 12 000, dochód 5 000. Kawecki, Jeżycka 14 — 11. zdg 57 360

Majatek
850 mórg, wpłaty 120 000 lub zamiana na kamienice. Kawecki, Jeżycka 14 — 11. zdg 57 359

Kamienice — Wille
polecam jak również poszukuję poważnym reflektantom. Kawecki, Jeżycka 14 — 11. zdg 57 356

Kamienicę
w górnej części miasta kupię przy wpłacie 30 000.—. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 344

Dom
średni, 2 składy, centrum, sprzedam lub zamienie na mniejszy dom lub skład towarem, Poznań, prowincja. Oferty Kurjer Pozn. rg 3 081

7 PIENIADZ
poszukuję na I hipotekę domu wartości 130 000 przy Starym Ryнку. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 032

30 000
na 2 tygodnie dam 180 dobry zastaw. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 859

8—10 000
na I hipotekę na nowy dom w Poznaniu poszukuję. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 852

5—6 000
poszukuje na I hipotekę Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 56 930

5 000 zł
pożyczki na I hipotekę na wykończenie domu poszukuje. Zgłoszenie Kurjer Pozn. zdg 57 121

Wspólnika (czkę)
2 000 zł do składu owoców w centrum. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 173

Z maszynami
stolarskimi, kilka tysięcy gotówką przystapie jako wspólnik do mistrza stolarskiego Poznaniu lub sprzedam takowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 292

8 000—10 000 zł
przystapie jako czynny wspólnik do dobrze prosperującego interesu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 290

10—15 tysięcy
poszukuje na I hipotekę na nowo wybudowaną kamienice wartości 80 tysięcy. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 57 408

4000 zł
pożyczki I. hipotekę nowy dom na dwa lata poszukuje, procent według umowy, trzy pokoje mieszkanie może być objete. Oferty Kurjer Pozn zdg 57 400

Dobrze
prosperujące przedsiębiorstwo przemysłowe w powiatowym mieście poszukuje pożyczki 15 000 złotych na I hipotekę domu mieszkalnego i fabrycznego wartości 50 000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 448

3000—6000
poszukuje na I hipotekę 17 morgow ogrodniotwo. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 393

300 zł
pożyczce na 2—3 miesięcie podkład wdom dobry procent. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 606

2.000
złoty udział dobrze prosper. przedsiębiorstwa. Posada biurowa Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 604

8 DO WYNAJĘCIA
Pięciopokojowe komfort od gospodarza. Zgłoszenia Chelmońskiego 8. portier. zdg 56 288

8
pokoi komfort centralne wodne ogrzewanie III piętro do wynajęcia. Obelzrec: Wyspiańskiego 13. portier zdg 56 558

Trzypokoje
kuchnia łazienka słoneczne wynajme gospodarz S. Leonarda 1 a. Winiary zdg 56 803

6, 5, 4, 3 i 2
pokojowe mieszkanie — wskaże „Domus”. plac Wolności 14 a. Informacje bezpłatnie zdg 56 428

2
pokojowe mieszkanie do wynajęcia. Osiedle za Bramą Warszawską ul. Powidzka 21. zdg 56 865

4
duże centralne ogrzewanie I. centrum od 1. 9 Oferty Kurjer Poznański zdg 56 866

Pokój
kuchnia nowe zaraz do wynajęcia. Łazarz Teczowa 26 za Diakoniskami. zdg 57 043

4
pokoje kuchnia łazienka odnowione Jeżyce za zwrotem kosztów oddam. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 528

Mieszkanie
6 pokojowe z przynależnościami gruntuwie odnowione Matejki 4 III piętro (blisko Grunwaldzkiej) wolne od 1. 11. 33. Zgłoszenia u gospodarza od 12 do 4. Pg 4 003-34.30

Puszczykówko
wynajmie mieszkanie elektryczności. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 911

Skład
nabiału pokój kuchnia odnowione, ruchliwa ulica sprzedawca gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 063

Dwa
pokoje i kuchnia wprost od gospodarza. Południowa Debiec, nasrzedzi nr. 8. zdg 56 909

Pięciopokojowe
z przynależnościami i p. Piekary 18. dla poważnych reflektantów. zdg 57 061

4—5
pokoi kuchnia wygodny, balkon nowoczesna willa Ostroroga od zaraz lub października. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 964

Puszczykówko
3—4 pokojowe mieszkanie do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 988

Dwa
pokoje próżne tanio od 1. 9. lub później, Zielona I. II. m. 6. zdg 57 009

Pokój
łącznie kuchnia rok zgrzy 25. — Gospodarz. Szwajcarska 12 a. mieszka. 9. zdg 57 064

Skład
mieszkaniami objęcie 1 500. Adres Kurjer Poznański zdg 57 188

Pokój
kuchnia na Osiedlu zaraz wynajme. Zgłoszenia Patrona Jackowskiego 49. m. 1. zdg 57 532

Skład
mieszkaniami. Zupańskiego 6 do wynajęcia. zdg 57 813

Dwupokojowe
mieszkanie Informacje Dziennik Wierzbicice 3 zdg 57 271

Mieszkanie
5 wzdł. 4 pokojowe na IV p. zaraz. A. Zacharkiewicz Kwiatowa 4. zdg 57 246

Solidnym
dwa słoneczne umeblowane pokoje z kuchnią pokojkiem łazienka Oferty Kurjer Poznański zdg 57 231

Pierwszorzędny
stanie pięciopokojowe słoneczne, komfortowe w pobliżu Wilsona wynajmie gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 409

2
pokoje kuchnia od zaraz gospodarz. Nad Wierzbakiem 80. rg 3012

Mieszkanie
2 pokoje kuchnia balkon do wynajęcia. Zgłoszenia Marsz. Focha 114 cukiernia Promień. zdg 57 457

7
pokoi komfortowych od 1. 10. od gospodarza. Dąbrowskiego 65. mieszka. 4. zdg 57 536

Trzypokojowe
parterze na Łazarzu do wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 57 401

5 pokojowe
komfortowe centrum, miesięcznie 5—8 pokojowe komfortowe, blisko centrum. Łazarz miesięcznie 1. 2. 3. 4 pokojowe okolica Drakoni. zgrzy. Gustaw Kawecki. Gasiorowskich 6. telef. 6366. Pg 4 010-34.37

Mieszkanie
5 i 6 pokojowe, komfortowe, centralne ogrzewanie od 1. 10. — Chelmońskiego 1. portier. Pg 4 011-56.262

Mieszkania
różnej wielkości poleca Kawecki. Jeżycka 14 — 11. zdg 57 376

Od 15
września jest do wynajęcia 5-cio pokojowe mieszkanie frontowe z łazienką I. p. przy ul. Sw. Marcina 65. Zgłoszenia w administracji domu w podw. lewo I. p. mieszkanie 14. od godz. 10-ej — 1-ej po południu. zdg 56 998

4
pokojowe, nowe komfort. wille, ogród centrum, dzierżawa rok zgrzy, odda korzystnie gospodarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 608

4-pokojowe
mieszkanie, III piętro, centrum, zwrot kosztów renowacji. Zgłoszenie Kurjer Poznański zdg 57 481.

6 ubikacyj
wysoki parter przy Romana Szymankiego do wynajęcia mieszkanie lub handlowe, od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. rg 3 026

Pięciopokojowe
komfortowe, niski parter, zgrzy. Działynskich 7. mieszka. 7. zdg 57 496

Czteropokojowe
komfortowe wille, blisko Opery ogrodem wydzierzawie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 587

300
wolnych mieszkań 120 składow, stróżniwa, czynsz miesięczny. — Pośrednicy bezpłatnie. Zrzeszenie właścicieli kamienic Wierzbicice 27. zdg 57 625

9 SZUKA MIESZK.
Dwóch pokoi kuchni I piętro zaraz lub później dzierżawa rok zgrzy poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 212

4 pokoi
przynależnościami, elektryczność w Poznaniu, Puszczykowo, Zabikowice poszukuje emeryt 1. 10. lub 1. 1. 34. może się zająć administracją domu. Pośrednicy wykluczeni. Oferty podaniem ceny Kurjer Pozn. zdg 56 696

2 pokojowego
mieszkania śródmieściu od właściciela poszukuje pewny płatnik Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 118

3—4
pokoje od zaraz potrzebne pożądana Łazarz. Jeżyce. Oferty gospodarz Kurjer Poznański zdg 56 163

Mieszkań
różnej wielkości, każdej dzielnicy dla poważnych reflektantów poszukuje „Domus”. plac Wolności 14. telefon 58-17. zdg 56 429

2—3
pokoje kuchnia łazienka nowoczesne odnowione, I piętro Jeżyce, oddam za roczny czynsz zgrzy. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 529

Wyższy urzędnik
szuka mieszkania 3—4 pokojowego wprost od gospodarza. Punktualna dzierżawa zapewniona — Oferty uprasza Kurjer Poznański pod zdg 56 898

4 pokojowe
zaraz III. piętro od 1 października II. piętro w centrum wolne od podatku. — Wojciechowski, Stawna 13

Dwupokojowego
lub jednopedokojowego, kuchnia poszukuje od gospodarza, czynsz narząd. ewentualne zamienie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 494

Poszukuję
mieszkania 2-1 pokój kuchnia lub próżnego pokoju od gospodarza. Zgłoszenia w Kurjerze Poznański zdg 57 990

Dwupokojowego
mieszkania szukam. Adres Kurjer Poznański zdg 57 335

Inżynier
szuka 2-4 pokojowego. Dam odstępnie 2 lata zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 627

10 ZAMIANA MIESZKANIA

2
pokoje, kuchnia słuzacy Szkolna na 8 lub 5 pokoi blisko śródmieścia słoneczne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 57 024

Zamienie
2 ładne pokoje kuchnią na ładny pokój kuchnią lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 125

Rynek Wildecki
2 pokoje kuchnia balkonem, niedrogi zamienie na podobne lub mniejsze. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 162

Zamienie
2 kuchnia Łazarza na śródmieście. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 530

Pokój
kuchnia balkonem I. frontowe. Ozartoria zamienie 2-3 pokojowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 617

11 PCKOJE UMEBL.

Frontowy słoneczny
niekrepujący blisko centrum. Górna Wilda 26, I. prawo. zdg 57 138

Małeckiego
13. m. 5. zdg 56 562

Stacja
dla gimnazjalisty (ki). Marcin 64. mieszkanie 24. zdg 56 447

Dwuosobowy
panienkom Łakowa 7. mieszkanie 10. zdg 56 369

Marcin
27 mieszkanie 7. zdg 56 367

Wrocławska
19. — 4. utrzymaniem — bez. zdg 56 633

Śniadeckich 3
m. 5. dwuosobowy paniąkom zdg 56 624

Pokój
umeblowany wynajme. Spokojna 5a. zdg 56 394

Pokój
słoneczny utrzymaniem bez. — Pręcznica 6 m. 3. zdg 56 128

60 zł
za pokój utrzymaniem kulturalnej rodzinie. Warunek wpłata za 10 miesięcy. Wąly Jagielly 22. mieszkanie 9. zdg 56 296

Słoneczny
dwóm panom. Górna Wilda 24. mieszkanie 8. zdg 56 894

Dwom
inteligentnym Spokojna 21 — 6. zdg 56 885

Słoneczny
ciepły. wygodny. Grunwaldzka 13. 6. zdg 56 890

Solidnemu
panu wynajmie słoneczny czysty balkon elektryczność. Pradzińskiego 12. mieszkanie 9. zdg 57 044

Pokój
umeblowany słoneczny Fredry 4 II zdg 57 019

Frontowy
jedno- dwuosobowy wolny. Mielżyńskiego 1. mieszkanie 13. zdg 57 151

Pokój
Mickiewicza 34. podwórza mieszkanie 8. zdg 57 023

Elegancki
Ratajczaka 11 a. 7 wejście mieszkanie 102. zdg 57 028

Dwuosobowy
najchętniej urzędnikom Jeżycka 45. mieszkanie 6. przy Mickiewicza. zdg 57 091

Pokoje
utrzymaniem. Kraszewskiego 4. 9. zdg 57 033

Jednoosobowy
solidnemu panu. pani elektryczność Szewska 19. mieszkanie 4. zdg 57 306

Frontowy
ewentl. dwa dobrze umeblowane. Strusia 10. mieszkanie 6. zdg 57 038

Dwuosobowy
Marcin 39. 5. zdg 57 039

Nowy Rynek 14/15
utrzymaniem bez. mieszkanie 6. zdg 57 045

Osobne
wejście. umeblowany próżny. inteligentnym. Sapieżyński 3. III. lewo zdg 57 217

Dwuosobowy
młny dobrem utrzymaniem. Ratajczaka 15. mieszkanie 3. zdg 57 051

Frontowy
elektryczność. Niegolewskich 2. mieszkanie 5. zdg 56 875

Pokój
Młyńska 12 a. mieszkanie 10. zdg 57 021

Słoneczny
cichy ciepły. klatki tania Wielkopolska 10 I. zdg 57 050

Panom
kulturalnym frontowy. czysty. niedrogi — Kochanowskiego 22. mieszkanie 6. zdg 56 852

Pokój
Wierzbice 6. m. 1. zdg 57 152

Pokój
Zupańskiego 19. m. 6. zdg 56 835

Lóżko
dziecięce. metalowe prawie nowe korzystnie. Długa 11. mieszkanie 6. zdg 56 789

Fredry
4 II. meski pokój dobrze umeblowany. zdg 56 788

Centrum
jedno lub dwuosobowy. Kreta 22. mieszkanie 10. zdg 56 612

Słowackiego 37
pokój 1-2 osób. wygodami wolny Plebańska. zdg 56 907

Małżeństwu
inteligentnemu umeblowany używalnością kuchni. Prusa 20. mieszkanie 18. zdg 56 905

Pokój
wynajme. Śniadeckich 6 a. m. 11. zdg 57 098

Dla pani
Do godz. 5. Rzeczypospolitej 3. m. 6. zdg 56 915

Centrum
dwa pokoje łącznie komfortowe. słoneczne utrzymaniem — bez. Nowomiejski 5 a m. 9. zdg 56 919

Centrum
jedno — dwuosobowy utrzymaniem. Skarbowska 18. mieszkanie 3. zdg 56 943

Elegancki
1 2 3 osobowy pierwszorzędny utrzymanie Kreta 6 m. 7. zdg 56 955

Pokój
mebl. dla 1 lub 2 panów. Ul. Dąbrowskiego 5a. II. pr. m. 9. zdg 57 179

Pokój
3 Maja 6. m. 12. zdg 57 244

Pokój
kuchnia od gospodarza do wynajęcia. Główna. ul. Helska 41. zdg 57 250

Pokój
utrzymaniem dobrym 100—120 zł. Wierzbice 6. m. 5. zdg 57 258

Pana
na wspólny. Górna Wilda 10. mieszkanie 7. zdg 57 148

2
ładne pokoje. duży balkonem. jednej osobie. Matejki 59. m. 6. zdg 57 137

2
niekrepujące. frontowe, elektryczność (kuchnie). Bukowska 7. mieszkanie 9. zdg 57 136

Centrum
jednoosobowy — dwuosobowy — Skośna 16. m. 5. zdg 57 284

Pokoik
uczniowie czysty. elektryczność — utrzymaniem. Zupańskiego 13 a m. 12. zdg 57 273

Jedno-
dwuosobowy czyste wygodami. dobrem utrzymaniem. św. Marcina 27 — 5. zdg 57 172

Czysty
frontowy. Działyńskich 2. m. 5. zdg 57 170

Dwóch
panów urzędników utrzymaniem bez. Nowa 6. mieszkanie 7. zdg 57 305

Wspólny
panu. Rybaki 20 a m. 7. zdg 57 253

Czysty
Poznańska 58a. m. 6. narożnik Mickiewicza. zdg 57 309

Pokój
słoneczny zaraz. Bukowska 23. mieszkanie 6. zdg 57 540

Pokój
Marcelińska 3. I. lewo. narożnik Grunwaldzkiej. zdg 57 541

Niekrepujący
Poznańska 59. m. 3. narożnik Jasnej. zdg 57 543

Pokoik
osobne wejście. małżeństwa. Poznańska 27. m. 4. zdg 57 544

Pokój
Kraszewskiego 19 — 7. zdg 57 545

Frontowy
2 16żka. Dąbrowskiego 64. m. 11. zdg 57 546

Jedno-
dwuosobowy. elektryczność. Poznańska 27. m. 4. zdg 57 547

Pokój
Staszica 19. m. 10. zdg 57 548

Pokój
próżny (umeblowany). Dąbrowskiego 49. m. 9. zdg 57 535

Słowackiego
34. I. lewo. pokoje. zdg 57 534

Pokój
2 panom wygodami. Dąbrowskiego 24. m. 11. zdg 57 537

Komfortowy
(dwa) telefon. Grudnia 10. m. 2. zdg 57 407

Małżeństwu
Szamarzewskiego 90. m. 10. zdg 57 070

Matejki
2. m. 5. zdg 57 066

2 pokoje
umeblowane. wszelkimi wygodami i telefonem od 1. 9. do wynajęcia. Matejki 11. m. 6. zdg 4 014-56.260

Dwuosobowy
słoneczny. Bedziński. Różana 21. I. zdg 57 216

Niekrepujący
bardzo czysty balkonowy kieszonku panu. Mostowa 32 m. 10. zdg 57 379

Pokój
2 panom (panom). Książki 3. m. 11. zdg 57 377

Matejki
57. m. 9. pokój umebl. Zgłoszenia od 9—12 i 19—21. zdg 57 374

Pokój
Kochanowskiego 5. m. 7. zdg 57 373

Pokój
z utrzymaniem. Działyńskich nr. 10. m. 2. zdg 57 372

Centrum
utrzymaniem. Wąly Kościuszki 7. m. 1. zdg 57 358

Frontowy
Rybaki 22. parter. prawo. zdg 57 352

Inteligentnej
pani. Piekary 24. m. 4. zdg 57 348

Frontowy
Zygmunta Augusta 10 a. m. 9. zdg 57 324

Pokój
pokoik. Kreta 4. II. prawo. zdg 57 520

Duży
klatki schodowej solidnemu panu. Śniadeckich 4 m. 7. zdg 57 507

Dwuosobowy
utrzymaniem bez. Bukowska 9. m. 3. zdg 57 505

2
słoneczne pokoje łącznie. z balkonem. utrzymaniem lub bez. z utrzymaniem telefonu. Matejki 56. m. 8. od zaraz. zdg 57 506

1—2
osobowy. frontowy elektryczność. utrzymaniem bez. Jackowskiego 40. m. 8. zdg 57 504

Słoneczne
niekrepujące. Skarbowska 4. m. 15. zdg 57 486

Pokój
Aleje Marcinkowskiego 14. m. 7. zdg 57 483

Pianinem
Górna Wilda 41 — 3. zdg 57 474

Pokój
niekrepujący. Za Bramką 5 a. m. 1. rg 3 023

Miły
dwuosobowy. użytkowaniem kuchni. Matejki 45. m. 6. zdg 57 442

Małżeństwu
dwa ładne także oddzielnie. słoneczne (kuchnia). Kilińskiego 15. I. lewo (trzecie). zdg 57 441

Pokój
płac Nowomiejski 9 m. 6. zdg 57 438

1—2
łącznie lepsze. fortepian. Kaponiera. Bukowska 9. m. 1. zdg 57 578

Jeden lub dwa
komfortowe może być z utrzymaniem. zaraz do wynajęcia. Sew. Mielżyńskiego 4 m. 3. do 11 rano. zdg 57 593

Frontowy
panu. Woźna 11. 7. zdg 57 588

Małżeństwu
Szawajska 19. m. 9. zdg 57 585

Patrz, czytaj i sądź!

Wystarczy rzut oka na dział inseratowy „Kurjera Poznańskiego“, a szczególnie na jego drobne ogłoszenia, by się przekonać, czem są strony inseratowe „Kurjera Poznańskiego“ dla szerokich rzesz, które mają cokolwiek do polecenia publiczności.

Ktoż nie czyta inseratów reklamowych w „Kurjerze Poznańskim“! Dla kogoż drobne jego ogłoszenia z całą swoją różnorodnością treści nie są codzienną żywą lekturą!

Komuż uda się szybko i korzystnie odnajdąć pokój czy mieszkanie, sprzedać to czy owo, jeżeli nie złoży publiczności oferty swej na łamach „Kurjera Poznańskiego“!

Stronice inseratowe „Kurjera Poznańskiego“, to jak gdyby stale otwarta i czynna giełda kupiecka!

Zresztą: patrz, czytaj i sądź!...

I dobrze pilnuj swego interesu, reklamując się w „Kurjerze Poznańskim“!

Lepszemu
panu z klatki Zielona 5. mieszkanie 7. zdg 56 855

Elegancki
frontowy elektryczność kaloryfery obiadam. Wierzbice 5. mieszkanie 2—3 5—8. zdg 56 613

Frontowy
parterowy. Skarbowska 20. mieszkanie 3. zdg 56 622

Solidnemu
elektryka Romana Szymańskiego 9. I. prawo. zdg 56 614

Inteligentnemu
małżeństwu pokój używaniem kuchni. Małeckiego 22 — 7 Grunwaldzka 23 — 9. zdg 56 587

Wdowa
Po adwokacie przyjmie na stancję panią z dobrej rodziny — mieszkanie ładne — wikt bardzo dobry — opieka zapewniona. Poznań Matejki 55. mieszkanie 1. Pz 3 970-56.226

Utrzymaniem
komfortowy. Skryta 15. mieszkanie 6. zdg 56 679

Frontowy
panu lub pani. Kanałowa 3. mieszkanie 5. zdg 56 743

Frontowy
elektryczność łazienka. Spojna 24 a. mieszkanie 18. zdg 56 754

Pokój
frontowy dla 1 lub 2 panów urzędników. Wierzbice 59. mieszkanie 4. zdg 56 776

Przyjeźdnym
niekrepujące pokoje. Ratajczaka 11 a. mieszkanie 25. zdg 56 824

Niekrepujący
jedno- dwuosobowy Śniadeckich 30. mieszkanie 9. zdg 56 819

Dla
lepszego pana. Górna Wilda 13. m. 8. I. piętro. zdg 57 212

Małżeństwu
Ogrodowa 5. 15. podwórza. zdg 57 208

Pokój
ładny. Szyperka 5. m. 13. zdg 57 145

Pokój
utrzymaniem. Składowa 1. m. 20. zdg 57 139

Pokój
inteligentnemu. Skarbowska 21. m. 2. zdg 57 135

Pokój
niekrepujący wynajme. św. Czesława 16. m. 5. zdg 57 130

Pokój
frontowy. słoneczny. Poznańska 8/10. m. 8. zdg 57 112

Pokój
ładny. elektryczność. łazienka. inteligentnym panienkom. Ratajczaka 26. m. 5. zdg 57 106

Dwuosobowy
Składowa 1. mieszkanie 21. zdg 56 814

Niekrepujący
elegancki frontowy. Zielona 7-13 zdg 56 813

Umeblowany
małżeństwu niewykluczone. Stolarska 2. mieszkanie 2. zdg 57 011

Pokój
frontowy i wspólny św. Marcina 20. mieszkanie 4. zdg 56 953

Pokój
umeblowany. Zupańskiego 4. m. 15. zdg 56 962

Dwuosobowy
Skryta 4. m. 2. zdg 56 967

Plac Wolności
9 m. 12. niekrepujący elektryczność zdg 56 960

Skromny
1 — 2 paniąkom Jeżycka 34 — 6. zdg 56 970

Pokój
pokoik. elektryczność. Wierzbice 51. m. 2. zdg 56 921

Balkonowy
elegancki. Matejki 55 m. 5. zdg 56 928

Próżny
zaraz. front. Matejki 47 m. I. zdg 56 929

Przyjmę
dwóch panów na wspólny pokój tania. Dębiec. Oferty Kurjer Poznański zdg 56 931

Pania
wspólny. Śniadeckich 6 m. 6. zdg 56 923

Wspólny
słoneczny. Nowomiejski 5. mieszkanie 23. zdg 56 938

Wspólny
panu. Focha 41 m. 18. zdg 56 978

Pokój
dla panów Jeżycka 35 m. 5. zdg 56 931

Pokój
czysty utrzymaniem tania. oddam Słowackiego 16 m. 1. zdg 56 932

Lodowa
1 m. 9. przy Ryнку Łazarzkim. zdg 56 934

Niekrepujący
Niegolewskich 16 — 7. zdg 56 966

Inteligentnym
Młyńska 3. m. 10. zdg 56 989

Frontowy
czysty inteligentnemu panu tania. Mostowa 3. m. 18. zdg 56 991

Dwuosobowy
słoneczny. elektryczność. Focha 38. m. 18. zdg 56 992

Pokój
dwa osoby. pokoik Grunwaldzka 23. m. 4. zdg 57 005

Pokój
Śniadeckich 11. m. 13. zdg 57 105

Pokój
umeblowany małżeństwu. Kilińskiego 9. m. 17. zdg 57 099

Pokój
Grobka 6. m. 3. zdg 57 060

Pokój
niekrepujący z wygodami. św. Marcina 33. m. 9. zdg 57 079

Pokój
inteligentnej panią. Zielona 3. mieszkanie 28. zdg 57 210

Pokój
Zupańskiego 5. m. 3. zdg 57 169

Pokój
Długa 4. m. 40. zdg 57 247

Stacja
dla studentek i uczennic. — Plac Wolności 9. m. 12. zdg 57 132

Skarbowska
7 — 10. słoneczny. zdg 57 128

Dwuosobowy
słoneczny. czysty. panów. pań. Wszystkich Świętych 3. m. 10. zdg 57 124

Niekrepujący
dwuosobowy. słoneczny. elektryczność. Wierzbice 24b. mieszkanie 17. zdg 57 12

Łazarz
tani pokój przy rynku wysoki parter. Jeskego 2. m. 15. zdg 57 118

Frontowy
dwuosobowy. św. Marcina 58. mieszkanie 8. zdg 57 11

Przy Zamku
pokój czysty solidnemu panu. elektryczność. łazienka. centralne ogrzewanie. Zygmunta Augusta 10 a. m. 5. zdg 57 204

Frontowy
wynajme. Kwiatowa 13. mieszkanie 6. zdg 57 185

2—3
Ratajczaka 13 — 5. zdg 57 114

Czysty
Ratajczaka 33. m. 13. zdg 57 113

Dwuosobowy
Piekary 20/21. m. 7. zdg 57 100

Jedno
dwuosobowy. czysty. elektr. Prusa 20. mieszkanie 12. zdg 57 096

Dwa
frontowe. elektr. łazienka. Focha 49. m. 9. zdg 57 093

2 niekrepujące
czyste. elektryczność. łazienka. — Sw. Józefa 3. m. 5. zdg 57 089

Pokój
1 lub 2 panów. Długa 4. m. 25. zdg 57 279

Pokój
Wąly Królowej Jadwigi 11. m. 8. zdg 57 295

Dwuosobowy
Wrocławska 30 m. 22. zdg 57 270

Tani
Piaskowa 8. mieszkanie 9. zdg 57 268

Wspólny
panu. Półwiejska 13. m. 7. zdg 57 256

Podgórna
4 m. 10. zdg 57 255

Mały
niekrepujący. Wszystkich Świętych 6. m. 6. rg 3 039

Plac
sprzedam. Słowackiego 34. I. lewo. zdg 57 533

Czysty
2 uczniom utrzymaniem bez. dobrym religijnym domu. Focha 76. mieszkanie 5. zdg 55 982

Panom
paniom małżeństwu. Różana 4 a. m. 14. zdg 57 317

Ogrodowa
12. m. 11. zdg 57 301

Aleje Marcinkowskiego
21. m. 7. dwu- jednoosobowy. niekrepujący. elegancki. łazienka. ewentualnie utrzymanie. zdg 57 296

Jedno
lub dwuosobowy. Długa 9. m. 8. zdg 57 293

Półwiejska
33 — 7. zdg 57 307

Jedno-
dwuosobowy elektr. Śniadeckich 6. m. 7. zdg 57 245

Wspólny
panience. Mostowa 29. mieszkanie 3. zdg 57 243

Działyńskich
2 m. 2. inteligentnym paniom. utrzymaniem — bez. zdg 57 239

Księdzu
Doktorowi. inteligentnym solidnym dwa dobrze umeblowane frontowe pokoje. elektryczność. łazienka. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 234

Słoneczny
czysty jednoosobowy dwuosobowy utrzymaniem. bez. Matejki 1. mieszkanie 4. zdg 57 222

Czysty
pokój centralne ogrzewanie. — Śniadeckich 19 m. 5. zdg 1094

Śniadeckich
20 — 8. zdg 57 414

Skromny
czysty pokój Rynek Łazarzki 2. m. 3. zdg 57 413

Wspólny
panience. Marcinga 63 m. 23. zdg 57 412

Pokój
ładny. elektryczność tania. wynajme. Łakowa 9 m. 7. zdg 57 410

Dwuosobowy
dobrze umeblowany. Łakowa 21. m. 17. rg 3015

60 zł
2 pokoje użytkowaniem kuchni. — Szewska 13 parter lewo. rg 3014

Małżeństwu
umeblowany. piecyk do gotowania. Wolnica 6. m. 5. zdg 57 489

Pokój
niekrepujący z utrzymaniem 1. 9. 33. Masztalarska 1/2. m. 7. rg 3 032

Próżny
drugi umeblowany elektryczność. u samotnej osoby. Chelmońskiego 17. m. 11. dg 1 101

Łazarz
przyjmie ucznia na stancję. Niegolewskich 14. m. 13. dg 1 100

Pokoje
dwa umeblowane tania wydzierżawie. Górna Wilda 50 m. 11. zdg 57 464

Frontowy
ładny tania. Poznańska 33. Woźniak. zdg 57 53

Pokoik
panience. Słowackiego 48 — 8. zdg 57 539

2 panom (panom). Książki 3. m. 11. zdg 57 377

Matejki
57. m. 9. pokój umebl. Zgłoszenia od 9—12 i 19—21. zdg 57 374

Pokój
Kochanowskiego 5. m. 7. zdg 57 373

Pokój
z utrzymaniem. Działyńskich nr. 10. m. 2. zdg 57 372

Centrum
utrzymaniem. Wąly Kościuszki 7. m. 1. zdg 57 358

Frontowy
Rybaki 22. parter. prawo. zdg 57 352

Inteligentnej
pani. Piekary 24. m. 4. zdg 57 348

Frontowy
Zygmunta Augusta 10 a. m. 9. zdg 57 324

Pokój
pokoik. Kreta 4. II. prawo. zdg 57 520

Duży
klatki schodowej solidnemu panu. Śniadeckich 4 m. 7. zdg 57 507

Dwuosobowy
utrzymaniem bez. Bukowska 9. m. 3. zdg 57 505

2
słoneczne pokoje łącznie. z balkonem. utrzymaniem lub bez. z utrzymaniem telefonu. Matejki 56. m. 8. od zaraz. zdg 57 506

1—2
osobowy. frontowy elektryczność. utrzymaniem bez. Jackowskiego 40. m. 8. zdg 57 504

Słoneczne
niekrepujące. Skarbowska 4. m. 15. zdg 57 486

Pokój
Aleje Marcinkowskiego 14. m. 7. zdg 57 483

Pianinem
Górna Wilda 41 — 3. zdg 57 474

Pokój
niekrepujący. Za Bramką 5 a. m. 1. rg 3 023

Miły
dwuosobowy. użytkowaniem kuchni. Matejki 45. m. 6. zdg 57 442

Małżeństwu
dwa ładne także oddzielnie. słoneczne (kuchnia). Kilińskiego 15. I. lewo (trzecie). zdg 57 441

Pokój
płac Nowomiejski 9 m. 6. zdg 57 438

1—2
łącznie lepsze. fortepian. Kaponiera. Bukowska 9. m. 1. zdg 57 578

Jeden lub dwa
komfortowe może być z utrzymaniem. zaraz do wynajęcia. Sew. Mielżyńskiego 4 m. 3. do 11 rano. zdg 57 593

Frontowy
panu. Woźna 11. 7. zdg 57 588

Małżeństwu
Szawajska 19. m. 9. zdg 57 585

Wspólniczki
poszukuje przystojny chemik do zyskowego przedsiębiorstwa z kapitałem do 20 000 zł. Małżeństwo nie wykluczone. Kalsz, poste-restante 1 096. Zdz 57 445

Niezależna
inteligentna większe mieszkanie wiek średni poznań z matrymonijalnym starszego inteligentnego pana na rządowym stanowisku. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 895

Wielkopolkanka
starsza, dobra towarzyska, go spodarna, praktyczna, pozna w celu matrymonijalnym pana wykształconego 50—55 lat, niewymagającego majątku — biura wykluczone. Kurjer Poznański zdz 57 569

Kapitan marynarki
lat 35, przystojny, szuka znajomości pań posiadających rotówkę lub realność cel matrymonijalną. 7-loszenia fotogr. Kurjer Pozn. zdz 57 619

Panienkę
miła spokojna do lat 22 pozna inteligentny pan Ewentl fotografuje zwracam. Cel matrymonijalny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdz 57 567

Inżynier
ślazak, lat 36, na stanowisku poważnym pozna pannę w celu matrymonijalnym. Listy kierować do Kurjera Poznańskiego pod zdz 57 367

24 NAUKA

Doktor filozofii
poloniasta historyk 16 lat praktyki szuka posady w szkole prywatnej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdz 56 475

Przyrodniczek
poszukuje kondycji Poznaniu względnie Koscian. Oferty Kurjer Pozn. zdz 56 705

Tłumaczka
angielskie, francuskie, niemieckie, przepisywanie na maszynie lekcyjne Spandowska, Aleje Marcinkowskiego 24. m. 31. ng 9 561

Poznańskie Kursy Budownictwa
(Szkoła Przygotowawcza). Kraszewskiego 17. mieszkanie 15. Pr. 3 730-56 231

Niemieckiej
konwersacji udzielam. Oferty Kurjer Poznański zdz 55 054

Kursy
stenoğrafji pisanja maszyna. — księgowości rozpoczynam 4 września. Strzelecka 33. zdz 55 744

Francuzka
poszukuje pokoju wzmian za lekcje. Oferty Kurjer Poznański zdz 55 772

Kursy
stenoğrafji pisanja na maszynach. Kantańka 1. mieszkanie 6. zdz 56 161

Kursy
stenoğrafji pisanja maszyna. — Kantańka 1. miesz. 6. zdz 56 162

Maturzyście
wspólny utrzymaniem rodzina inteligentna. Kraszewskiego 4 — 9. zdz 57 034

Kto
przygotuje chłopca do ósmej klasy? Oferty Kurjer Poznański zdz 56 876

Frontowy
słoneczny balkon utrzymanie. Chelmońskiego 9 m. 5. zdz 56 851

Prof. Ehrenberg skrzypek
pedagog udziela nauki początkującym i zaawansowanym. Przyjmuję osobiecznie tylko Dabrowskiego 26. mieszkanie 4. zdz 56 793

Rutynowany pedagog
dwunastoletnia praktyka pedagogiczna doktorat matematyki — przygotowuje do wszystkich egzaminów ze wszystkich przedmiotów. Specjalne metody oparowane kursu gimnazjalnego. Opóźnionych dorosłych skrócona metoda. Gwarantuję! Półwiejska 11, mieszkanie 17. zdz 56 304

Profesor
miejscowego gimnazjum państwowego udzieli korepetycji zakres szkół średnich przygotowuje prywatnie do I kl. gimn. (w razie dostatecznej liczby zgłoszeń zbiorowo). Matejski 2. mieszkanie 6 (15—17). zdz 56 829

Francuskiego
dobrej sily poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 827

Szkoła Tańców Szcurek - Szcurekówna
Wrocławska 14. zdz 56 879

Niemieckiego
francuskiego, włoskiego grun-townie 10 zł miesięcznie. Ratajczaka 13. mieszkanie 12. zdz 57 315

Absolwent
Politechniki Warszawskiej udziela korepetycji matematyki fizyki w zakresie 8 klas za skromne wynagrodzenie. Liczne referencje mieszkanie. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdz 56 914

Kto
wydoskonalę w języku polskim. Warunki Kurjer Poznański zdz 56 920

Angielskiego
grun-townie udzielam fachowo. Konwersacji utwory oraz korepetycje handlowej. Łatwa metoda dla początkujących. Wyższa londyńska. Wskaże Kurjer Pozn. zdz 56 909

Student
udzieli pomocy w odrabianiu lekcji. godzina 70 groszy. Oferty Kurjer Pozn. zdz 57 262

Niemieckiego
lekcyj i konwersacji udziela akademik niemiecki. Oferty Kurjer Pozn. zdz 57 078

Niemieckiego
francuskiego 1.— Oferty Kurjer Poznański zdz 57 062

Nauczycielka
gimnazjalna przygotowuje do wszystkich klas jako nauczycielka domowa. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 375

Księgowości
stenoğrafji korespondencji, maszynowy wyuczamy. Kurs rozpoczynamy 2 września. „Postep”. plac Wolności 2. zdz 57 492

Siedmioklasistka
potrzebuje pomoc francuskim. — Oferty cena Kurjer Pozn. zdz 57 577

Studentka
udzieli lekcji za obiady. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 889

2 panienkom
pokój oddzielny spokojny, utrzymaniem. Aleje Marcinkowskiego 19 m. 7. zdz 57 611

25 MUZYKA

Lekcje
muzyki Jankowska Neumann b. prof. Państw. Kons. Waly Zygmunta Augusta 2. zdz 57 025/6

Duet
z akordeonem od 1. 9. przyjmie Mettler, Noskowskiego 3. zdz 56 142

7 zł
lekcyj fortepianu początkującym poza dom. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdz 56 574

Lekcyj
gry na fortepianie udziela W. Olszewska Wierzbicze 13. mieszkanie 5. Dyplom państwowy. zdz 56 432

Muzyki
lekcie — fortepian udzielam. Dolna Wilsa 71 m. 2. zdz 54 727

Lekcyj gry na fortepianie
udziela prof. Halna Malinowska Severyna Mielżyńskiego 1, mieszkanie 13. zdz 55 318

Fortepianu
lekcie udziela dyplomowana, dłuższa praktyka pedagogiczna, komplety dla dzieci tanio. Oferty Kurjer Poznański zdz 55 771

J. Skotarkówna
pianistka dyplom państwowy b. nauczycielka Państw. Konserwatorium Muzycznego w Poznaniu udziela lekcji gry na fortepianie teorii i solfeżu. Kurs przygotowawczy Zgłoszenia ul. Staszica 5 m. 7. codziennie od godz. 3 po południu. zdz 55 909

Gruntowne
lekcie fortepianu. — Strzelecka 23 b. parter. zdz 55 969

Poznańska
szkoła gry fortepianowej Czesne minimalne. Wodna 8. zdz 54 460

Polska
Szkoła Forte-pianowa obejmuje w programie utwory klasyczne i współczesne ze specjalnym podkreśleniem twórczości rodzimiej. Prospekt na życzenie. — Wpisy: Podgórną 7. miesz. 3. dg 1 037

Lekcyj
gry fortepianowej udziela dypl. nauczycielka. Ogrodowa 3. parter. zdz 56 740

Lekcje
gry skrzypcowej udziela dyplomowana nauczycielka muzyki. — Kaufussówna, Wilda. Strumykowa 7. III. zdz 57 203

Lekcyj
gry fortepianowej w dom — poza dom od 3—6. Forte-pian ćwiczeń. Marszałka Focha 38. 10. zdz 57 126

Fortepian
grun-towne lekcji udziela — przygotowuje do konserwatorium Perzyńska, egz. naucz. Stasi-czka 25. zdz 57 530

Pianino
wolne do ćwiczeń. Podgórną 6. mieszkanie 9. zdz 57 166

Lekcyj
gry fortepianowej udziela dyplomowana nauczycielka. Szpotañska Plac Świetokrzyski 2. zdz 57 243

Gry
forte-pianowej grun-townie 10 zł miesięcznie. Ratajczaka 13. mieszkanie 12. zdz 57 314

Nauczyciel
muzyki udziela lekcji skrzypiec 4.— miesięcznie 2 razy tygodniowo. Dabrowskiego 37. miesz. 20. zdz 57 213

Skrzypek
z repertuarem wolny. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 490

Jazbandzista
boczne instrumenty, akordeon, wiolonczela, wolny. Bakowski, Bukowska 41, m. 11. zdz 57 472

Fortepianowej
gry udziela grun-townie tanio, absolwentka szkoły muzycznej. — Przygotowuje do konserwatorium Łakowa 14. miesz. 22. zdz 57 424

Pianistka
prof. Szkoły Muzycznej udziela lekcji gry fortepianowej. Wien-ebicze 14 — 2. tel. 74-25. zdz 57 580

Nuty
Pijmy — Na pływaniu — Żebyś wiedziała — Dziś będziec moja — i inne nowości biergle przerywane poleca A. Cybulski. Św. Marcina 9/10. nr 5 040

Wiolonczelista
solista Sakofon, Puzon Jazz-band od 1. IX. Górna Wilsa 102. skład. zdz 57 394

26 ROZRYWKA

Kino „Sfinks“
Dzisiaj premiera! Wielki dramat miłosny „Upadły anioł” Nancy Carroll Gary Cooper. portj. 552

Kino Tęcza
Ben Hur. zdz 57 184

Miły pobyt
poleca „Paryżanka”. Półwiejska 30. Koncert. gabinety. zdz 57 260

Miły
pobyt poleca restauracja „Pod Słońcem”. Półwiejska 5. zdz 57 618

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Młody
rzutki handlowiec obeznany w dostawach wojskowych z niedużym kapitałem mażący zastąpić szefa poszukuje zajęcia wzorowa siła. Oferty Kurjer Poznański zdz 55 103

Pomocnik
fryzjerski poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 367

Wożny
poszukuje posady kaucej 1 000 do 1 500 zł zapewniona. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 553

Panna
lat 24. poszukuje posady jako kasjerka wzgl. jako samodzielna eksiedientka 200 zł. Oferty Kurjer Pozn zdz 56 724

Przyrodniczek
dyplomowana obejmie zaraz posade nauczycielki w zakładzie średnim względnie w szkole powszechnej. Oferty Kurjer Pozn. zdz 56 710

Bufetowa
zna dobrze obsluze gości poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdz 56 918

Kasjerka
poważnej firmy znająca wszelkie prace biurowe, biegła w niemiec-kim przyjmie posade tylko na wsi. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 508

Inteligentna
panienka poszukuje posady do dzieci zaraz lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 515

Ogrodnik
kawaler kilka lat praktyki, dobre świadectwa szuka posady zaraz lub później Jan Pucek Orle-poczta Nojowo. Miesz. 2. zdz 56 782

Maturzystka
poszukuje jakiejkolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 203

Wychowawczyni
skromna inteligentna, kilkun-letnia praktyka, kochająca dzieci poszukuje posady. Miejscowość obojetna. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdz 56 152

Książkowa
korespondentka młoda zdolna, inteligentna poszukuje stosownej posady Łaskawe zgłoszenia Kur-ier Poznański rg 2982

Krawcowa
praktyka poszukuje szycia w dom-tanio. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 878

Sierota
z głębi rozpaczy i niedzy prosi o iskierekę litosć w wyszukaniu mu pracy korepetycji czy t. p. — ewentualnie prosi o kilka groszy wspomogi, czy też o stare ubranie buciki itp. Tyle razy ogłaszałem się i nikł nie przyszedł z pomocą wierzę jednak że ktoś teraz się zlituje nad niedzym. Łaskawe zgłoszenia przyjmuję Wisńiowski Zbigniew. Puzniński. Poste-Restante. zdz 56 870

Szukam
posługi z gotowaniem. okolica Wrocławskiej. Starego Rynku. Oferty Kurjer Pozn. zdz 57 029

Absolwentka
Miejskiej Szkoły Handlowej z 5 klasami gimn. poszukuje posady początkującej biurowej. Łaskawe oferty ul. Strusia 3a. mieszkanie 8. zdz 56 673

Młoda
przystojna szuka posady zarządz-czyni u starszej żamożnej osoby. Oferty Kurjer Pozn zdz 56 407

Młoda
dobra kucharka restauracyjna poszukuje posady od 1. 9. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 467

Dziewczyna
uczciwa z dobrym gotowaniem, długoletnie świadectwa poszukuje posady od 1. 9. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 466

Kucharka - gospodyni
z dobrymi świadectwami z dobrym gotowaniem i zaprawianiem poszukuje posady od 1 września w Poznaniu Katarzyna Matu-szczakówna Opatowska 27. Grudnia 9. u Gierszewskich. zdz 56 494

Krawcowa
dobrem krojem poleceniem szuka posady lepszych domach. — Oferty Kurjer Poznański zdz 56 937

Dziewczyna
kucharka z dobrem gotowaniem długoletnie świadectwa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 945

50 zł
dam za wskazanie posady elektro-montera ewentl. kasjera, magazyniera portjera lub woźnego — kauceja 200 zł. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 946

Szofer
mechanik szuka posady z kauceja. Oferty Kurjer Pozn. zdz 56 654

Panienka
inteligentna przystojna szuka posady jako ekspedjentka. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 704

Szofer - mechanik
poszukuje posady na nowy duży autobus lub też na dobra silną osobowca maszynę — O ile mało jazdy zajmie się elektrycznością, naprawa motorów spalinyowych i temu podobnych. Jeżdżem 11 lat Rolls-Roycem i innymi — Świadcetwa pierwszej klasy. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 806

Posługi
3 dni w tygodniu poszukuje uczel-wa i dobrze polecona Oferty Kur-ier Poznański zdz 56 912

17
letni poszukuje nauki kupiectwa. Oferty Kurjer Pozn zdz 56 906

Młodsza
uczciwa dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego od 1. 9. Zgłoszenia do Kurjera Poznań-skiego zdz 56 901

Biurowa
lat 22 matura gimnazji. 11 miesięczna praktyka biurowa pisz-ca biegła na maszynie. znająca niemiecki. książkowość poszukuje odpowiedniej posady. Oferty Kur-ier Poznański zdz 57 056

Dziewczyna
do wszelkiej pracy domowej go-towaniem. Oferty Kurjer Poznanski zdz 56 913

Obejmę stanowisko kierownika przedsiębiorstwa
(filij biura etc.) Mam studia rol-nicze praktykę w tym zawodzie. Jednak dzięki ogólnemu wykształceniu i doświadczeniu życiowemu sumiennosći i pracowitości oraz dobrym poleceniom podolać w każdym dziale. Reflektuję na stanowisko samodzielne tylko poważnych znanych firm i instytucyj chrześcijańskich. Zafiarowana pod „Gdynia” do „Par” Poznań Al. Marcinkowskiego 11. Pg 4 005-71.56

Maszynistka
piszaca pod dyktando (polski niemiecki francuski angielski) poszukuje zajęcia popołudniu. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 487

Krawcowa
zdolna poszukuje posady. Zgłosze-nia Kurjer Poznański zdz 56 566

Pomocnik handlowy
branży spożywczo-restauracyjnej, wyczał samodzielnie szefów — spec. dekoracji reklam i afiszów — po wojsku w posiadaniu bardzo dobrych świadctw poszukuje posady Oferty proszę Kurjer Poznanski zdz 56 538

Wynagrodzę
wzlednie złoze kaucej przy o-trzymaniu pracy księgowej kore-spondentki kasjerki Długoletnie świadectwa prima referencje. Oferty Kurjer Pozn. zdz 56 844

Dziewczyna
do wszelkiej pracy domowych co-kiwiek gotowaniem szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznanski zdz 56 849

Panienka
6 klas gimnazjalnych poszukuje posady wychowawczyni. Zgłosze-nia Kurjer Poznański zdz 56 792

Nauczycielka (dypl.)
sumienna młoda milego uosobo-bienia przyjmie posade również na wsi w lepszym domu zaraz lub później Stosuje się do najnow-szych programów i metod. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdz 56 791

Krawcowa
poszukuje posady poza domem. Oferty Kurjer Pozn. zdz 56 620

Osoba
młoda inteligentna, energiczna, znająca doskonale gotowanie jak również na wszystkich czynnościch szuka posady gospodyni-zarządzczy i samotnych osób. — Oferty Kurjer Pozn. zdz 57 022

Dyrektryza
krawiecka, praktyka w pierwszo-rzędnych salonach mód, posu-kuje posady. Oferty Kurjer Poz-nański zdz 56 413

Dziewczyna
dobrem gotowaniem pieczeniem, polecona szuka posady Miejscowość obojetna. — Oferty Kurjer Poznański zdz 56 857

Dziewczyna
porządna szuka posady do wszyst-kiego zaraz lub 15. Oferty Kur-ier Poznański zdz 56 858

Panna
lat 22 przystojna inteligentna, poszukuje posady u samotnej oso-by zaraz lub 1. 9. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 842

Bona
wychowawczyni z pozwoleniem nauczania poszukuje posady do dzieci od lat 3 za skromnym wy-nagrodzeniem Oferty Kurjer Poz-nański zdz 56 883

Szofer
początkująca praktyka poszukuje posady za minimalnym wynagro-dzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 201

Posługi
z gotowaniem lub bez, poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 130

Osoba
inteligentna lat średnich, przy-jmie posade do samodzielnego pro-wadzenia kuchni 1—3 osób. Ofery Kurjer Pozn. zdz 57 227

Kuśnierz
damski, dzielny, szuka pracy. także dom. Oferty Kurjer Pozn. zdz 57 155

Krawcowa
szuka pracy do cerowania, na-prawiania bielizny i przeróbki damskiej, dziecięcej garderoby. Oferty Kurjer Pozn. zdz 57 527

Dziewczyna
wiejska, uczciwa i pracowita po-szukuje posady z dobrem go-towaniem, zaprawami i pieczeniem ciast, jako przyehodnia lub sprzątania biur. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdz 56 995

Wdowa
bezdzienna, lat 37, uczciwa, za-ufana znająca prace domowa, szuka posady Oferty Kurjer Poz-nański zdz 56 997

Lakiernik
powozowo-samochodowy zdolny, prosi W. P. Ziemiań o prace w majątku, zna również prace siod-larskie. — Wymagana bardzo skromne. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 010

Śluząca
pracowita, sumienna, uczciwa, po-szukuje posady z gotowaniem do wszystkiego. Oferty Kurjer Poz-nański zdz 57 225

Dziewczyna
do wszelkiej pracy, z dobrem go-towaniem, zaraz poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdz 57 525

Chłopak
lat 16 syn uczelwicy rodziców wyczył się rzemiertwa. Oferty Nowak, Krobia Kobylńska 51. ng 5 007

Szofer - ogrodnik
z długoletnią praktyka dobrymi poleceniami zna prowadzenie elektrołni poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdz 57 047/8

Wychowawczyni
inteligentna, samodzielna, jedyna-nastoletnia praktyka, poszukuje posady, Pierwszorzędne świadectwa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdz 56 289

Poszukuje
od 1. lub 15. 9. posady bufetowe-wej, praktykowej lub do wszelkiej prac domowych. Umiejęt-gotować, stem sumienna, czysta i rzetelna. Posadam dobre świadcetwa. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdz 56 872

Kucharka
samodzielna, dobre polecenia do samotnej osoby od 1 lub później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdz 57 310

Śluząca
poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 303

Dziewczyna
uczciwa, sumienna, z dobrem go-towaniem szuka posady od 1. — Oferty Kurjer Poznański zdz 57 304

Panienka
z ładnym charakterem pisma biegła w liczeniu poszukuje posady za małym wynagrodzeniem, może prowadzić filię piekarska i mleczarska lub t. p. złożyć kaucej. — Oferty Kurjer Poznański zdz 57 328

Sierota
gospodyni przyjmie pisma biegła w liczeniu poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Marja Konieczka Gniezno, Wojciecha 6 m. 1. zdz 57 325

Młoda
wychowawczyni poszukuje posady dzieci azychem lub wyrzcycielki Oferty Kurjer Poznański zdz 56 525

Krawcowa
pierwszorzędna biegła szuka posady w dom Oferty Kurjer Poz-nański zdz 57 236

Inteligentna
zaufana pracowita czysta posu-kuje jakiegokolwiek zajęcia sta-łego. Oferty Kurjer Poznański zdz 57 285

Laborantka
do apteki lub drogerji od 1. października poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdz 57 275

Posługaczka
z dobrem poleceniem poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poz-nański zdz 57 167

Osoba
dłuższy czas bez pracy szuka po-sługi z gotowaniem lub bez. — Oferty Kurjer Poznański zdz 57 165

Dziewczyna
starsza samodzielna uczciwa — pracowita dobrymi świadctwami szuka posady Oferty Kurjer Poz-nański zdz 56 956

Posługaczka
szuka posługi popołudniu Oferty Kurjer Poznański zdz 56 935

Sierota
z dobrego domu szuka posady na probostwie lub u samotnej pani. Zgłoszenia do Kurjera Poznań-skiego zdz 56 519

Początkująca
maszynistka ze szkoła handlowa poszukuje posady. Słowackiego 33. mieszkanie 17. zdz 56 465

Inteligentna
panienka kilkioletnia praktyka — dobrymi świadctwami, polecenia poszukuje posady wycho-wawczyni do dzieci zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdz 56 507

Osoba
inteligentna, lat 46, zna dobre gotowanie także kuchnie jarska, prarowanie szytwej bielizny szu-ka posady. Oferty Kurjer Poz-nański zdz 56 506

Dziewczyna
dobremi świadectwami, poszukuje
posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 321

Starsza
inteligentna, dobre polecenia
przyjmuje, posada do samodzielnego
osoby. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 312

Kucharka
szuka posady na wskroś uczciwa
do jednej lub dwóch osób. Oferty
Kurjer Pozn zdg 57 074

Kucharka i pokojowa
z dobrymi świadectwami poszukuje
posady razem od 1. 9. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 334

Osoba
starsza szuka posady do gotowa-
nia lub zastępczą zaraz. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 393

Najchętniej
do dzieci szuka posady inteligent-
na dziewczyna. Oferty Kurjer
Poznański zdg 57 331

Paniienka
z długoletnią pracą piekarsko-cu-
kierniczą, dobrem poleceniem szu-
ka posady od 1. lub później, miej-
scość obojetna. Łaskawe oferty
Kurjer Poznański zdg 57 311

TEATRY
Poznań, sobota, 26. 8.

TEATR POLSKI: Dziś —
„Musisz się ze mną oze-
nić”.
TEATR NOWY: Dziś nie-
czynny.

KOMEDJA MUZYCZNA: —
Dziś: „Paniienka z Chwa-
liszowa”, występ Hanki
Wańskiej.

Niedziela, 27. 8. „Pani-
enka z Chwaliszowa”, wy-
stęp Hanki Wańskiej

SCENA NA WODZIE W
SOŁACZU: Dziś niezyn-
na.

„TEATR ZA 50 GROSZY”:
w ogrodzie Zoologu: Dziś
o godz. 20 poegnalna re-
wija pt. „Zęganica nam”.

Bydgoszcz, sobota, 26. 8.
TEATR MIEJSKI: Dziś —
„Zonczka z Variete”,
premiera.

KINA

Poznań, sobota, 26. 8.
APOLLO: „Gracze w szachy”,
COLOSEUM: „Flip i Flap”,
„Mężowie i Zony”. Na
scenie Ben Ali i Tamara.

CORSO: „Eskadra Orłów”
oraz „Droga do piekła”.
METROPOLIS: „Ostatnia
Eskapada”.
ORZEL: „Biały manda-
ryn” i „Rief i Raff w Al-
pach”.

ODEON: „Kongres Tańcy”,
RENAISSANCE: „Sto me-
trów miłości” nadpro-
gram „Dwa Pechowcy”.
SŁONCE: „Adjutant Jego
Wysokości”.

SFINKS: „Upadły anioł”.
szumi”.
TECZA: „Ben-Hur”.
WILSONA: „Błękitna Ra-
psodia”.

Bydgoszcz, sobota, 26. 8.
APOLLO: — „Szlachetny
zwycięzca” oraz dodatek
dźwiękowy.

BAŁTYK: „Pięści Caballe-
ra” i „Bezimienni boha-
terowie”.
KRISTAL: „Zabójstwo do-
ktora Spillera” i nadpro-
gram.

MARYSIENKA: dźwięko-
wy — „Dzwonnik z No-
tre Dame” oraz „Kwiat
stepu”.

REWJA: „Sztabskapitan
Gubaniów”, na scenie re-
wja „Krótkie śpiące”.

SŁONCE: „Z pokojówki
jaśniepani”, na scenie
rewja „Precz z kryzy-
sem”.

SZKOLNE wyświetla w
„APOLLO” o godz 5 po
poł. do soboty włączn
nowy film dźwiękowy
„Skippy”.

Krotoszyn: Dziś i dni nastę-
pne:
BAŁTYK: „Trader Horn”,
dźwiękowy.

PROMIEN: „Karijera pan-
ny Dodo”.

Paniienka
poszukuje posady do pomocy pa-
ni domu i dzieci. Posiada zna-
dectwa. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 57 447

Pani
samotna, inteligentna, w star-
szym wieku, przyjmie zaraz lub
później posadę zarządczyni domu
do towarzystwa lub podobną. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 57 446

Starsza
inteligentna, religijna panna, do-
bremi świadectwami, poszukuje
posady wychowawczynie, wyre-
czytelki, zna szycie, dobrze go-
tuje. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 405

Obywatel polski
pracujący od 23 lat w Niemczech
jako włodarz, obecnie jako rzadca,
znający dokładnie wszelkie
roboty, posiadający dobre świad-
ectwa, szuka posady od 1 stycznia
1934 r. Łaskawe oferty Kur-
jer Poznański zdg 56 871

Gospodyni
kucharka samodzielna z dobrymi
poleceniami, znająca gospodar-
stwo wiejskie i miejskie, szuka
posady na probostwie lub u sa-
motnej osoby. Zgłoszenia Kurjer
Poznański nr 5 034

**Były komisarz Policji
kupiec podróżujący**
poszukuje jakiegokolwiek posady
z małym wynagrodzeniem. Oferty
Kurjer Poznański zdg 57 48:

Dziewczyna
do wszelkiej prac gotowaniem,
dobremi świadectwami poszukuje
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 57 484

Sierota
wiek średni, zaufana i uczciwa,
z gotowaniem, praniem, prasowa-
niem, posiada długoletnie świad-
ectwa, dobre polecenia, z wia-
dną pościelą, szuka posady za ma-
łym wynagrodzeniem. Łaskawe
oferty Kurjer Poznański
zdg 57 475

Krawcowa
poszukuje pracy poza domem. —
Oferty Kurjer Pozn. rg 3 025

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem,
skromne wymagania szuka po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 235

Panna
umie wszelkie prace oraz eksp-
edycyjne w składzie kolonialnym
i cukiernym, szuka pracy. Zgłoszenia
do Kurjera Poznańskiego
zdg 57 233

Ekspedjentka
szuka posady w składzie kolo-
nialnym lub piekarni. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 57 226

Magistra
farmacji bez praktyki szuka po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 220

Krawcowa
poszukuje pracy w dom lub poza
domem. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 416

Poszukuje
szycia w domu poza dom. —
Elegancko przeróbki. Zgłoszenia
Kurjer Poznański rg 3 008

Gospodyni
kucharka z dobrą praktyką, po-
rządna, czysta, uczciwa, pracow-
ita, skromna, poszukuje od 1. wrze-
śnia posady w kasynie, hotelu
lub majątku lub do internatu. —
Zgłoszenia Brzoza majątek, po-
wiat Krotoszyn. zdg 57 366

Samodzielna
wykończarka trykotarska szuka
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 57 298

**Poszukujemy
z kaucją**
kasjerki, maszynistki, eksped-
jentki na godzinny popołudniowy,
Dom Towarów Jednostliwych
Cen" Jan Bielecki, Ratajczaka
36, godz. 9—10.

Ekspedjentka
do kapeluszy damskich w Po-
znaniu, rutynowana, potrzebna.
Oferty z podaniem dotychczas-
wych zajęć do Kurjera Poznań-
skiego pod zdg 57 266

Ekspedjentkę
przyjmuje do składu za zlozeniem
500—600 zł. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 529

Uczeń
z średnim wykształceniem, syn
uczciwych rodziców potrzebny do
biura. Oferty do Tow. Ubezp.
„Europa”, Plac Wolności 9,
zdg 57 131

Dziewczyna
uczciwa, umiejąca samodzielnie
gotować, poszukuje posady zaraz
lub pierwszego. Oferty Kurjer
Poznański zdg 57 241

Dziewczyna
samodzielną, dobrem gotowa-
niem, wszelkimi zaprawami, uc-
ziwa, poszukuje posady do sa-
motnej od 15. 9. Oferty Kurjer
Poznański zdg 57 224

Dziewczyna
gotowaniem do wszystkiego po-
szukuje posady 1. 9. Oferty Ku-
rjer Poznański zdg 57 267

Uczeń
fryzjerski mający 2 lata prak-
tyki, poszukuje posady. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 451

Służąca
samodzielna gotowaniem szuka
posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 57 594

Uczeń
fryzjerski posiadający 2½-letnią
nauczenie pragnie się doczekać. Oferty
Kurjer Poznański zdg 57 391

Dziewczyna
skromna do wszystkiego lub za-
pokojowa zna cośkolwiek szycia
poszukuje posady. Łaskawe oferty
Kurjer Poznański zdg 57 436

Służąca
samodzielne gotowanie świadcze-
nia dobre szuka posady od 1.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 334

Maszynistka
młoda, biegła biuralistka, poszu-
kuje posady. 50 miesięcznie. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 57 443

Dziewczyna
uczciwa do dzieci szuka posady.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 503

**Koncesj. Kursy Gimn.
„Pedagogium Poznańskie”**
(zał. w r. 1919.)
przygotowują skutecznie
i szybko do egzaminów
z kl. IV — VIII. Wykła-
dają wybitne siły pro-
fesorskie. Ceny ni-
skie. Początek roku
4 września. Zapisy co-
dziennie od godz. 6 — 7
Skarbową 5, III p.
zr 19 720

Wychowawczyni
rutynowana przyjmie posadę Po-
znaniu względnie przychodni. —
Pomoc lekcjach. Oferty Kurjer
Poznański zdg 57 558

Dziewczyna
nawskroś uczciwa czysta religij-
na szuka posady do wszystkiego
od 1. 9. dobre świadectwa Oferty
uprasza Kurjer Poznański
zdg 57 559

Służąca
z dobrem gotowaniem, prasowa-
niem haftowaniem szuka posady
od 1. 9. Łaskawe oferty Kurjer
Poznański zdg 57 610

**Inteligentna
Poznanianka**
kochająca dzieci poszukuje po-
sady. Znajomość języka niemieckiego
i szycia Najchętniej na wieś
do dzieci. Zgłoszenia pod Macie-
jewska, Inowrocław ul. św. Du-
cha 84. zdg 57 605

Fortaonoerki
młodsze, przystojne potrzebne na
provincje. Oferty fotografia Kur-
jer Poznański zdg 57 568

Bona kwalifikowana
Wlkp., z prawem nauczania, z
praktyką, kurs pielęgniarską szycia,
niemiecki, poszukuje posady.
Łaskawe zgłoszenia Ogorkie
wicz, Leszna, plac Metzgera 2, dla
K. M. zdg 57 598

Szofer-mechanik
inteligentny, długoletnia prakty-
ka, szuka jakiegokolwiek zajęcia.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 57 623

Cukiernik
młody, zdolny obeznanym w każ-
dym dziale (także restauracyj-
nym) poszukuje posady. W.
Karniński, Lwów, Miłkowskiego
5, III zdg 57 574

Dziewczyna
uczciwa poszukuje posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 57 551

28 WOLNE MIEJSCA

Woznica
może się złożyć. Oferty Kurjer
Poznański zdg 57 581

Krawieczny
wyucze, Chwaliszewa, 70, mieszka-
nie 5. zdg 57 491

Kucharka
do lepszej restauracji potrzebna.
Adres Kurjer Pozn. zdg 57 597

Kilkudziesięciu
zdolnych pracowitych rzetelnych
i wytrwałych akwizytorów z pra-
wym janką do zbierania ogłoszeń
dla poważnego wydawnictwa za
300 zł kaucją lub gwarancją po-
trzebnych od zaraz lub później
na całą Polskę. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański zdg 57 561

Rysownika
dla reklam — taniego szukam. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 57 505

Uczennica
inteligentna lepszych rodziców,
zostanie przyjęta do większego
salonu mod. Wiadomość Kurjer
Poznański zdg 57 607

Dzielną ekspedjentka
młodsza do składu rzeźniczego
może się zaraz zgłosić. Należy po-
dać warunki oraz odpisy świad-
ectw. Fr. Andrzejewski, Ostrów
Wlkp., Kościelna 6. ng 5 042

Krawcowe
specjalistki na suknie i bluski
poza dom poszukuje. M. Malinow-
ska fabryka konfekcji damskiej
Stary Rynek 57. zdg 56 771

Wychowawczyni
do trojga dzieci z płynnym nie-
mieckim. Ceglowski, Pocztowa 5,
mieszkanie 7. zdg 57 491

Obiad
dobry dam codziennie za udzie-
lenie konwersacji francuskiej i ja-
cinu. — Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdg 57 487

Poszukuje
się gospodynii, celem prowadze-
nia kasyna na rachunek własny.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 369

Marszantka
samodzielna potrzebna. „Janina”,
Aleje Marcinkowskiego,
zdg 57 440

Służąca
potrzebna na wieś do wszystkiego
referencje 30 zł. Zgłoszenia
poniedziałek 9—1. Pocha 43, m. 5.
zdg 57 438

Panny
do haftu kantyka potrzebne, ul.
Wozna 14a, Pracownia Haftów,
zdg 57 361

Oddam
sprzedaż soków na miasto Po-
znań za prowizję. Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański zdg 57 350

Dziewczyna
młodsza, uczciwa, czysta, wszy-
stkiego, kochająca dzieci 1. 9. ul.
Piaskowa 3, m. 19. zdg 57 341

Uczennica
do składu obuwia, umiejąca ro-
bótki ręczne potrzebna. 27 Gru-
dnia 2. zdg 57 338

Potrzebna
uczennica do krawieczny. —
Szweska 20, m. 5. rg 3 027

Służąca
z zapoznaniem z dobrem gotowa-
niem i zaprawianiem potrzebna. Patr.
Jackowskiego 25, m. 10.
dg 1 104

Uczennice
do krawieczny potrzebne, św.
Marcin 55, m. 8. zdg 57 453

Nauczycielka
potrzebna zaraz do dwóch dzie-
czek kl. 5 wstępna. Zgłosze-
nie z podaniem życiorysu, foto-
grafii, odpisów świadectw i wa-
runków Nowakowska, Pałedzie,
p. Józefowo, k. Mozilna.
zdg 57 530

Gospodynii
samodzielna energiczna, w śred-
nim wieku, obeznaną z hodowla
bydła, drobiu (hodowla kur), wa-
rzywnictwem, pożądana od na-
tychmiast na 100 morgowe wzor-
owe gospodarstwo. Kaucja po-
żądana ale nie konieczna. Zgło-
szenia z krótkim życiorysem, od-
pisaniami świadectw, fotografia, z
wymaganiami pod: Poczta Trzci-
nca, powiat Kepno, poste re-
stante dla Doktora W. J. dg 1 607

Młodego
energicznego pomocnika handlo-
wego przyjmie Handel kolonial-
no - spożywczy w Krakowie Wy-
magany język niemiecki. Zgło-
szenia Kraków, „Ruch”, Szcze-
pańska 9 pod „Handel”.
ng 4 990

Szofer - służący
do dworu samochod „Minerva”.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 55 373

Służący
kawałec, rutynowany z dobrymi
świadectwami, poszukiwany na
małenstwo w Poznaniu od 1.
lub 15 września r. b. Tylko
oferty z podaniem warunków be-
da uwzględnione. Zgłoszenia do
Kurjera Pozn. zdg 56 377

Kwiaciarka
samodzielna od 1 września przy-
jmuje Zgłoszenia z świadectwami,
Adres wskaze Kurjer Poznański
zdg 56 339

Aptekarski
pomocnik, Polak-katolik samot-
ny solidny potrzebny zaraz. Zgło-
szenia z warunkami i poleceniami
prześłać proszę do Apteki pod
Orłem, Lubawa Pomorz. zdg 56 336

Uczciwa
służąca z dobrem gotowaniem z
dobremi świadectwami potrzebna.
Zgłoszenia Wielkie Garbary
14 I. piętrowo, mieszkanie 4, godz.
7-9. zdg 57 046

Kucharka
na wyjazd lubiąca dzieci. Da-
browskiego 23 m. 8. zdg 56 845

Automobilisci
warsztaty samochodowe poszuki-
wani do rejonowego zastępstwa
poważnego artykułu Oferty „Wy-
soki procent” Biuro Pietraszka,
Warszawa, Marszałkowska 115,
ng 5 024

Uczennica
do szycia potrzebna. Dabrowskie-
go 38. zdg 57 213

Międzynarodowa
firma zaangażuje generalnego za-
stępce na pensje prowizje oraz
agentów na ostatni rewelacyjny
międzynarodowy patentowany wy-
nalazek który zadziwi świat swa
nieocenioną wartością. Zarobki
kolosalne wprost niedowierzają-
co. Mercantile Trust Company,
Warszawa. ng 5 023

Ekspedjentka
brandy piekarsko-cukierniczej od
1 września. Filja Łączkowskiego,
Marszałka Pocha 50. dg 1 086

„Madeleine”
gabinet „kosmetyczny” Drowiej
Magd. Poznańskiej, czynny od
10 do 2 i od 3/4 do 7. Telefon
54-37.

Uczeń fryzjerski
potrzebny, utrzymanie za wynaj-
mowaniem. Przewoźny ul. Gen.
Prądzińskiego 57. zdg 56 818

Panny
do wypracowania poduszki ozdoby-
nych tylko ładowe mogą się
zgłosić — Hurtownia Kapeluszy
Damskich, Wroniecka 24.
zdg 56 812

Stróż
nocny z kaucją potrzebny Adres
Kurjer Poznański zdg 57 233

Przedstawiceli
rejonowych akwizytorów do ra-
talnej sprzedaży artykułów gospodar-
stwa domowego we wszystkich
miejscowościach przyjmie firma
„Poldom”, Poznań, Przecznicza 7.
Wysoka prowizja, natchmias-
towo zaliczowanie. zdg 57 176

Posadę
otrzyma osoba — za wypożycze-
niem 2—3 000 zł. — Pełne zagwa-
rantowanie. Łaskawe zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 57 161

Szofer
monter młody, gwarancja 300—
500 zł zaraz. Kreta 6.
zdg 57 297

Objeżdżajacemu
województwu Pozn. oddam artyku-
ły zaprowadzony w składach
kolon., drogeriach oraz restaur.
za wysoka prowizja. Zgłoszenia
Kurjer Pozn. zdg 57 345

Elew
gospodarczy hodowca szampion,
pracował większym majątku —
energiczny sumienny obejmuje
posadę w charakterze urzędnika
gospodarczego z hodowla szamp-
ion w obu galejach pracy,
okolica obojetna skromne wyna-
szania. Zgłoszenia Wojciech Su-
dół Blizycka poczta Kiszewo,
Wagrowiec. rg 2 958

Służąca
z samodzielnym, dobrem gotowa-
niem, zdrowa i czysta, potrzebna
od 1. 9. Zgłoszenia sobota 4—6,
Staszica 5, m. 9 (Jeżyce),
zdg 57 230

Młoda
ekspedjentka do składu cukier-
ków potrzebna. Adres Kurjer
Poznański zdg 57 140

Wojazera
z branży papierniczej na Poznań
poszukuje. Oferty piśmie do
Kurjer Poznański zdg 57 119

Marszantka
samodzielna z ekspedycją potrze-
bna. Oferty Kurjer Poznański
zdg 57 117

Uczennica
do kuznierstwa z lepszej rodziny
zaraz potrzebna. Fr. Ratajczaka
nr. 32, m. 7. zdg 57 136

Ekspedjentka
obeznaną z działem biżuterii
szczernej potrzebna Oferty z po-
daniem wymaganego wynagrodze-
nia do Kurjera Poznańskiego
zdg 56 807

Bufetowa
obsługa gości od zaraz Adres
Kurjer Poznański zdg 56 798

Dziewczyna
do wszystkiego z samodzielnym
gotowaniem, świadectwa długo-
letnie oraz polecenia konieczne.
Niegolewskich 10 m. 12
zdg 56 963

Krawcowa
samodzielna na suknie, płaszcze,
kostiumy tylko najzdolniejsza siły
potrzebne L. Sawicki, Pięk-
ary 1. zdg 56 954

Humor zagraniczny

— A zatem, proszę mi przysłać różę do domu. Jutro
wpadnę i zaplać.
— Czy mam też dołączyć wianek niezapominajek?
(Frankf. JH. Ztg.) S. F.

No ból głowy
tylko
proszek z żabką
Pg 3102-31.5

Praktykanta
młodsze urzędnika gospodar-
czego kawałec poszukuje wyna-
grodzenie około 40 zł i utrzy-
mianie. Zgłoszenia pisemne z odpisa-
mi świadectw i referencjami Dr.
Krygier, Rudki pow. Oborniki
zdg 57 399

Uczeń
piekarski potrzebny od zaraz. St.
Kirschke, Główna 39. rg 3 010

Uwaga
Celem powiększenia naszego
przedsiębiorstwa handlowego
przyjmujemy kilka pań z dobrą
powierzchnością, samodzielnymi
i wyrobionych życiowo.
Praca stała, bardzo miła i za-
pewniająca świetną przyszłość.
Zgłoszenia w poniedziałek od 10—
13, Plac Wolności 14a, m. 10.
Pg 4 037/56.271

Gospodynii
średni wiek nawskroś uczciwa,
potrze